

รายงานการวิจัย

เรื่อง

ทัศนคติของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร
ต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

Attitude of The Public in the Pra Nakorn Area, Bangkok,
Towards Application of The Sufficiency Economy Principle in Daily Life

โดย

นางสาวธัญญลักษณ์ ใจเที่ยง

โครงการวิจัยทางการศึกษาด้านศิลปวัฒนธรรม

ประจำปีงบประมาณ 2558

สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม

หอสมุดกลาง สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

Barcode.....

เลขเรียกหนังสือ.....

.....

.....

หนังสืออ้างอิง ใช้เฉพาะในห้องสมุดเท่านั้น

กิตติกรรมประกาศ

โครงการวิจัยทางการศึกษาด้านศิลปวัฒนธรรมฉบับนี้ ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม ผู้วิจัยกราบขอบพระคุณสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์และคณะกรรมการบริหารงานวิจัยฯ ที่ให้โอกาสผู้วิจัยได้ศึกษาทัศนคติของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

กราบขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมืองานวิจัยทั้ง 3 ท่านที่กรุณาปรับแก้ตรวจสอบเนื้อหาของข้อคำถามให้มีความถูกต้องและสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ประกอบด้วย ว่าที่ร้อยตรี ดร. ธวัช เต็มฉนวน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โพธิพันธ์ พานิช และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธนายศ ธนธิต

ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ชุตินา วัฒนะศิริ ดร.ธินาฏ ญ สุนทร ดร.โสเมฉาย บุญญานันต์ ดร. ปิยพร ทำจิ้น ดร.ประวีณา เอี่ยมยี่สุน และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชนิตา ไกรเพชร ที่ได้เสียสละเวลาตรวจแก้ไขงานวิจัย พร้อมทั้งให้คำแนะนำด้วยดีเสมอมา

ขอขอบพระคุณสำนักงานเขตพระนคร ประธานชุมชน ผู้ที่ตอบแบบสอบถาม ผู้เข้าร่วมจัดประชุมสนทนากลุ่ม เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ที่มีส่วนร่วมทุกท่าน ที่ทำงานให้งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความสำเร็จ

กราบขอบพระคุณคุณพ่อ คุณแม่ ญาติพี่น้องที่คอยให้คำปรึกษา แนะนำให้กำลังใจในการทำวิจัยตลอดมา คุณงามความดีและประโยชน์ทั้งปวงที่เกิดจากการวิจัยนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นสิ่งบูชาแด่บิดา มารดาและครูอาจารย์ ความผิดพลาดที่มีจากการดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยขอน้อมรับไว้แต่เพียงผู้เดียว

ธัญญลักษณ์ ใจเที่ยง

ผู้วิจัย

บทคัดย่อ

ชื่องานวิจัย	ทัศนคติของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร
	ต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน
ชื่อผู้วิจัย	นางสาวธัญญาลักษณ์ ใจเที่ยง
คำสำคัญ	ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เศรษฐกิจพอเพียง
ปีงบประมาณ	2558

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เพื่อศึกษาระดับทัศนคติของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน (2) เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ตามปัจจัยส่วนบุคคล (3) ศึกษาผลกระทบของประชาชนที่เกิดจากทัศนคติของการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน (4) เพื่อหาแนวทางเสริมสร้างพัฒนาหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร จำนวน 393 คน เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม และการจัดประชุมสนทนากลุ่ม (Focus Group) สถิติที่ใช้ คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติค่าที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA (F-test)) และทดสอบเป็นรายคู่ตามวิธีของเชฟเฟ (Scheffe's test)

ผลการวิจัย พบว่า

1. ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุ 36 – 60 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว มีสถานภาพโสด รายได้ต่อเดือน 10,001 – 30,000 บาท ด้านเงินออมต่อเดือน น้อยกว่า 3,000 บาท ด้านหนี้สินต่อเดือน ไม่มี ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน 11 ปี ขึ้นไป และ คนในชุมชนทราบเรื่องราวเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาก่อน รับทราบผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น โทรศัพท์ วิทยุ ร้อยละ 57.60

2. ระดับทัศนคติของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน มีระดับทัศนคติในภาพรวม ระดับมากทุกรายการ รายการที่มีระดับทัศนคติค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านความมีเหตุผล ด้านความพอประมาณ ด้านความมีภูมิคุ้มกัน เงื่อนไขคุณธรรม และเงื่อนไขรอบรู้ รอบคอบ ระมัดระวัง ตามลำดับ

3. ผลการเปรียบเทียบทัศนคติของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ตามปัจจัยส่วนบุคคล ไม่แตกต่างกัน ยกเว้น ด้านเงินออมต่อเดือน มีทัศนคติแตกต่างกัน

4. ผลการทดสอบสมมติฐาน

ประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ไม่แตกต่างกัน ปฏิเสธสมมติฐานทุกข้อ ยกเว้น ด้านเงินออมต่อเดือน ยอมรับสมมติฐาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

5. ผลกระทบของประชาชนที่เกิดจากทัศนคติของการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน เรียงตามผลกระทบมากที่สุด ได้แก่ การทำให้รู้จักประหยัด มีการออม ไม่ฟุ่มเฟือย ข้อที่มีผลกระทบต่อการดำรงชีวิตน้อยที่สุด ได้แก่ มีความพร้อมในการเปลี่ยนอาชีพที่ดีกว่าเดิม

Abstract

Title	Attitudes of the Public in the Pra Nakhon Area, Bangkok, Towards the application of the Sufficiency Economy Principle in daily life
Author	Miss. Thunyaluk Jaithang
Keywords	Sufficiency Economy, Sufficiency Economy philosophy
Fiscal year	2015

The purposes of this research were to (1) study the attitude levels of people in Pra Nakhon district of Bangkok towards the application of Sufficiency Economy philosophy in daily life; (2) to compare the attitudes of people in Pra Nakhon district of Bangkok towards the application of Sufficiency Economy philosophy in daily life based on personal factors; (3) to study the effects of the attitudes towards the application of Sufficiency Economy philosophy in daily life on people; (4) to find ways to enhance the application of Sufficiency Economy philosophy in daily life of people in Pra Nakhon district of Bangkok.

The sample consisted of 393 people who lived in Pra Nakhon district of Bangkok. The data collection instruments employed were questionnaires and focus group discussion. Analysis of the data was undertaken using frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, One- way ANOVA (F-test), and Scheffe's test.

The results of the study were as follows:

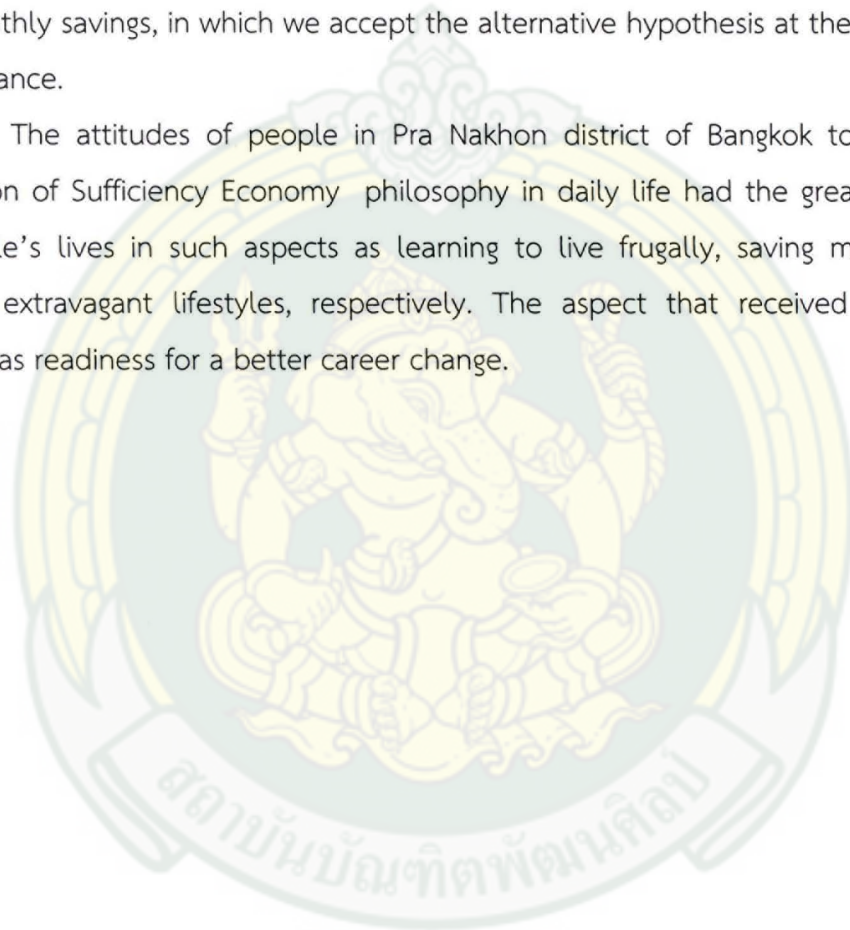
1. The survey participants consisted mainly of single females aged between 36 and 60 years with at least a bachelor's degree. The majority of them were business owners who had an average income of 10,001 to 30,000 Baht with no monthly debt. Most of them had lived in the community for more than 11 years and had already been informed about the Sufficiency Economy philosophy from electronic media such as television and radio (57.60%).

2. The levels of attitude of people in Pra Nakhon district of Bangkok towards the application of Sufficiency Economy philosophy in daily life were high in all aspects. The aspects that represented the highest mean attitude scores were reasonableness; moderation; self-immunity; moral condition; and knowledge, prudence and carefulness conditions, respectively.

3. The results of the data analysis when comparing the attitudes of people in Pra Nakhon district of Bangkok towards the application of Sufficiency Economy philosophy in daily life based on personal factors were not statistically different in general, except for the aspect of monthly savings, which was statistically different.

4. The hypothesis testing found that the attitudes of people who lived in Pra Nakhon district of Bangkok towards the application of Sufficiency Economy philosophy in daily life when taking into account personal factors were not statistically different, and thus reject the null hypothesis in all aspects, except for one: monthly savings, in which we accept the alternative hypothesis at the 0.05 level of significance.

5. The attitudes of people in Pra Nakhon district of Bangkok towards the application of Sufficiency Economy philosophy in daily life had the greatest effect on people's lives in such aspects as learning to live frugally, saving money, and avoiding extravagant lifestyles, respectively. The aspect that received the least impact was readiness for a better career change.

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ง
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	5
สมมุติฐานการวิจัย.....	5
ขอบเขตการวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
แนวคิดเกี่ยวกับทัศนคติ.....	9
แนวคิดเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง.....	16
ข้อมูลพื้นฐานเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร.....	31
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	58
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	61
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	62
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	62
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	64
วิธีการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ.....	65
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	66
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	67
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	68
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	70
ตอนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	71
ตอนที่ 2 ระดับทัศนคติของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ต่อการนำ หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน.....	75

สารบัญ

หน้า

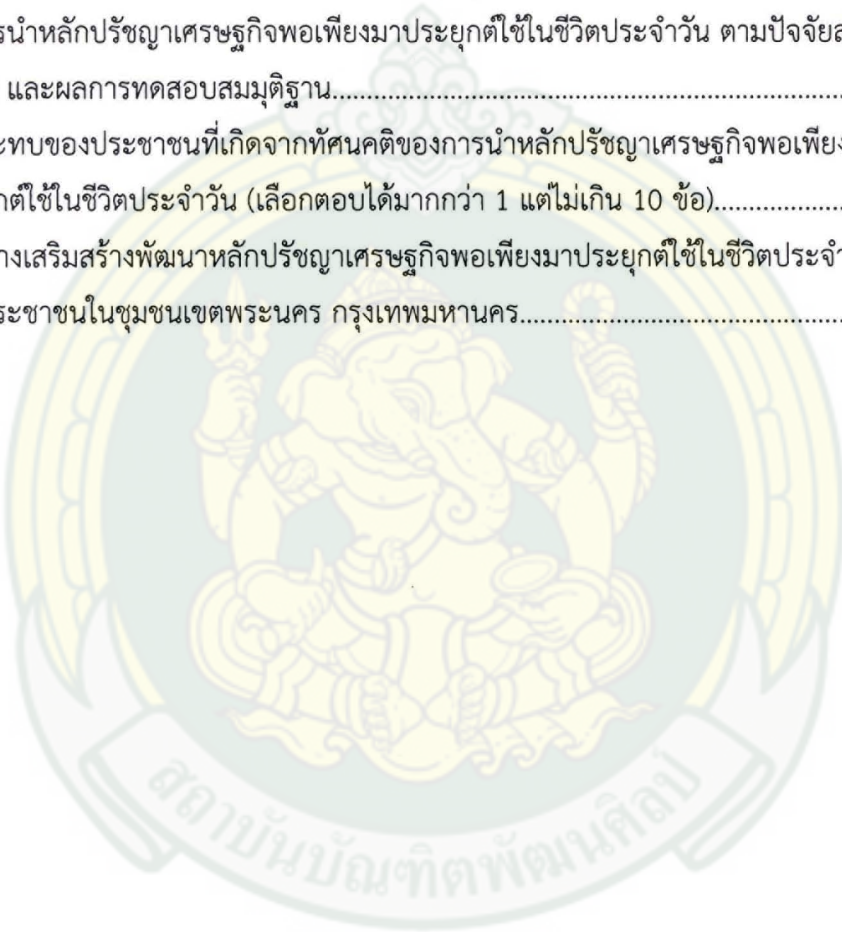
ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบทัศนคติของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ตามปัจจัยส่วนบุคคล.....	80
ตอนที่ 4 ผลกระทบของประชาชนที่เกิดจากทัศนคติของการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน.....	86
ตอนที่ 5 แนวทางเสริมสร้างพัฒนาหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร.....	87
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	93
สรุปผลการวิจัย.....	94
การทดสอบสมมติฐาน.....	99
อภิปรายผล.....	99
ข้อเสนอแนะ.....	104
บรรณานุกรม.....	107
ภาคผนวก.....	110
แบบสอบถาม.....	111
หนังสือเชิญขอเป็นผู้เชี่ยวชาญตอบแบบสอบถาม.....	117
ขออนุญาตเก็บข้อมูลและจัดกิจกรรมกลุ่ม.....	120
รายชื่อผู้ให้ข้อมูลจัดกิจกรรมกลุ่ม (Focus Group).....	140
ประวัติผู้เขียน.....	145

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงพื้นที่ จำนวนประชากร จำนวนบ้าน จำนวนครัวเรือนและกรรมสิทธิ์ที่ดิน เขตพระนคร ปี พ.ศ. 2556.....	57
2	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างแต่ละชุมชน เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร.....	63
3	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล.....	71
4	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามแหล่งการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ).....	73
5	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับทัศนคติของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน.....	75
6	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับทัศนคติของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน จำแนกตามภาพรวม.....	79
7	การเปรียบเทียบทัศนคติของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน จำแนกตามเพศ.....	80
8	วิเคราะห์ความแปรปรวนทัศนคติของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน จำแนกตามอายุ.....	81
9	วิเคราะห์ความแปรปรวนทัศนคติของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน จำแนกตามระดับการศึกษา.....	81
10	วิเคราะห์ความแปรปรวนทัศนคติของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน จำแนกตามอาชีพ.....	82
11	วิเคราะห์ความแปรปรวนทัศนคติของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน จำแนกตามสถานภาพการสมรส.....	82
12	วิเคราะห์ความแปรปรวนทัศนคติของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน จำแนกตามสถานภาพทางเศรษฐกิจ.....	83

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
13	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ จำแนกตามสถานภาพทางเศรษฐกิจ ด้านเงินออมต่อเดือน (บาท).....	84
14	วิเคราะห์ความแปรปรวนทัศนคติของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน จำแนกตามระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน.....	84
15	สรุปผลการเปรียบเทียบทัศนคติของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ตามปัจจัยส่วนบุคคล และผลการทดสอบสมมุติฐาน.....	85
16	ผลกระทบของประชาชนที่เกิดจากทัศนคติของการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน (เลือกตอบได้มากกว่า 1 แต่ไม่เกิน 10 ข้อ).....	86
17	แนวทางเสริมสร้างพัฒนาหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร.....	87

สารบัญภาพ

ภาพ		หน้า
1	สรุปปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง.....	21
2	การพัฒนาอย่างยั่งยืน.....	29
3	กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	61

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา ชาวไทยทุกคนต้องตระหนักดีว่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวของเรา ทรงมุ่งมั่นปฏิบัติตามพระราชกรณียกิจน้อยใหญ่ทั้งปวงด้วยพระวิริยะอุตสาหะ สมดังพระราชนิพนธ์ที่พระราชทานไว้เป็นพระปฐมบรมราชโองการว่า “เราจะครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม” ดังนั้นเพื่อให้เกิดความสุข ความมั่นคงแก่พสกนิกรอย่างยั่งยืน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมุ่งเน้นการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญา “เศรษฐกิจพอเพียง” ที่ให้ดำเนินไปบนเส้นทางสายกลาง และการพัฒนาบุคคลบนฐานความรู้ และคุณธรรม โดยแนวทางที่พระราชทานไว้นี้ได้พิสูจน์แล้วว่าสามารถทำให้พสกนิกรดำรงชีวิตได้อย่างมั่นคง ภายใต้อิทธิพลของวิกฤตการณ์ที่ถาโถมเข้ามาอยู่รอบตัว (มูลนิธิพระดาบส. 2552 : คำปรารภ)

ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy) เป็นแนวทางการดำเนินชีวิตและวิถีปฏิบัติที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระราชดำริชี้แนะแก่พสกนิกรชาวไทยมาโดยตลอดนานกว่า 40 ปี และได้ทรงเน้นย้ำแนวทางพัฒนาที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของทางสายกลางและความไม่ประมาท โดยคำนึงถึงความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ตลอดจนใช้ความรู้ และคุณธรรมเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต การป้องกันให้รอดพ้นจากวิกฤต และให้สามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์และความเปลี่ยนแปลงต่างๆ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2550 : 6) ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงได้รับความสนใจอย่างกว้างขวางทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพราะคนทั่วไปได้ตระหนักกันมากขึ้นว่าการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทย ตามลัทธิทุนนิยมเสรีในประเทศอุตสาหกรรมนั้น แม้จะมีผลดีทางด้านความเจริญทางวัตถุ แต่ก็เกิดมีผลกระทบผลเสียทางสังคมมากมาย เช่น เกิดช่องว่างทางเศรษฐกิจและสังคมระหว่างคนรวยกับคนยากจน อาชญากรรมต่างๆ สังคมขาดความมั่นคงและปลอดภัย คนว่างงานมีมาก คนไทยตกเป็นทาสของลัทธิบริโภคนิยมและขาดความสุข ฯลฯ นี่คือผลของการพัฒนาเศรษฐกิจตามระบบทุนนิยมเสรีที่ส่งเสริมให้คนมีความโลภ ต้องแก่งแย่งแข่งขันทางด้านการเงิน แข่งขันกันเป็นสุดยอด เทคโนโลยีฝรั่งแบบใหม่ๆ คนไทยซื้อมาใช้ สังคมไทยจึงทันสมัยแต่ด้อยพัฒนา (เจริญ จันทลักษณ์. 2549 : 123) การสร้างกระแสสร้างค่านิยมให้กับสังคม ทำให้คนรู้สึกว่าการมี (To have) สำคัญกว่าการเป็น (To be) และสิ่งที่คนต้องการ (Want) กลายเป็นความจำเป็น (Need) ไปหมด ต้องการอะไรก็ดิ้นรนเอาให้ได้ (เสรี พงศ์พิศ. 2550 : 7)

จากสภาพสังคมและเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน การนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในชีวิตประจำวัน จะสามารถพึ่งพาตัวเองได้ ให้ความพอเพียงกับตัวเอง (Self Sufficiency) อยู่ได้โดยไม่

ต้องเดือดร้อน โดยต้องสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจของตนเองให้ดีเสียก่อน คือ ตั้งตัวให้มีพอกินพอใช้ ไม่ใช่มุ่งหวังแต่จะทุ่มเทสร้างความเจริญยกเศรษฐกิจให้รวดเร็วแต่เพียงอย่างเดียว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระราชกระแสว่า “เศรษฐกิจพอเพียงเป็นเสมือนรากฐานของชีวิต รากฐานความมั่นคงของแผ่นดิน เปรียบเสมือนเสาเข็มที่ถูกตอกรองบ้านเรือนตัวอาคารไว้นั่นเอง สิ่งก่อสร้างจะอยู่มั่นคงได้ก็อยู่ที่เสาเข็ม แต่คนส่วนมากมองไม่เห็นเสาเข็มและลืมเสาเข็มเสียด้วยซ้ำไป” ผู้ที่มีอาชีพและฐานะเพียงพอที่จะพึ่งตนเองย่อมสามารถสร้างความเจริญก้าวหน้า และฐานะเศรษฐกิจขั้นที่สูงขึ้นไป โดยใช้หลักการพึ่งตนเอง (ปิยบุตร หล่อไกรเลิศ. 2546 : 26 – 27)

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงสอนให้ประชาชนพึ่งตนเองตามหลักการเศรษฐกิจพอเพียง และรู้จักจัดการกับระบบเศรษฐกิจของตนเอง โดยเริ่มที่ภาคครัวเรือนก่อนเป็นอันดับแรก เพราะภาคครัวเรือนนั้นเป็นหน่วยที่เล็กที่สุดของสังคมที่จะสามารถเริ่มต้นได้ก่อนและง่ายกว่าและหากแต่ละภาคครัวเรือนสร้างตัวให้เกิดความเข้มแข็งและเป็นระบบระเบียบได้ก่อน ก็สามารถรวมตัวกันขึ้นเป็นสังคมที่เข้มแข็งในระดับชุมชนได้ต่อไป หลายๆ ครัวเรือนหลายๆ ชุมชนที่เข้มแข็งก็สามารถร่วมกันสร้างระบบเศรษฐกิจที่เข้มแข็งในระดับมหภาคได้ต่อไป (ดาณูภา ไชยพรธรรม. 2555 : 25)

นอกจากนี้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555–2559) ได้จัดทำขึ้นในช่วงเวลาที่ประเทศไทยต้องเผชิญกับสถานการณ์ทางสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วและส่งผลกระทบอย่างรุนแรงกว่าช่วงที่ผ่านมา ทุกภาคส่วนในสังคมไทยเห็นพ้องร่วมกันน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นปรัชญานำทางในการพัฒนาประเทศอย่างต่อเนื่อง เพื่อมุ่งให้เกิดภูมิคุ้มกันและมีการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างเหมาะสม เพื่อให้การพัฒนาประเทศสู่ความสมดุลและยั่งยืน (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2554 : คำนำ) และในระเบียบวาระแห่งชาติ (National Agenda) ได้บรรจุเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงเป็น 1 ใน 7 เรื่อง ที่ประเทศไทยควรทำหรือปฏิบัติ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างคุณค่าและจิตสำนึกที่ดีงาม พัฒนาตนเองไปสู่ความมีศักดิ์ศรีและมีคุณค่าและรักความจริง รักผู้อื่น รักความสุจริต ยุติธรรม โปร่งใส ไม่กลัว การถูกตรวจสอบ มีความสุขและความภูมิใจในตัวเอง ไม่ต้องเสแสร้งหรือพึ่งพิงความไม่ถูกต้องต่างๆ (ประเวศ วะสี. 2550 : 4)

ในขณะที่สถานการณ์เศรษฐกิจของประเทศปัจจุบันปัญหาเศรษฐกิจมีความไม่แน่นอนเกิดการผันแปรอยู่ตลอดเวลาเป็นไปตามกระแสการเปลี่ยนแปลงของกระแสเศรษฐกิจโลก ซึ่งส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศไทยอย่างต่อเนื่อง จึงได้มีการรณรงค์ส่งเสริมให้ประชาชนหันมายึดแนวทางการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยเฉพาะการให้ความสนใจกับชุมชนให้เป็นศูนย์กลางในการแก้ไขปัญหาต่างๆ ในฐานะเป็นรากฐานของสังคม ประเวศ วะสี กล่าวไว้ว่า อาคารที่พื้นฐานหรือฐานไม่แข็งแรง ย่อมทรุดหรือพังทลายลงฉับใด สังคมที่พื้นฐานหรือฐานรากไม่แข็งแรงย่อมทรุดหรือพังทลายลงฉับนั้น สังคมไทยเป็นสังคมที่สนใจเฉพาะข้างบน ละเลยปล่อยให้ข้างล่างอ่อนแอ เมื่อข้างล่างอ่อนแอและข้างบนไม่ถูกต้อง สังคมทั้งสังคมจะวิกฤติและปั่นป่วน อันจะ

เป็นอาการของการทรุดหนักหรือพังทลายของสังคม ทางรอดของสังคมไทย จึงควรเป็นการสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจพื้นฐาน หรือฐานรากสังคม (ประเวศ วะสี. 2550 : 12-13)

กรุงเทพมหานครได้ให้ความสำคัญกับการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการพัฒนาชุมชน ซึ่งได้กำหนดไว้ในแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ระยะ 12 ปี พ.ศ. 2552 – 2562 ภายใต้วิสัยทัศน์ “มหานครน่าอยู่อย่างยั่งยืน” ซึ่งเชื่อมโยงกับการพัฒนาในระดับพื้นที่ ได้แก่ กรุงเทพมหานคร, ยั่งยืน และน่าอยู่ โดยมีเป้าหมายที่จะบูรณาการแนวทางในการพัฒนาทั้ง 3 ระดับพื้นที่อย่างสมดุล ในแง่เศรษฐกิจ จะต้องให้ความสำคัญกับ “ระบบเศรษฐกิจพอเพียง” โดยเน้นการผลิตที่ชุมชนมีความเชี่ยวชาญเป็นพิเศษให้กลายเป็นสินค้าที่ได้รับในระดับสากล ส่งเสริมการผลิตที่ใช้ทรัพยากรในชุมชนเป็นหลัก ส่งเสริมการผลิตให้มีขีดความสามารถในการแข่งขันสูง ก่อให้เกิดการหมุนเวียนเงินในชุมชน นอกจากนี้กรุงเทพมหานคร ยังให้ความสำคัญกับ “เมืองแห่งการบริหารจัดการที่ดี” สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนและหน่วยธุรกิจได้อย่างสะดวก รวดเร็ว สามารถให้บริการสาธารณะเพื่อตอบสนองความเป็นชุมชนน่าอยู่ยั่งยืน โดยใช้หลักการส่งเสริมให้ประชาชนมีคุณภาพที่ดีควบคู่กับการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจ ภายใต้หลักการพัฒนาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (กรุงเทพมหานคร. 2556 : 36-37)

จากการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ. 2556 จำแนกตามรายการค่าใช้จ่าย ครัวเรือนตัวอย่างจากทุกจังหวัดทั่วประเทศ ทั้งในเขตและนอกเขตเทศบาล จำนวนตัวอย่างประมาณ 52,000 ครัวเรือน พบว่า ค่าใช้จ่ายเป็นค่าใช้จ่ายเฉลี่ยที่จำเป็นต้องใช้ในการยังชีพ โดยไม่รวมค่าใช้จ่ายประเภทสะสมทุน เช่น การซื้อบ้าน ที่ดิน และเงินออม มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี (กรุงเทพมหานคร. 2556 : 73) ทำให้ประชาชนมีความจำเป็นต้องหาเงินมาแก้ไขภาระค่าใช้จ่ายหนี้สินที่เกิดขึ้น สภาวการณ์ดังกล่าวทำให้ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตประจำวันและประสิทธิภาพการปฏิบัติงานประชาชนลดลง ตลอดจนชุมชนไม่มีความสุขไม่มีความยั่งยืน

ดังนั้นกรุงเทพมหานครในฐานะเป็นผู้ดูแลทุกข์สุขของประชาชน จึงเล็งเห็นว่าการที่ประชาชนมีสถานะทางการเงินที่ดี มีเงินออม มีการลงทุน เป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยส่งเสริมเศรษฐกิจกรุงเทพมหานครให้ดียิ่งขึ้น จึงได้จัดตั้งศูนย์ส่งเสริมการบริหารเงินออมครอบครัวและแก้ไขปัญหาหนี้สินขึ้น เพื่อแก้ไขปัญหาให้กับประชาชนโดยการสร้างวินัยในการใช้จ่ายเงิน ลดค่าใช้จ่าย ซึ่งจะสร้างครอบครัวให้เข้มแข็งและมีความสุข เมื่อวันที่ 23 มีนาคม 2558 รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร (ดร.สุสดี ตามไท) เป็นประธานพิธีเปิดโครงการหญิง-ชายใจกล้า เผชิญหน้า เผชิญหน้า กิจกรรมอบรมสัมมนาให้ความรู้รักพัฒนาสังคม (นักบริหารเงินออม) และผู้เกี่ยวข้อง ในการปฏิบัติงานศูนย์ส่งเสริมการบริหารเงินออมครอบครัวและแก้ไขปัญหาหนี้สิน กล่าวว่า “ศูนย์ส่งเสริมการบริหารเงินออมครอบครัวและแก้ไขปัญหาหนี้สิน เป็นโครงการที่ดำเนินงานตามนโยบายของกรุงเทพมหานคร ที่ต้องการให้คนกรุงเทพฯ มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความมั่นคงทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคม ประกอบกับปัญหาหนี้สินภาคครัวเรือนในปัจจุบันมีความรุนแรงและขยายวงกว้าง ขึ้น ซึ่งส่วนใหญ่ประชาชนที่ประสบปัญหาหนี้สิน ต้องไปกู้หนี้ยืมสินทั้งในและนอกระบบ ส่งผลกระทบโดยตรงต่อเสถียรภาพและ

ความมั่นคงทางเศรษฐกิจของตนเอง ครอบครัว สังคม และประเทศชาติ นักบริหารเงินออมถือว่าเป็นองค์ประกอบสำคัญ ที่จะทำให้อายุยืนส่งเสริมการบริหารเงินออมครอบครัวและแก้ไขปัญหาหนี้สินสามารถดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์ ทุกคนจำเป็นต้องทราบบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบของตนเองในการกิจที่สำคัญ คือการให้คำปรึกษาแนะนำแก่ประชาชนทั้งในและนอกสถานที่ ควรมีความรู้ความเข้าใจ ในเรื่องการบริหารจัดการเงินที่ดี มีความรู้รอบตัวทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และด้านอื่นๆ เพื่อพัฒนาความรู้ให้ทันกับสถานการณ์ปัจจุบัน นำมาปรับใช้ในการทำงานได้อย่างถูกต้องเหมาะสม และเกิดประสิทธิภาพสูงสุดต่อไป”(กรุงเทพมหานคร. 2558 : <http://www.bangkok.go.th/main/page.php?&43-News&type=detail&id=4560>)

จะเห็นว่าประชาชนที่ประสบปัญหาหนี้สิน ต้องไปกู้หนี้ยืมสินทั้งในและนอกระบบ ส่งผลกระทบโดยตรงต่อเสถียรภาพและความมั่นคงทางเศรษฐกิจของตนเอง ครอบครัว สังคม และประเทศชาติ ดังนั้นจึงต้องมีการพัฒนาคุณภาพชีวิต ความเป็นอยู่ของประชาชนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี

เขตพระนคร เป็น 1 ใน 50 เขตการปกครองของกรุงเทพมหานคร เป็นเขตชนชั้นในที่มีความสำคัญทั้งในด้านเศรษฐกิจและการปกครอง นอกจากนี้ยังเป็นที่ตั้งโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัฒนธรรมที่สำคัญของชาติที่สร้างอย่างประณีตและบรรจง บ่งบอกเอกลักษณ์ ศิลปะของชาติไทยเป็นอย่างยิ่ง อีกทั้งเป็นศูนย์ศูนย์กลางของการศึกษา การค้า เศรษฐกิจ ฯลฯ (สำนักงานเขตพระนคร. 2557 : 9) ดังนั้นเขตพระนครจึงประกอบด้วยประชาชนจำนวนมากที่อาศัยอยู่ในชุมชน 20 ชุมชน ซึ่งแต่ละชุมชนประชาชนในทุกครัวเรือนมีอาชีพและรายได้แตกต่างกันและด้วยสภาพการณ์เศรษฐกิจมีความไม่แน่นอน เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ทำให้การดำเนินชีวิตของประชาชนในชุมชนแตกต่างกันไป การดำเนินการด้านบริหารจัดการเศรษฐกิจชุมชนจึงต้องสอดคล้องกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง แต่อย่างไรก็ตามปัญหาต่างๆ ก็ตามมา เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพเศรษฐกิจและสังคม เช่น ปัญหาการจราจร ปัญหาน้ำเน่าเสีย ปัญหาทางเท้าชำรุด การหลั่งไหลของแรงงานอพยพจากถิ่นต่างๆ แม้กระทั่งปัญหาด้านเศรษฐกิจ การเงิน ปัญหาเหล่านี้ล้วนมีผลกระทบต่อประชาชนในชุมชนเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะปัญหาด้านเศรษฐกิจ การเงิน ของประชาชนในชุมชน เช่น ค่าครองชีพ การศึกษาบุตร การผ่อนบ้าน ผ่อนรถ ภาระหนี้สินในระบบและนอกระบบ ฯลฯ เนื่องจากรายจ่ายมากกว่ารายรับ ก่อให้เกิดหนี้ครัวเรือนเพิ่มมากขึ้น (สำนักงานเขตพระนคร. 2557 : 9)

ดังนั้นผู้วิจัยได้เห็นถึงความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ที่ต้องพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี เพราะทรัพยากรมนุษย์คือสินทรัพย์สำคัญของการพัฒนาชุมชน เมือง สังคม และประเทศชาติ พร้อมสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล โดยนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันกับประชาชนทุกระดับ ทั้งระดับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กร และระดับประเทศ และยังเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น ผู้วิจัยซึ่งเป็นอาจารย์สอนระดับอุดมศึกษา มีหน้าที่บริการวิชาการสู่สังคม จึงมีความสนใจที่จะศึกษาทัศนคติของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ต่อการนำหลักการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ผลที่ได้จากการวิจัยเสนอแนะแนวทางเสริมสร้างพัฒนาหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ในชุมชนและเป็นแนวทางให้สถาบันการศึกษา วางแผน การดำเนินงานบริการวิชาการสู่สังคมเพื่อ
บรรลุตามภารกิจของสถาบันการศึกษา

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับทัศนคติของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ต่อการนำ
หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน
2. เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ต่อการนำ
หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. ศึกษาผลกระทบของประชาชนที่เกิดจากทัศนคติของการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจ
พอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน
4. เพื่อหาแนวทางเสริมสร้างพัฒนาหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ใน
ชีวิตประจำวันของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร

สมมุติฐานการวิจัย

ประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน มีทัศนคติ
ต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันแตกต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยเกี่ยวกับเรื่อง ทัศนคติของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ต่อการ
นำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัย
ดังนี้

1. ขอบเขตด้านพื้นที่ ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาทัศนคติของประชาชนในชุมชน
เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้
ในชีวิตประจำวัน โดยศึกษาเฉพาะประชาชนในชุมชนเขตพระนคร จำนวน 20 ชุมชน ได้แก่ ชุมชนท่าวัง
ชุมชนมัสยิดจักรพงษ์ ชุมชนวัดอินทรวีหาร ชุมชนวัดนรนาถ ชุมชนวัดสังเวชวิศยาราม ชุมชนวัดสาม
พระยา ชุมชนท่าเตียน ชุมชนตรอกเฟื่องทอง-ตรอกวิสูตร ชุมชนราชบพิธพัฒนา ชุมชนวัดเทพธิดา
ราม ชุมชนวังกรมพระสมมตอมรพันธ์ ชุมชนแพร่งภูธร ชุมชนตรอกศิลป์ – ตรอกตึกดิน ชุมชนโบสถ์
พราหมณ์ ชุมชนบวรรังษี ชุมชนมัสยิดบ้านตึกดิน ชุมชนหลังวัดราชนัลดดา ชุมชนตรอกเขียนนิวาสน์-
ตรอกไก่อแจ้ ชุมชนตรอกบ้านพานถม ชุมชนวัดใหม่อมตรส

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

- 2.1 ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนเขตพระนคร
กรุงเทพมหานคร 20 ชุมชน จำนวน 21,382 คน (สำนักผังเมือง กรุงเทพมหานคร. 2558 :
ภาคผนวก)

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้ดำเนินการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง และวิธีดำเนินการสุ่มตัวอย่าง ตามวิธีการของ ทาโร ยามาเน่ (Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05 ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 393 คน

3. เนื้อหา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มุ่งศึกษาทัศนคติของประชาชน ต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร

4. ตัวแปรที่ศึกษา

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาตัวแปรการวิจัย ดังนี้

4.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ สถานภาพการสมรส สถานภาพทางเศรษฐกิจ ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน แหล่งข้อมูลข่าวสารปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

4.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ทัศนคติของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ประกอบด้วย 3 หัว 2 เงื่อนไข ได้แก่ ด้านความพอประมาณ ด้านความมีเหตุผล ด้านการมีภูมิคุ้มกัน เงื่อนไขความรู้ และเงื่อนไขคุณธรรม แนวทางเสริมสร้างพัฒนาหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ผลกระทบของประชาชนที่เกิดจากทัศนคติของการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

5. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย 1 ตุลาคม พ.ศ. 2557 – 15 กันยายน พ.ศ. 2558

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. นำผลการวิจัยประยุกต์การเรียนการสอนโดยการใช้การสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแก่นักศึกษาสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
2. สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ได้รับข้อมูล เพื่อใช้เป็นแนวทางในการวางแผนด้านบริการ วิชาการสู่สังคม และส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชนดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง
3. สามารถขยายผลการศึกษาไปเป็นข้อมูลกำหนดแนวนโยบายและแนวการจัดกิจกรรมของ สถาบันเพื่อพัฒนากระบวนการผลิตนักศึกษาให้มีคุณภาพ
4. ทำให้ได้แนวทางในการขยายความคิดและแนวทางประยุกต์ใช้การปฏิบัติตนตามแนวทาง ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่เป็นรูปธรรมให้แพร่หลายทุกภาคส่วนในสังคมไทย

นิยามศัพท์เฉพาะ

การวิจัยเรื่อง ทักษะคิดของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ผู้วิจัยได้นิยามศัพท์เฉพาะไว้ดังนี้

1. ทักษะคิด หมายถึง แนวความคิด ความเชื่อ ความคิดเห็น ความรู้สึกในเชิงประเมินที่มีต่อเหตุการณ์ ต่อบุคคล หรือต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งในแง่บวกหรือแง่ลบ เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย ดีหรือไม่ดี ชอบหรือไม่ชอบ มีผลต่อความคิดซึ่งอยู่ภายในจิตใจ และยังสามารถเกิดปฏิกิริยาและพฤติกรรมออกมาภายนอกให้เห็นได้ เช่น ท่าทาง คำพูด การกระทำ ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องและอยู่รอบตัวของบุคคลนั้นๆ

2. ปัจจัยส่วนบุคคล หมายถึง คุณลักษณะส่วนตัวของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ สถานภาพการสมรส สถานภาพทางเศรษฐกิจ ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน แหล่งข้อมูลข่าวสารปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

3. ระดับทักษะคิด หมายถึง การวัดทักษะคิดของประชาชน ต่อหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยการดำเนินชีวิตตามหลักสายกลาง มีความพอเพียง ประกอบด้วย ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงการมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ทั้งนี้ต้องอาศัยความรู้รอบรู้ รอบคอบ และมีคุณธรรม จริยธรรม ซื่อสัตย์ สุจริต

4. ทักษะคิดต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน หมายถึง ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการนำความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิด หลักการ วิธีการในสาระสำคัญ ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติ เพื่อใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน หรือแก้ไขปัญหาในด้านต่างๆ ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย 3 หัว 2 เงื่อนไข ได้แก่

ความพอประมาณ หมายถึง ความพอดีที่ไม่น้อยเกินไปและไม่มากเกินไป โดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น ไม่ไหลตามกระแสนิยม สอดคล้องกับอัตภาพ ศักยภาพของตนเองและสภาพแวดล้อม เช่น การผลิตและบริโภคที่อยู่ในระดับพอประมาณ กินอยู่ ใช้แต่เพียงพอดีกว่ากำลังความสามารถของตน หลีกเลี่ยงการบริโภคจึงนำไปจำหน่าย ดำรงชีวิตอย่างเรียบง่ายตามฐานะ มีรายจ่ายไม่เกินรายรับ รู้จักเก็บออม รู้จักเลือกซื้อสินค้าที่ผลิตในท้องถิ่น

ความมีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับของความพอเพียงจะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผล โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้องตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดจากการกระทำนั้นๆ อย่างรอบคอบของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร

การมีภูมิคุ้มกัน หมายถึง การสร้างหรือเตรียมตัวให้มีภูมิคุ้มกันที่ดีเพื่อพร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลง หรือสถานการณ์ทั้งหลายที่จะเกิดขึ้นในอนาคตทั้งใกล้และไกลด้วยความไม่ประมาทของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร

เงื่อนไขความรู้ หมายถึง ความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้าน ความรอบคอบที่จะนำความรู้เหล่านั้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงกันเพื่อประกอบการวางแผน และความระมัดระวังในขั้นตอนปฏิบัติ

เงื่อนไขคุณธรรม หมายถึง การประพฤติตนเป็นผู้มีและตระหนักในคุณธรรม มีความซื่อสัตย์ สุจริต และมีความอดทน ความเพียร ใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต

5. การประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต หมายถึง วิธีการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ในระดับบุคคลหรือครอบครัว ภายใต้องค์ประกอบ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การมีระบบภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว และเงื่อนไขความรู้ ต้องมีความรอบรู้ ความรอบคอบ ความระมัดระวังในการใช้ความรู้ ส่วนเงื่อนไขคุณธรรมนั้นจะต้องมี ความมีคุณธรรม ความซื่อสัตย์ สุจริต ความอดทน ความเพียร ความมีสติปัญญาในการดำเนินชีวิตด้วย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเกี่ยวกับทัศนคติของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ในครั้งนี้ผู้วิจัย ได้ศึกษารวบรวมแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นกรอบในการวิจัย ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับทัศนคติ
2. แนวคิดเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
3. ข้อมูลพื้นฐานเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
5. กรอบแนวคิดการวิจัย

1. แนวคิดเกี่ยวกับทัศนคติ

แนวคิดนี้จะนำเสนอเกี่ยวกับความหมายของทัศนคติ องค์ประกอบของทัศนคติ แหล่งที่มาของทัศนคติ ความสำคัญของทัศนคติ ลักษณะของทัศนคติ การเปลี่ยนแปลงทัศนคติ ลักษณะการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ การวัดทัศนคติ ดังนี้

1.1 ความหมายของทัศนคติ

มีผู้ให้ความหมายของทัศนคติแตกต่างกันออกไป ตามความคิดเห็นของแต่ละบุคคล ดังเช่น

ราชบัณฑิตยสถาน (2546 : 521) ได้ให้ความหมาย “ทัศนคติ” หมายถึง แนวความคิด
สุพานิ สฤทธวณิช (2552: 71) ได้ให้ความหมายทัศนคติไว้ 2 ความหมาย ดังนี้

ทัศนคติ หมายถึง ความเชื่อ ความรู้สึกในเชิงประเมินที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือบุคคลใด บุคคลหนึ่ง

ทัศนคติ หมายถึง ความคิดเห็น หรือคำพูดในเชิงประเมิน (Evaluative Statement) ที่มีต่อเหตุการณ์ ต่อบุคคลหรือต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ในแง่บวกหรือแง่ลบ เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย ดีหรือไม่ดี ชอบหรือไม่ชอบ

นิติพล ภูตะโชติ (2556 : 44) ทัศนคติ (Attitude) หมายถึง เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความรู้สึกต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งว่าชอบ ไม่ชอบ ลำเอียง เฉยๆ ซึ่งความรู้สึกต่างๆ เป็นการประเมินจากสิ่งที่ได้พบเห็น การรับรู้ อารมณ์ความคาดหวัง และจะมีผลต่อความคิดซึ่งอยู่ภายในจิตใจของมนุษย์ และยังสามารถเกิดปฏิกิริยาและพฤติกรรมออกมาภายนอกให้เห็นได้ เช่น ท่าทาง คำพูด การกระทำ แต่ทัศนคติส่วนมากเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่เกิดขึ้นภายในจิตใจของมนุษย์มากกว่าพฤติกรรมที่แสดงออกมาภายนอก

ธนวรรธ ตั้งสินทรัพย์ศิริ (2550 : 62) ทักษคติ (Attitude) หมายถึง การประเมินหรือการตัดสินใจเกี่ยวกับความชอบหรือไม่ชอบในวัตถุ คน หรือเหตุการณ์ ซึ่งจะสะท้อนให้เห็นถึงความรู้สึกของบุคคลเกี่ยวกับบางสิ่งบางอย่าง หรือเป็นแนวโน้มของบุคคลที่แสดงต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง อาจเป็นบุคคล กลุ่มคน ความคิด หรือสิ่งของก็ได้ โดยมีความรู้สึกหรือความเชื่อเป็นพื้นฐาน ซึ่งจะส่งผลต่อการแสดงพฤติกรรมของบุคคล

จุฑารัตน์ เอื้ออำนวย (2553 : 169) ทักษคติ หมายถึง ความรู้สึกนึกคิด ความเชื่อของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยการตอบสนองจะแสดงออกในลักษณะชอบหรือไม่ชอบ

ณัฐพันธ์ เขจรันท์ (2551 : 43) ทักษคติ (Attitude) หมายถึง ความโน้มเอียงในทางบวกหรือลบที่บุคคลจะตอบสนองต่อเป้าหมายบุคคลหรือเหตุการณ์ ทักษคติจะสะท้อนความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่างๆ ที่เกี่ยวข้องและอยู่รอบตัวเขา เช่น ตนเอง ครอบครัว งาน เพื่อนร่วมงาน และสังคม เป็นต้น โดยที่บุคคลอาจจะแสดงออกด้วยความตั้งใจหรือความเคยชิน

สรุป ทักษคติ หมายถึง แนวความคิด ความเชื่อ ความคิดเห็น ความรู้สึกในเชิงประเมินที่มีต่อเหตุการณ์ ต่อบุคคล หรือต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งในแง่บวกหรือแง่ลบ เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย ดีหรือไม่ดี ชอบหรือไม่ชอบ มีผลต่อความคิดซึ่งอยู่ภายในจิตใจ และยังสามารถเกิดปฏิกิริยาและพฤติกรรมออกมาภายนอกให้เห็นได้ เช่น ท่าทาง คำพูด การกระทำ ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องและอยู่รอบตัวของบุคคลนั้นๆ

1.2 องค์ประกอบของทัศนคติ

ทัศนคติของบุคคลเป็นการแสดงถึงความรู้สึกความเข้าใจของบุคคลนั้นต่อสิ่งเร้าต่างๆ ที่พบเห็น แต่ละบุคคลจะประเมินคุณค่าของสิ่งเร้านั้น โดยอาศัยความรู้ความเข้าใจเดิมที่เขาามีอยู่เพื่อเป็นเครื่องมือ ความรู้ความเข้าใจดังกล่าวอาจมาจากความเชื่อของบุคคลนั้นๆ ซึ่งความเชื่อของคนอาจสนับสนุนหรือขัดขวางเพื่อให้เกิดความรู้สึกในทางดีหรือไม่ดี ชอบหรือไม่ชอบต่อสิ่งเร้าเหล่านั้น ในการแสดงออกด้านพฤติกรรมหรือปฏิกิริยาอย่างใดอย่างหนึ่งต่อสิ่งเร้า ย่อมแสดงให้เห็นถึงทัศนคติหรือความเชื่อและความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งเร้านั้น การพิจารณาองค์ประกอบของทัศนคติประกอบด้วย 3 ส่วน (นิติพล ภูตะโชติ. 2556 : 46-47 และจุฑารัตน์ เอื้ออำนวย. 2553 : 170 – 171) ดังนี้

1. องค์ประกอบด้านความรู้ / ความเข้าใจ (Cognitive Component) เป็นความรู้ความเข้าใจหรือความเชื่อของบุคคลที่มีต่อสิ่งเร้า บุคคลจะมีความเข้าใจต่อสิ่งเร้าได้มากหรือน้อยเพียงใด อาจมีผลมาจาก ความรู้ สติปัญญา ประสบการณ์เดิมและความเชื่อต่างๆ เกี่ยวกับเรื่องนั้นเพิ่มเติม

2. องค์ประกอบด้านความรู้สึกหรืออารมณ์ (Affective or evaluation Component) เป็นเรื่องของความรู้สึกหรืออารมณ์ของบุคคลที่มีต่อสิ่งเร้าต่างๆ ซึ่งเป็นการประเมินสิ่งต่างๆ ว่าดี เลว

ต้องการ ชอบ ไม่ชอบ เฉยๆ ความรู้สึกดังกล่าวที่บุคคลแสดงออกมาอาจมีปฏิกิริยาตอบโต้ สนับสนุน หรือขัดขวาง ซึ่งจะสอดคล้องกับองค์ประกอบด้านความรู้เกี่ยวกับสิ่งนั้น

3. องค์ประกอบด้านพฤติกรรม (Behavior Component) เป็นแนวโน้มเอียงของบุคคลที่จะประพฤติและปฏิบัติต่อสิ่งต่างๆ การแสดงออกของแต่ละคนในเรื่องต่างๆ ซึ่งอาจจะมีแตกต่างกันเป็นผลมาจากความคิด ความเชื่อ ความรู้สึกของบุคคลดังกล่าวต่อสิ่งเร้าเหล่านั้น โดยพฤติกรรมแสดงออกได้สองลักษณะ คือ พฤติกรรมทางบวก ได้แก่ การยอมรับ สนับสนุน เข้าใกล้ ช่วยเหลือ ส่งเสริม และพฤติกรรมทางลบ ได้แก่ การทำลาย ขัดขืน ต่อสู้ ถอยหนี ฯลฯ

1.3 แหล่งที่มาของทัศนคติ

ทัศนคติต่างๆ ที่บุคคลมีอยู่นั้น ล้วนเกิดจากกระบวนการหล่อหลอมทางสังคมและสิ่งแวดล้อมรอบๆ ตัว เริ่มตั้งแต่วัยเด็กจนถึงวัยผู้ใหญ่ ดังนั้น การพิจารณาสาเหตุหรือที่มาของทัศนคติ (สมาคมสถาบันการศึกษานาคารและการเงินไทย. 2546 : 76 และนิติพล ภูตะโชติ. 2556 : 47 – 49) สรุปได้ดังนี้

1. สถาบันครอบครัว บุคคลในครอบครัวทุกคนจะมีอิทธิพลต่อทัศนคติของเด็กที่เกิดมาในครอบครัวนั้นมาก ตั้งแต่การเลี้ยงดู การอบรมสั่งสอน การเอาใจใส่ให้ความสนใจ พฤติกรรมของบุคคลในครอบครัว การให้ความรู้ความเข้าใจแก่เด็ก พฤติกรรมการเลียนแบบจากพ่อแม่ของเด็ก ความอบอุ่นความปลอดภัย ความรัก ความเอาใจใส่ในการเลี้ยงดู อิทธิพลทางความรู้สึกนึกคิดที่พ่อแม่ปลูกฝังให้แก่เด็ก เด็กจะมีความรู้สึกความเชื่ออย่างลึกซึ้งมาก เพราะเด็กวัยนี้จะยึดพ่อแม่เป็นแบบอย่าง ดังนั้นพ่อแม่และคนในครอบครัว จึงเป็นบุคคลที่มีส่วนสร้างทัศนคติให้กับเด็กที่สำคัญที่สุด

2. สถาบันการศึกษา การศึกษาไม่ว่าจะเป็นทางการหรือไม่เป็นทางการก็มีผลและเป็นแหล่งสำคัญในการสร้างทัศนคติของบุคคล เพราะแต่ละคนจะใช้เวลาในการศึกษาหาความรู้เป็นเวลานาน ตั้งแต่วัยเด็กศึกษาในโรงเรียนจนถึงวัยรุ่นเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย มนุษย์ได้รับการถ่ายทอดความรู้ ความคิด ทฤษฎีต่างๆ โดยผ่านการเรียนการสอน การทำกิจกรรมต่างๆ การศึกษาดูงาน การฝึกอบรม รวมทั้งการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง สิ่งต่างๆ ดังกล่าวจะมีผลต่อองค์ประกอบด้านความเข้าใจ และองค์ประกอบด้วยความรู้สึกหรืออารมณ์ ซึ่งปัจจัยดังกล่าวจะเป็นพื้นฐานของทัศนคติของบุคคล ครูอาจารย์ผู้ถ่ายทอดความรู้หรือผู้สอนยังมีผลต่อต้นแบบของพฤติกรรมและทัศนคติของเด็กอีกด้วย

3. กลุ่มเพื่อนวัยเดียวกัน กลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลต่อทัศนคติของบุคคลเป็นอย่างมาก เพราะเพื่อนเป็นแหล่งแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ แลกเปลี่ยนความรู้ กลุ่มเพื่อนมีความสนิทสนม สร้างความไว้วางใจสูง อิทธิพลของเพื่อนจะมีผลกระทบต่อนทัศนคติของเด็กตั้งแต่เริ่มเข้าสู่วัยรุ่น เด็กวัยรุ่นจะเริ่มออกนอกบ้านมากขึ้นเพื่อพบเพื่อน สร้างความสัมพันธ์กับเพื่อนวัยเดียวกันทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียน เด็กวัยรุ่นจะใช้เวลาอยู่กับเพื่อนมากขึ้น และใช้เวลาอยู่ที่บ้านน้อยลง วัยรุ่นต้องการเข้ากลุ่มในวัยเดียวกัน ต้องการการยอมรับจากเพื่อน ยอมรับฟังความคิดเห็นและมีทัศนคติเป็นไปในทางเดียวกับกลุ่ม ยอมรับปฏิบัติตามกลุ่มด้วยความเต็มใจ

4. สถานที่ทำงาน การเข้าร่วมเป็นสมาชิกขององค์กรใดๆ ก่อนเข้ามาเป็นสมาชิก บุคคลอาจจะมีทัศนคติในเรื่องต่างๆ แบบหนึ่ง แต่เมื่อเข้ามาเป็นสมาชิกขององค์กรนานๆ เข้า ทัศนคติของบุคคลก็อาจเปลี่ยนแปลงไปตามคนส่วนใหญ่ขององค์กรนั้น

5. ข่าวสารข้อมูล ระบบข่าวสารข้อมูลในปัจจุบันมีความทันสมัย มีปริมาณมากมาย สามารถเข้าถึงได้ง่าย สื่อมวลชนจะนำเสนอข่าวสารข้อมูลผ่านสื่อต่างๆ ที่มีมากเพื่อออกสู่สายตาของประชาชน ซึ่งข่าวสารจากสื่อต่างๆ จะมีอิทธิพลต่อประชาชนโดยเฉพาะกับกลุ่มวัยรุ่น เพราะเขาจะได้แนวคิด ได้ความรู้เพื่อสร้างทัศนคติและค่านิยม ซึ่งในบางอย่างอาจจะเป็นสิ่งที่ไม่ดี ไม่เหมาะสมกับวัย เช่น การแสดงทัศนคติที่เปิดเผยในเรื่องเพศ เรื่องยาเสพติด รวมทั้งค่านิยมที่ผิดๆ ซึ่งจะนำไปสู่ปัญหาด้านสังคมที่นับวันจะเพิ่มความรุนแรงมากขึ้น จะเห็นได้ว่า สื่อมวลชนที่นำเสนอข่าวสารข้อมูลต่างๆ เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อบุคคลในการสร้างทัศนคติ

6. วัฒนธรรมประเพณี มนุษย์เป็นสัตว์สังคมในฐานะที่เป็นสมาชิกของสังคม ดังนั้น คนเราจะต้องปฏิบัติตามระเบียบของสังคม แต่ละสังคมจะมีวัฒนธรรมประเพณี สมาชิกทุกคนจะต้องปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด มิฉะนั้นอาจจะถูกลงโทษหรือไม่ได้รับการยอมรับจากสังคมนั้นๆ ดังนั้น มนุษย์จะต้องมีการเรียนรู้และยอมรับในวัฒนธรรมประเพณีต่างๆ ของสังคมที่ตนอาศัยอยู่ วัฒนธรรมประเพณีและค่านิยมดังกล่าวจะสร้างและพัฒนาทัศนคติของบุคคลให้อยู่ในกรอบแห่งวัฒนธรรมประเพณีของสังคมนั้นและเป็นที่ยอมรับของคนในสังคม

7. ประสบการณ์ของบุคคล ประสบการณ์ของแต่ละบุคคลจะมีผลต่อการสร้างทัศนคติของบุคคลได้เช่นกัน ไม่ว่าจะเป็นประสบการณ์ในแง่ดีหรือไม่ดี จะส่งผลต่อการสร้างทัศนคติได้ทั้งนั้น

8. สภาพแวดล้อมและสังคมที่อยู่อาศัย บุคคลที่เกิดและเติบโตในสังคมใด จะรับเอาแนวปฏิบัติของคนในสังคมนั้นๆ มาโดยธรรมชาติ หรือบุคคลที่อยู่อาศัยอยู่ในสังคมที่มีระบบการปกครองแบบคอมมิวนิสต์ บุคคลก็จะซึมซับเอาค่านิยมและทัศนคติแบบนั้นมาด้วย

1.4 ความสำคัญของทัศนคติ

ทัศนคติมีความสำคัญต่อบุคคลและองค์กรหลายๆ ประการ (สุพานี สฤงษ์วานิช. 2552 : 74 และธนวรรธ ตั้งสินทรัพย์ศิริ. 2550 : 63) ดังนี้

1. คนทุกคนจะมีทัศนคติอย่างใดอย่างหนึ่งในทุกๆ เรื่องของชีวิต ไม่อาจปฏิเสธได้ซึ่งอาจจะทำให้คนคนนั้นมีอคติเกิดขึ้นได้ จึงต้องเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญของทัศนคติ

2. ทัศนคติมีผลต่อพฤติกรรมที่แสดงออก การตระหนักในทัศนคติของพนักงานที่มีต่อเรื่องใดๆ ก็ตาม จะทำให้ผู้บริหารสามารถเข้าใจและคาดหมายพฤติกรรมของพนักงานได้ และถ้าผู้บริหารสามารถเปลี่ยนทัศนคติของพนักงานได้ ก็จะสามารถเปลี่ยนพฤติกรรมได้

3. ถ้าพนักงานมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการทำงาน จะทำให้มีผลทางพฤติกรรมเชิงลบเกิดขึ้นซึ่งจะเป็นปัญหาขององค์กรต่อไป จึงควรให้ความสำคัญกับการสำรวจทัศนคติเพื่อให้ทราบถึงทัศนคติที่เป็นอยู่ และดำเนินการแก้ไขถ้าจำเป็น เพื่อนำไปสู่ความเข้าใจที่ตรงกันและสร้างบรรยากาศที่ดีต่อกัน

1.5 ลักษณะของทัศนคติ

ทัศนคติเป็นลักษณะเฉพาะของตัวมันเอง การศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับทัศนคติให้ดีเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการทำงานและการดำเนินชีวิต ลักษณะของทัศนคติสามารถแบ่งได้ (นิติพล ภูตะโชติ. 2556 : 49) ดังนี้

1. ทัศนคติเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นภายในจิตใจของมนุษย์แต่ละคน เป็นเรื่องเกี่ยวกับการจัดระบบของแนวความคิด ความเชื่อที่เกิดขึ้นภายในแต่ละคน ซึ่งมีความแตกต่างกัน ดังนั้น ทัศนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งเร้าแต่ละบุคคลอาจมีทัศนคติที่แตกต่างกัน
2. ทัศนคติเกิดจากสิ่งเร้าต่างๆ ที่อยู่รอบตัวบุคคล เช่น การอบรมเลี้ยงดู การเรียนรู้ ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม ศาสนา ประสบการณ์ สิ่งต่างๆ ดังกล่าวเป็นพื้นฐานของทัศนคติของแต่ละบุคคล
3. ทัศนคติเป็นสิ่งที่ตอบสนองสิ่งเร้าต่างๆ ซึ่งอาจจะตอบสนองได้ทั้งทางบวกและทางลบ หรือเป็นกลาง
4. ถ้าทัศนคติมีลักษณะคงทน ยึดมั่นถือมั่น มันจะเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมของบุคคลผู้นั้น การเปลี่ยนแปลงทัศนคติจะเป็นไปได้ยาก
5. ทัศนคติเป็นทั้งพฤติกรรมภายในและพฤติกรรมภายนอก พฤติกรรมภายในมีอิทธิพลและมีบทบาทที่สำคัญอย่างมากต่อบุคคลและเป็นสิ่งที่ยากแก่การเข้าใจ ยากต่อการแก้ไข และยากต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติเหล่านั้น
6. ทัศนคติเป็นสิ่งที่บุคคลเรียนรู้และสามารถสร้างให้เกิดขึ้นกับตัวเองได้ ไม่ว่าจะเป็นทัศนคติในทางบวกหรือทางลบ
7. ทัศนคติจะถ่ายทอดหรือแสดงออกมาเป็นพฤติกรรมของบุคคลนั้น

1.6 การเปลี่ยนแปลงทัศนคติ

การเปลี่ยนแปลงทัศนคตินั้นสามารถเปลี่ยนแปลงได้หลายวิธี (ภาวิณี เพชรสว่าง. 2552 : 43 – 44) ดังนี้

1. ทัศนคตินั้นไม่คงทนเหมือนบุคลิกภาพ ดังนั้นการให้ข้อมูล หรือข่าวสารใหม่ๆ อาจทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติได้ โดยจะเปลี่ยนแปลงทัศนคติได้มากนั้นเพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับผู้ให้ข้อมูล หรือผู้สื่อสารชักจูง ถ้าผู้ชักจูงเป็นผู้ที่มีความรู้ในเรื่องนั้นเป็นอย่างดี น่าเชื่อถือ และมีบุคลิกน่าไว้วางใจ จะทำให้การเปลี่ยนแปลงทัศนคติมีประสิทธิภาพมากขึ้น
2. ในการมีทัศนคติต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หากสิ่งนั้นมีการเปลี่ยนแปลงไป ย่อมทำให้ทัศนคติต่อสิ่งนั้นเปลี่ยนแปลงไปด้วย
3. คนเราจะมีความรู้สึกต่อสิ่งหนึ่งๆ ในแง่บวก/ลบ มากหรือน้อย ขึ้นอยู่กับสิ่งนั้นมีอิทธิพล มีความเกี่ยวข้อง หรือมีความสำคัญต่อตนเองเพียงใด

4. เทคนิค วิธีการสุดท้ายที่มีประสิทธิภาพในการเปลี่ยนแปลงทัศนคติคือ ให้การฝึกอบรม แลกเปลี่ยนประสบการณ์ และฝึกปฏิบัติกับพฤติกรรมใหม่ที่ต้องการให้เปลี่ยนแปลง เนื่องจากคนเราจะตอบรับการเปลี่ยนแปลงหากได้มีประสบการณ์กับสิ่งนั้นมาก่อนบ้างแล้ว

1.7 ลักษณะการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ

เซอร์เบิร์ต ซี. เคลแมน (อ้างถึงใน นิติพล ภูตะโชติ. 2556 : 54 – 55) ได้อธิบาย ลักษณะของการเปลี่ยนแปลงทัศนคติออกเป็น 3 ประการ ดังนี้

1. การยินยอม (Compliance) บุคคลจะเกิดการยินยอมหรือยอมรับในสิ่งที่มีอิทธิพลต่อตนเองและมุ่งหวังที่จะได้รับความพอใจจากบุคคลหรือกลไกอื่นๆ การที่บุคคลยอมรับและกระทำตามนั้นบางครั้งไม่ใช่เพราะบุคคลเห็นด้วยกับสิ่งเหล่านั้นเสมอไป แต่ที่เขายอมรับอาจเป็นเพราะเขาต้องการอยากจะได้รับรางวัลหรือสิ่งอื่นๆ ที่ใช้ในการจูงใจ การยอมรับหรือยินยอมเปลี่ยนแปลงทัศนคติจะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับจำนวนหรือมูลค่าของรางวัล

2. การเลียนแบบ (Identification) บุคคลเกิดการเลียนแบบในกรณีที่บุคคลมีการยอมรับสิ่งเร้าหรือสิ่งกระตุ้น ซึ่งการยอมรับดังกล่าวมีผลมาจากการที่บุคคลต้องการจะเลียนแบบ ผลของการเลียนแบบจะทำให้ทัศนคติของบุคคลเกิดการเปลี่ยนแปลง ดังนั้น การเลียนแบบจึงเป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ ซึ่งผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลง จะเกิดขึ้นมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับความโน้มน้าวของสิ่งเร้าที่มีต่อบุคคลนั้น การเลียนแบบยังขึ้นอยู่กับพลังและสิ่งเร้าที่ทำให้เกิด

3. ความต้องการที่อยากจะเปลี่ยน (Internalization) เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นเมื่อบุคคลยอมรับในสิ่งที่มีอิทธิพลเหนือกว่า ซึ่งตรงกับความต้องการภายในค่านิยมของเขา ค่านิยมที่บุคคลมีอยู่เดิม ความพึงพอใจที่มีอยู่แล้ว จะมีความต้องการอยากจะเปลี่ยนแปลง

1.8 การวัดทัศนคติ

ภาวิณี เพชรสว่าง (2552 : 44) กล่าวว่า ทัศนคติ แม้ว่าจะมีความหมายเป็นนามธรรม แต่สามารถวัดออกมาให้เป็นรูปธรรมได้ การวัดทัศนคติเป็นเรื่องละเอียดอ่อน ซับซ้อนต้องอาศัยการตอบสนองออกมาเป็นถ้อยคำหรือพฤติกรรมภายนอกเสียก่อน การวัดทัศนคติจะวัดในทิศทางและปริมาณ โดยใช้เครื่องมือที่สร้างขึ้น การวัดทัศนคติ อาจใช้วิธีการสังเกต สัมภาษณ์ หรือใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของเรื่องที่จะศึกษา อย่างไรก็ตาม การวัดทัศนคตินิยมใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือมากที่สุด ซึ่งแต่ละแบบต่างมีมาตรวัดแตกต่างกันไปตามแต่จะมีผู้คิดค้นพัฒนาขึ้น มาตรวัดทัศนคติสำคัญๆ (จุฬารัตน์ เอื้ออำนวย. 2553 : 189 – 195) ดังนี้

1. มาตราส่วนแบบลิเกิร์ต (Likert scales) เรนซิส ลิเกิร์ต (Rensis Likert) เป็นผู้คิดขึ้น และเป็นที่ยอมรับแพร่หลาย เนื่องจากสร้างได้ไม่ยาก ประกอบด้วยข้อความที่แสดงถึงทัศนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งเร้าอย่างใดอย่างหนึ่งแล้วมีคำตอบให้เลือก 5 คำตอบ ได้แก่

เห็นด้วยอย่างยิ่ง

เห็นด้วย

ไม่แน่ใจ

ไม่เห็นด้วย

ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

การตอบใน 5 คำตอบนั้น โดยมากผู้ตอบมักเลือกคำตอบ “ไม่แน่ใจ” ดังนั้น บางครั้งจึงมีผู้ดัดแปลงเป็น 6 ตัวเลือก คือ เห็นด้วย 3 ตัวเลือก และไม่เห็นด้วย 3 ตัวเลือก โดยหลีกเลี่ยงตัวเลือก “ไม่แน่ใจ”

2. มาตรฐานแบบซีแมนติกดิฟเฟอเรนเชียล (Semantic differential scales) แบบสอบถามลักษณะนี้ ออสกู๊ด (Charles E. Osgood) เป็นผู้คิดขึ้น ใช้ในการวัดทัศนคติของบุคคลต่อสิ่งเร้าอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยใช้คำคุณศัพท์ 2 คำ มีความหมายตรงกันข้ามกัน ระหว่างคำทั้งสองนี้จะมีค่าระดับคะแนนอยู่ระหว่างกลาง ซึ่งโดยปกติจะเรียงจาก 1 ถึง 7 และคำคุณศัพท์ที่นำมาใช้นั้น มักจะมี 3 ชนิดด้วยกัน คือ

2.1 เป็นคำคุณศัพท์ที่แสดงถึงการประเมินค่า หมายถึง คำคุณศัพท์ที่แสดงถึงสิ่งใดสิ่งหนึ่งไปในทางที่ดีขึ้นหรือเลวลง เช่น

ดี.....ชั่ว
จริง.....เท็จ
ฉลาด.....โง่
สะอาด.....สกปรก

2.2 เป็นคำคุณศัพท์ที่แสดงถึงพลังหรือศักยภาพ หมายถึง คำคุณศัพท์ที่แสดงถึงการมีพลังมากน้อยต่างๆ กัน เช่น

เคร่งครัด.....หย่อนยาน
ใหญ่.....เล็ก
หนัก.....เบา
ร้ายแรง.....ไม่ร้ายแรง

2.3 เป็นคำคุณศัพท์ที่แสดงถึงการกระทำ หมายถึง คำคุณศัพท์ที่แสดงถึงการประมาณการกระทำต่างๆ เช่น

เร็ว.....ช้า
ตื่นเต้น.....สงบ
ยาก.....ง่าย
กระฉับกระเฉง.....เฉื่อยชา

2.4 วิธีการสะท้อนให้เห็นภาพ วิธีนี้เป็นการวัดทัศนคติโดยทางอ้อม เพราะบางเรื่องถ้าถามตรงๆ อาจจะได้ข้อมูลที่ไม่ตรงตามทัศนคติที่เป็นจริงของเขาก็ได้ ทั้งนี้เพราะเรื่องที่ศึกษา

มีส่วนทำให้ผู้ถูกศึกษาเสียหาย หรืออาจแสวงงตอบให้ สอดคล้องกับค่านิยมของสังคม ฉะนั้น ผู้ศึกษา จะต้องใช้วิธีการอ้อม วัดโดยผู้ถูกศึกษาไม่ทราบว่ตนกำลังให้ข้อเท็จจริงในเรื่องใดแน่ ซึ่งวิธีการ สะท้อนให้เห็นภาพนี้จะช่วยแก้ปัญหาดังกล่าวได้มากพอสมควร

3. วิธีวัดทัศนคติของ Thurstone วิธีวัดทัศนคติวิธีนี้ เฮอร์สโตน ได้พัฒนาขึ้นโดยมีเป้าหมาย ที่จะสร้างมาตรที่มีหน่วยเท่าๆ กัน แม้ว่าเป้าหมายดูเหมือนจะบรรลุได้ยาก แต่การดำเนินการที่จะ พัฒนามาตรวัดทัศนคติแต่ละมาตรเป็นเรื่องยุ่งยาก เริ่มต้นจะต้องเขียนข้อความเกี่ยวกับเป้าหมายของ ทัศนคติที่ต้องการวัดเป็นจำนวนมาก จากนั้นให้ผู้ตัดสินกลุ่ม แต่ละคนประเมินข้อความแต่ละข้อความ และจัดให้ข้อความอยู่กองใดกองหนึ่งในจำนวน 11 กอง กองที่ 1 แสดงถึงข้อความที่เห็นด้วยอย่าง ที่สุด และกองที่ 11 แสดงถึงข้อความที่ไม่เห็นด้วยอย่างที่สุด จากนั้นผู้สร้างแบบสอบถามจะเลือก ข้อความที่ดีไว้จำนวนหนึ่ง (ประมาณ 20 ข้อ) เพื่อใช้เป็นแบบสอบถามทัศนคติ ข้อความที่ดี คือ ข้อความที่มีความสอดคล้องในการประมาณค่าของผู้ตัดสินสูง และเป็นข้อความที่เป็นตัวแทนของ การกระจายค่าของมาตรวัด เมื่อเลือกข้อความได้เรียบร้อยแล้ว เวลานำไปวัดทัศนคติจะจัดข้อความให้ คละกันโดยไม่ระบุค่าของมาตร ให้ผู้ศึกษาเลือกข้อความที่เห็นด้วย จากนั้นผู้ศึกษาแปรค่าและตัดสิน ทัศนคติของผู้ถูกศึกษาหาค่าเฉลี่ยหรือค่ามัธยฐานของข้อความที่ถูกเลือก ดังนั้นในขั้นสุดท้ายทัศนคติ ของบุคคลจะถูกแสดงเป็นตัวเลข ระหว่าง 1 กับ 11

2. แนวคิดเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ความนำ

เมื่อปี พ.ศ. 2517 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้พระราชทานพระบรมราโชวาทเกี่ยวกับ แนวทางเศรษฐกิจพอเพียงไว้ แต่ผู้รับผิดชอบในการพัฒนาประเทศก็ไม่ได้ให้ความสำคัญมากนัก เพราะเศรษฐกิจของประเทศดูเหมือนเติบโตด้วยดี จนกระทั่งเมื่อเกิดวิกฤติเศรษฐกิจ คำว่า “เศรษฐกิจพอเพียง” จึงถูกหยิบยกมาพูดถึงกันมากขึ้น

ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชทรงทลลงด้วย พระเอง จนได้ขอสรุปที่ชัดเจนแก่ประเทศไทยในยามที่ประเทศกำลังสับสนกับการพัฒนาเศรษฐกิจ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2537 ได้ทรงแสดงให้เห็นวิธีการแก้ปัญหาเศรษฐกิจของเกษตรกรรายย่อยด้วยการเน้น ทำการเกษตรเพื่อบริโภคเองภายในครอบครัวก่อน ส่วนที่เหลือจึงรวมกลุ่มกันจัดจำหน่าย หรือแปรรูป เพื่อเพิ่มมูลค่าให้แก่สินค้า และเพื่อเพิ่มอำนาจในการต่อรองราคา และเป็นแนวทางในการปฏิบัติตน สำหรับบุคคลทั่วไป สำหรับกลุ่มชน สำหรับหมู่บ้าน และสำหรับผู้ประกอบอาชีพทางการเกษตร ผู้ประกอบธุรกิจ และผู้บริหารประเทศได้เป็นอย่างดี (ณรัชชอร์ ศรีทอง. 2556 : 73) ฉะนั้นการได้ ศึกษาเกี่ยวกับวิวัฒนาการของเศรษฐกิจพอเพียง ความหมายของเศรษฐกิจพอเพียง หลักการของ เศรษฐกิจพอเพียง หลักการพึ่งตนเองตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การน้อมนำ “ปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง” สู่การปฏิบัติ จึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง

2.1 วิวัฒนาการของเศรษฐกิจพอเพียง

เศรษฐกิจพอเพียงมีความเป็นมาย้อนหลังไปเมื่อวันที่ 5 พฤษภาคม พ.ศ. 2493 ได้มีพิธีบรมราชาภิเษกอันเป็นวันมหามงคลที่พสกนิกรชาวไทยทั้งมวลปลาบปลื้ม ในวาระอันเป็นมหามงคล พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้พระราชทานปฐมพระบรมราชโองการว่า “เราจะครองแผ่นดินโดยธรรมเพื่อประโยชน์สุขแก่มหาชนชาวสยาม” นับตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงบำเพ็ญพระราชกรณียกิจนานับประการเพื่อประโยชน์สุขของอาณาประชาราษฎร์ และทรงห่วงใยในทุกสุขของประชาชนตลอดมา ทรงอุทิศเวลาส่วนใหญ่เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมประชาชนทั่วทุกภูมิภาค เมื่อทรงพบกับปัญหาก็ได้พยายามช่วยเหลือโดยทรงพระราชทานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริต่างๆ ที่มุ่งแก้ปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน โดยเฉพาะประชาชนในเขตชนบทซึ่งมีอาชีพด้านการเกษตร ซึ่งพระองค์ให้ความสำคัญกับเกษตรกรมาเป็นเวลาช้านาน

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงพระวิริยะอุตสาหะค้นคว้าทดลองเพื่อการส่งเสริมอาชีพเกษตรกรอย่างมากมาย ผลจากการค้นคว้าทดลอง พระองค์มีพระราชดำริให้ดำเนินการจัดตั้งศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริหกแห่งในภูมิภาคต่างๆ เพื่อทำการทดลองให้ได้มาซึ่งเทคโนโลยีใหม่ๆ ที่สอดคล้องกับสภาพภูมิศาสตร์ของแต่ละภูมิภาค แต่ต้องเทคโนโลยีที่ง่ายและประหยัด ต่อมาพระองค์ได้มีพระราชดำริให้จัดตั้ง “มูลนิธิชัยพัฒนา” ขึ้นด้วยพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์เมื่อปี พ.ศ. 2531 ทั้งนี้เพื่อสนับสนุนช่วยเหลือประชาชนในรูปแบบการดำเนินงานพัฒนาในด้านต่างๆ พระองค์ใช้ “มูลนิธิชัยพัฒนา” ทำโครงการทดลองการเกษตรแบบผสมผสาน วนัตถ์ชัยมงคลพัฒนา ซึ่งทำให้พระองค์ได้ทรงค้นพบ “ทฤษฎีใหม่” ในการเกษตรที่ชัดเจน เป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น

เนื่องในวโรกาสวันเฉลิมพระชนพรรษา เมื่อวันที่จันทร์ที่ 4 ธันวาคม พ.ศ. 2538 พระองค์ได้มีพระราชดำรัสแก่ผู้มาเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ณ ศาลาดุสิดาลัย สวนจิตรลดา พระราชวังดุสิต เกี่ยวกับ “ทฤษฎีใหม่” ความว่า

“ทฤษฎีใหม่นี้มีไว้สำหรับป้องกันความขาดแคลน ในยามปกติก็ทำให้ร่ำรวยมากขึ้น ในยามที่มีอุทกภัยก็สามารถที่จะฟื้นตัวได้อย่างรวดเร็ว โดยไม่ต้องให้ทางราชการไปช่วยมากเกินไป ทำให้ประชาชนมีโอกาสพึ่งตนเองได้เป็นอย่างดี ฉะนั้นจึงได้สนับสนุนให้มีการปฏิบัติตามทฤษฎีใหม่...”

สาระสำคัญของ “ทฤษฎีใหม่” ตามที่พระองค์มีพระราชดำรัสเป็นทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดสรรทรัพยากรทางการเกษตรทั้งดินและน้ำ รวมทั้งการบริหารงานพัฒนาการเกษตรเพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานแก้ปัญหาให้แก่เกษตรกรในพื้นที่แห้งแล้ง ให้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพและสามารถพึ่งตนเองได้

เพียงสองปี หลังจากมีพระราชดำรัสแก่ผู้มาเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม พ.ศ. 2538 ประเทศไทยก็ต้องเผชิญกับวิกฤติการณ์ทางเศรษฐกิจครั้งใหญ่ที่ส่งสมมานานจนกระทั่งรัฐบาลในขณะนั้นต้องประกาศลดค่าเงินบาท เมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม พ.ศ. 2540 และในวันที่ 4 ธันวาคม

ปีเดียวกัน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้มีพระราชดำรัสแก่พสกนิกรชาวไทยที่มาเข้าเฝ้าเนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนพรรษา เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งได้รับความสนใจเป็นอย่างมากทั้งจากประชาชนไทยและนานาชาติ ประเด็นว่า

“... การจะเป็นเสือนั้นมันไม่สำคัญ สำคัญอยู่ที่เราพออยู่พอกิน และมีเศรษฐกิจการเป็นอยู่แบบพอมีพอกิน แบบพอมีพอกินหมายความว่า อุ่มชูตัวเองได้ให้มีพอเพียงกับตัวเอง ความพอเพียงนี้ไม่ได้หมายความว่าทุกครอบครัวจะต้องผลิตอาหารของตัว จะต้องทอผ้าใส่ให้ตัวเองสำหรับครอบครัวอย่างนั้นมันเกินไป แต่ว่าในหมู่บ้านหรือในอำเภอจะต้องมีความพอเพียงพอสมควร บางสิ่งบางอย่างที่ผลิตได้มากกว่าความต้องการก็ขายได้ แต่ขายในที่ไม่ห่างไกลเท่าไร ไม่ต้องเสียค่าขนส่งมากนัก อย่างนี้นักเศรษฐกิจต่างๆ ก็มาบอกว่าล้าสมัยจริง อาจจะไม่ล้าสมัย เพราะว่าคนอื่นเขาก็ต้องมีการเศรษฐกิจที่ต้องมีการแลกเปลี่ยน เรียกว่าเป็นเศรษฐกิจการค้า ไม่ใช่เศรษฐกิจความพอเพียง รู้สึกไม่หรูหรา แต่เมืองไทยเป็นประเทศที่มีบุญอยู่ว่า การผลิตที่พอเพียงได้ ... รู้ว่าท่านทั้งหลายกำลังกลุ่มใจในวิกฤติการณ์ ตั้งแต่คนที่ไม่มีเงินน้อย จนกระทั่งคนที่มีเงินมาก แต่ถ้าสมารถที่จะเปลี่ยนให้กลับเป็นเศรษฐกิจแบบพอเพียง ไม่ต้องทั้งหมด แม้จะไม่ถึงครึ่ง อาจจะมีเศษหนึ่งส่วนสี่ ก็จะสามารถที่จะอยู่ได้ การแก้ไขจะต้องใช้เวลา ไม่ใช่ง่าย ๆ โดยมากคนใจร้อนเพราะเดือดร้อน แต่ว่าถ้าทำตั้งแต่เดี๋ยวนี้ก็จะสามารถที่จะแก้ไขได้...”

“...คำว่าพอเพียงมีความหมายอีกอย่างหนึ่ง มีความหมายกว้างออกไปอีก ไม่ได้หมายถึงการมีพอสำหรับใช้เท่านั้นแต่มีความหมายว่าพอมี พอกิน ... พอมีพอกินนี้ แปลว่าเศรษฐกิจพอเพียงนั่นเอง...”

“...พอเพียงนี้ก็หมายความว่า มีกิน มีอยู่ ไม่ฟุ้งเฟ้อ ไม่หรูหราก็ได้ แต่ว่าพอ แม้บางอย่างอาจจะดูฟุ้งเฟ้อ แต่ถ้าทำให้มีความสุข ถ้าทำได้ก็สมควรที่จะทำ...”

“...คนเราถ้าพอในความต้องการก็มีความโลภน้อย เมื่อมีความโลภน้อย ก็เบียดเบียนคนอื่นน้อย มีความคิดทำอะไรก็ต้องพอเพียง หมายความว่า พอประมาณ ไม่สุดโต่ง ไม่โลภอย่างมาก คนเราก็คืออยู่เป็นสุข...”

จากพระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อาจสรุปได้ว่าเศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาชี้ถึงแนวการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชนจนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจ เพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์

เมื่อนำความพอเพียงมาเป็นหลักในการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจจึงกลายเป็น “เศรษฐกิจพอเพียง” ซึ่งหมายถึงเศรษฐกิจที่สามารถอุ่มชูตัวเองได้ มีความพอเพียงในตัวเอง ผู้ดำเนินวิถีชีวิตตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงจะอยู่ได้โดยไม่เดือดร้อน โดยต้องสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจของตนเองให้ดีเสียก่อน คือ ช่วยให้ตัวเองมีกินมีใช้ ไม่ใช่มุ่งหวังแต่จะทุ่มเทศสร้างความเจริญยกเศรษฐกิจให้รวดเร็วแต่เพียงอย่างเดียว เพราะผู้ที่มีอาชีพและฐานะเพียงพอที่จะพึ่งตนเองย่อมสามารถสร้างความเจริญขั้นที่สูงขึ้นไปตามลำดับต่อไปได้ (จตุรงค์ บุญรัตนสุนทร และมนัส โกมลทา. 2552 : 44-51)

2.2 ความหมายของเศรษฐกิจพอเพียง

เศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำรัสเพื่อเป็นแนวทางในการดำรงชีวิต และแนวทางในการพัฒนาประเทศแก่พสกนิกรชาวไทยมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2517 และได้พระราชทานอย่างต่อเนื่องมาตลอดทุกปี นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2538 – 2540 จนกระทั่งได้อธิบายความหมายชัดเจนไว้ในปี พ.ศ. 2542 (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.). 2542 : www.nesdb.go.th/Md/book/learn_suff.pdf) ดังนี้

“เศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาชี้ถึงแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศ ให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจ เพื่อให้ก้าวทันยุคโลกาภิวัตน์ ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควรต่อการมีผลกระทบใดๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน ทั้งนี้จะต้องอาศัยความรอบรู้ ความรอบคอบ และระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่างๆ มาใช้ในการวางแผนการดำเนินการทุกขั้นตอน และขณะเดียวกันจะต้องเสริมพื้นฐานจิตใจของคนในชาติโดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎี และนักธุรกิจในทุกระดับ ให้มีจิตสำนึกใน คุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และมีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตอยู่ด้วยความอดทน ความเพียรมีสติปัญญา และความรอบคอบ เพื่อให้สมดุลพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วกว้างขวาง ทั้งทางด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี”

กล่าวได้ว่า เศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง เศรษฐกิจที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของทางสายกลางและความไม่ประมาท โดยคำนึงถึงความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว ตลอดจนใช้ความรู้ ความรอบคอบ และคุณธรรม ประกอบการวางแผน การตัดสินใจและการกระทำในทุกกิจกรรม

ประเวศ วะสี (2550 : 4 - 6) ได้กล่าวถึง เศรษฐกิจพอเพียง ไว้ว่า หมายถึงพอเพียงในอย่างน้อย 7 ประการ ด้วยกัน คือ

1. พอเพียงสำหรับทุกคน ทุกครอบครัว ไม่ใช่เศรษฐกิจแบบทอดทิ้งกัน
2. จิตใจพอเพียง ทำให้รักและเอื้ออาทรคนอื่นได้ คนที่ไม่พอจะรักคนอื่นไม่เป็น และทำลายมาก
3. สิ่งแวดล้อมพอเพียง การอนุรักษ์และเพิ่มพูนสิ่งแวดล้อม ทำให้ยังชีพและทำมาหากินได้ เช่น การทำเกษตรผสมผสาน ซึ่งได้ทั้งอาหาร ได้ทั้งสิ่งแวดล้อม และได้ทั้งเงิน
4. ชุมชนเข้มแข็งพอเพียง การรวมตัวกันเป็นชุมชนที่เข้มแข็ง จะทำให้สามารถแก้ปัญหาต่างๆ ได้ เช่น ปัญหาสังคม ปัญหาความยากจน หรือปัญหาสิ่งแวดล้อม
5. ปัญญาพอเพียง มีการเรียนรู้ร่วมกันในการปฏิบัติ และปรับตัวได้อย่างต่อเนื่อง

6. อยู่บนพื้นฐานวัฒนธรรมพอเพียง วัฒนธรรม หมายถึง วิถีชีวิตของกลุ่มคนที่สัมพันธ์อยู่กับสิ่งแวดล้อมที่หลากหลาย ดังนั้นเศรษฐกิจจึงควรสัมพันธ์และเติบโตขึ้นจากฐานวัฒนธรรม จึงจะมั่นคง

7. มีความมั่นคงพอเพียง ไม่ใช่ুবวาบ เดียวจนเดียวรวยแบบกะทันหัน เดียวตกงานไม่มีกิน ไม่มีใช้ ถ้าเป็นแบบนี้ประชาชนอยู่คงทนไม่ไหวต่อความผันผวนที่เร็วเกิน จึงสุขภาพจิตเสีย เครียด เพี้ยน รุนแรง ผ่าตัวตาย ติดยา เศรษฐกิจพอเพียงที่มั่นคงจึงทำให้สุขภาพจิตดี

เมื่อทุกอย่างพอเพียงก็เกิดความสุข ความสุขคือความเป็นปกติ และยั่งยืน ซึ่งเราอาจเรียกเศรษฐกิจพอเพียงในชื่ออื่นๆ เช่น

- เศรษฐกิจพื้นฐาน
- เศรษฐกิจสมดุล
- เศรษฐกิจบูรณาการ
- เศรษฐกิจศีลธรรม

และนี่คือเศรษฐกิจทางสายกลาง หรือเศรษฐกิจแบบมัชฌิมาปฏิปทา เพราะเชื่อมโยงหาทุกเรื่องเข้าด้วยกัน ทั้งเศรษฐกิจ จิตใจ สังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม ที่จริงคำว่าเศรษฐกิจ เป็นคำที่มีความหมายที่ดีที่หมายถึงความเจริญที่เชื่อมโยงกายใจ สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมเข้าด้วยกัน

2.3 หลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

หลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง คือ แนวคิดหลัก หรือหลักคิดที่ชี้แนวทางการดำรงชีวิตและการปฏิบัติตนบนทางสายกลางอย่างมีเหตุผล เพื่อวิถีชีวิตของบุคคล ครอบครัว และสังคมที่มีวินัย และมีความสุขอย่างยั่งยืน (ประดินันท์ อุปรมัย. 2551 : 16) ซึ่งหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมีหลักพิจารณา 5 ส่วน (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2548 : 4-5 และลีลาภรณ์ บัวสาย. 2549 : 10-11) ดังนี้

1. กรอบแนวคิด เป็นปรัชญาที่ชี้แนะแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนในทางที่ควรจะเป็น โดยมีพื้นฐานมาจากวิถีชีวิตดั้งเดิมของสังคมไทย สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ตลอดเวลาและเป็นการมองโลกเชิงระบบที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาเช่นเดียวกัน มุ่งเน้นการรอดพ้นจากภัยวิกฤติ เพื่อความมั่นคง และความยั่งยืนของการพัฒนา

2. คุณลักษณะ เศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการปฏิบัติได้ในทุกระดับ โดยเน้นการปฏิบัติบนทางสายกลางและการพัฒนาอย่างเป็นขั้นตอน

3. คำนียาม ความพอเพียงจะต้องประกอบด้วย 3 คุณลักษณะพร้อมๆ กัน ดังนี้

3.1 ความพอประมาณ หมายถึง ความพอดีที่ไม่น้อยเกินไปและไม่มากเกินไป โดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น เช่น การผลิต และการบริโภคที่อยู่ในระดับพอประมาณ

3.2 ความมีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับของความพอเพียงนั้น จะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผล โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้องตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้นๆ อย่างรอบคอบ

3.3 การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ ที่จะเกิดขึ้น โดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่างๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตทั้งในระยะใกล้และไกล

4. เจื่อนใจ การตัดสินใจและการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ให้อยู่ในระดับพอเพียงนั้น ต้องอาศัยความรู้และคุณธรรมเป็นพื้นฐาน กล่าวคือ

4.1 เจื่อนใจความรู้ ประกอบด้วยความรู้เกี่ยวกับวิชาการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้าน และด้วยความรอบคอบที่จะนำความรู้เหล่านั้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงกัน เพื่อประกอบการวางแผนและความระมัดระวังในขั้นปฏิบัติ

4.2 เจื่อนใจคุณธรรม ที่จะต้องเสริมสร้างประกอบด้วย มีความตระหนักในคุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต และมีความอดทน มีความเพียร ใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต

5. แนวทางปฏิบัติ และผลที่คาดว่าจะได้รับจากการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ คือการพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืน พร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงในทุกด้านทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม ความรู้และเทคโนโลยี สรุปได้ตามภาพ 2

ภาพ 1 สรุปปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ที่มา : <http://www.rdpb.go.th/RDPB/front/king.aspx> 28 มีนาคม 2558

จากภาพ 1 สรุปปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จะเห็นว่า ความพอประมาณต้องเกาะเกี่ยวอยู่กับหลักของการมีเหตุผล และหลักของการมีภูมิคุ้มกันที่ดีเสมอ โดยมีเจื่อนใจของความรู้และคุณธรรมรองรับ หรือนำทาง หมายความว่า เมื่อนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้กับหลักการดำเนินชีวิตไม่ว่าจะเป็นเรื่องใดก็ตาม หลักการทั้ง 3 ประการ และเจื่อนใจ 2 ประการนี้จะต้องเกาะเกี่ยวกัน อยู่ในหลักคิดในเรื่องนั้นๆ จนครบวงจร ไม่สามารถแยกหลักการหรือเจื่อนใจใด

ออกมาคิดเพียงอย่างเดียวโดดๆ ได้ จำเป็นต้องคิดและปฏิบัติให้โยงใยประสานสอดคล้องกลมกลืนกันเสมอ

2.3.1 สามห่วง สองเงื่อนไข

สามห่วง สองเงื่อนไข มีที่มาจากพระราชดำรัสตอนหนึ่งของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โดยสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้ประมวลและกลั่นกรองกระแสพระราชดำรัส โดยได้รับพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้นำไปเผยแพร่เมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน 2542 จึงคัดมา (มานิต กิตติจุงจิต. 2555 : 26 – 39) ดังนี้

สามห่วง

- ความพอประมาณ หมายถึง ความพอดีที่ไม่น้อยเกินไปและไม่มากเกินไปโดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น เช่น การผลิตและการบริโภคที่อยู่ในระดับพอประมาณ

พอประมาณก็คือพอดี ไม่มาก ไม่น้อยเกินไป ไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น ยกตัวอย่างเช่น การตีความหมายของคำว่า “พอประมาณ” ของแต่ละคนอาจมีความแตกต่างกัน จะเอาอะไรเป็นบรรทัดฐาน ให้เอาผลของความพอประมาณนั้นเป็นเครื่องวัด เช่น หากทำงานวันละ 2-3 ชั่วโมงถือว่าพอประมาณของนาย ก แต่เมื่อผลของการทำงานทำให้เกิดหนี้สิน เพราะทำงานน้อยเกินไป หรือทำให้ผลผลิตน้อยเกินไปไม่พอกับการบริโภค หรือบริโภคเพียงพอแต่ไม่มีเงินเก็บ เช่นนี้ไม่เรียกว่าพอประมาณ ควรเรียกว่า “ยังขาด” หรือ “ยังไม่พอ” เพราะเป็นการเบียดเบียนตนเอง เช่นเดียวกับการปรุงรสอาหาร การใส่เครื่องปรุงนั้นไม่มีกฎเกณฑ์ตายตัว แต่ถือเอามาตรฐานของรสชาติที่อยู่ในความพอดี รสกลมกล่อมอร่อย และถูกปากคนส่วนใหญ่ เช่นนี้เรียกว่า “พอประมาณ”

- ความมีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับของความพอเพียงนั้น จะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผลโดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้นๆ อย่างรอบคอบ

ความมีเหตุผลต้องพิจารณาถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องและคำนึงถึงผลที่ตามมา ข้อนี้สำคัญมาก เพราะการพัฒนาประเทศที่ผ่านมา มีปัญหาที่ทำเฉพาะส่วนของตนเองหรือทำแบบแยกส่วน แต่ละหน่วยงานต่างคนต่างทำ ไม่มีการพิจารณาถึงผลกระทบที่ตามมา เช่น การพัฒนาเศรษฐกิจที่ผ่านมา คำนึงถึงแต่รายได้และเงิน แต่ไม่คำนึงถึงจิตใจ ครอบครัว ชุมชน วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม การเมือง การศึกษา สังคม ฯลฯ ความคิดแบบแยกส่วนไม่เพียงก่อให้เกิดวิกฤตเศรษฐกิจในประเทศไทยเท่านั้น ยังก่อให้เกิดปัญหาของวิกฤตโลกอีกด้วย เพราะเน้นแต่การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ โดยไม่คำนึงถึงด้านอื่นๆ ความคิดแบบแยกส่วนจึงก่อให้เกิดปัญหาในภายหลังได้ หากคิดแบบเชื่อมโยงว่า การทำงานจะกระทบกับส่วนใดของสังคมบ้าง ก่อให้เกิดความคิดแบบเชื่อมโยง แบบองค์รวม และแบบบูรณาการในที่สุด ซึ่งความคิดแบบบูรณาการเป็นการคิดที่สามารถแก้ปัญหาได้อย่างยั่งยืน หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นการคิดแบบบูรณาการที่สมบูรณ์แบบ

เมื่อคิดแบบบูรณาการ การพัฒนาประเทศ การพัฒนาเศรษฐกิจจะคำนึงถึงจิตใจ ครอบครัว ชุมชน วิถีชีวิต วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม การเมือง การศึกษา สังคม ฯลฯ

- การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวเอง หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ ที่จะเกิดขึ้น โดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่างๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตทั้งใกล้และไกล

ในอดีตที่ผ่านมาเกษตรกรทำเกษตรเชิงเดี่ยว คือปลูกพืชชนิดเดียวกันเท่านั้น เมื่อปลูกพืชชนิดเดียวกันย่อมมีความเสี่ยง เพราะราคาผลผลิตไม่สามารถกำหนดได้ ขึ้นอยู่กับราคากลางตลาดกับผลผลิตในแต่ละปีของผู้ส่งออกว่ามากน้อยเพียงใด ถ้าผลิตได้มากเกินความต้องการของตลาด ราคาผลผลิตก็ตกต่ำ แต่ถ้าผลิตได้น้อยกว่าความต้องการของตลาด เพราะฝนแล้งหรือน้ำท่วมหรือแมลงหรือโรคพืชระบาด ก็ทำให้ราคาสูงขึ้น ดังนั้น ราคาจึงไม่แน่นอน เป็นวงจรเช่นนี้เรื่อยไปไม่จบสิ้น นี่จึงเป็นสาเหตุสำคัญของความล้มเหลวของการทำเกษตรเชิงเดี่ยว ปัญหาที่เกิดจากการขาดบูรณาการ นั่นก็คือขาดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงนั่นเอง

สองเงื่อนไข

สองเงื่อนไข ได้แก่ ความรู้และคุณธรรม

สองเงื่อนไข คือ การตัดสินใจและการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ให้อยู่ในระดับพอเพียงนั้น ต้องอาศัยทั้งความรู้และคุณธรรมเป็นพื้นฐาน ประกอบด้วย

1. เงื่อนไขความรู้ หมายถึง ความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้าน ความรอบคอบที่จะนำเอาความรู้เหล่านั้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงกันเพื่อประกอบการวางแผน และความระมัดระวังในขั้นตอนปฏิบัติ

“การนำความรู้อย่างรอบด้านมาใช้อย่างเชื่อมโยงกัน นำความรู้เหล่านั้นมาพิจารณาอย่างรอบคอบ ประกอบการวางแผน และมีความระมัดระวังในขั้นตอนการปฏิบัติ” ทั้งหมดนี้เป็นการทำงานแบบบูรณาการ การที่เราทำอะไรๆ ไม่สำเร็จนั้น ขึ้นอยู่กับการขาดทฤษฎีที่เห็นทั้งหมด มักทำอะไรเป็นส่วนๆ หรือทำแบบแยกส่วน การทำอะไรแบบแยกส่วนจะนำไปสู่วิกฤตเสมอ (ประเวศ วะสี, 2541 : 1) ฉะนั้นในการทำอะไรๆ ต้องเห็นทั้งหมด ทำระบบโครงสร้างและกลไกให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ จึงจะบรรลุวัตถุประสงค์ ดังนั้นจะกระทำการสิ่งใด ต้องมีการบูรณาการ คำว่า “บูรณาการ (Integration) หมายถึง การทำให้สมบูรณ์ คือ ทำให้หน่วยย่อยๆ ที่มีความสัมพันธ์กันร่วมกันทำหน้าที่อย่างผสมกลมกลืนเป็นองค์รวมหนึ่งเดียวที่มีความครบถ้วนสมบูรณ์ในตัวเอง

ดังนั้นปัญหาของสังคมไทยจึงต้องการผู้รู้ปัญหาจริงและรู้ปัญหาในทุกส่วนของระบบทั้งสังคม เศรษฐกิจ การเมือง วัฒนธรรม วิถีชีวิต ชุมชน สิ่งแวดล้อม ฯลฯ ซึ่งมีบุคคลหนึ่งที่เข้าใจปัญหาอย่างแท้จริงก็คือ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว นับแต่พระองค์ขึ้นครองราชย์ ในปี พ.ศ. 2498 จวบจนถึงปัจจุบันเป็นเวลาไม่ต่ำกว่า 60 ปี ที่พระองค์ทรงช่วยเหลือพสกนิกรในทุกภาคของประเทศ พระองค์ทรงเข้าใจความเดือดร้อนของประชาชน ดังนั้นการที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวตรัสเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง และทรงย้ำให้เห็นความสำคัญของการนำไปปฏิบัติให้เป็นจริง จึงเป็นสิ่งที่ทุกคนควรทำความเข้าใจและน้อมนำเข้ามาสู่ตัวเราและปฏิบัติตาม

เมื่อเกษตรกรนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ จนประสบความสำเร็จเป็นอย่างดี จากนั้นเกษตรกรก็ขยายแนวคิดนี้เข้าสู่ชุมชน ทำให้ชุมชนมีเศรษฐกิจดีขึ้นและเข้มแข็ง เมื่อชุมชนเข้มแข็งแล้ว รัฐควรส่งเสริมให้เกษตรกรทำเกษตรผสมผสานภายใต้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงทั่วประเทศ การส่งเสริมนี้ไม่ใช่การจัดสรรงบประมาณให้ชุมชนเหมือนที่แล้มา แต่ควรเป็นในลักษณะรัฐส่งเสริมอยู่เบื้องหลัง ส่งเสริมให้ชุมชนที่เข้มแข็งมีเครื่องอำนวยความสะดวกในการพัฒนาตนเอง เช่น การส่งผู้ที่สนใจเข้าไปศึกษาดูงานยังแหล่งที่ประสบความสำเร็จในการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและการทำเกษตรผสมผสาน การจัดฝึกอบรมเพิ่มเติมความรู้ การแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างชุมชน การเป็นศูนย์รวบรวมความรู้เพื่อเป็นแหล่งค้นคว้าของชุมชนทั่วประเทศ การระดมความรู้ของแต่ละชุมชน ประชาชนชาวบ้าน เพื่อสร้างสรรค์ต่อยอดเกษตรผสมผสานภายใต้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้พัฒนายิ่งๆ ขึ้นไป การสนับสนุนเครื่องมือ อุปกรณ์ สาธารณูปโภค ฯลฯ การสร้างเกษตรผสมผสานภายใต้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในทุกตำบล สามารถดำเนินการโดยรัฐบาลให้การสนับสนุนอยู่เบื้องหลัง ผู้ที่ผ่านการสัมภาษณ์ต้องเข้าไปอบรมดูงาน ทำการทดลองในแปลงทดลองด้วยตนเอง และมีพี่เลี้ยงให้คำแนะนำ ซึ่งอาจเป็นหน่วยงานของรัฐประสานกับประชาชนชาวบ้านในพื้นที่ ในอนาคตจะสามารถทำให้เกิดเกษตรกรต้นแบบในทุกตำบลทั่วประเทศได้ รัฐบาลอาจใช้วิธีนี้นำร่องประมาณ 5-10 จุด หากประสบความสำเร็จสามารถขยายพื้นที่ให้ครอบคลุมทั้งจังหวัด และทั่วประเทศในที่สุด ฯลฯ

2. **เงื่อนไขคุณธรรม** จากพระราชดำรัสที่ว่า “...จะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎี และนักธุรกิจในทุกระดับให้มีสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์ และมีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติ ปัญญา และความรอบคอบ...” จะเห็นว่าข้อความข้างต้นเกี่ยวข้องกับจิตใจโดยตรง พระองค์ตรัสถึง “คุณธรรม ความซื่อสัตย์ ความอดทน ความเพียร สติ ปัญญา และความรอบคอบ” พระองค์ทรงเป็นผู้รอบรู้ และเข้าใจปัญหาอย่างแท้จริงว่า ปัญหาของมนุษย์ไม่ได้เกิดจากปัญหาทางเศรษฐกิจเพียงอย่างเดียวเท่านั้น แต่ปัญหาของมนุษย์เกิดจากจิตใจด้วย ซึ่งก็คือกิเลสของมนุษย์นั่นเอง และเป็นสิ่งสำคัญอันดับหนึ่งด้วย เราลองพิจารณาดูว่า ปัญหาในโลกเกิดจากอะไร หากทุกคนหรืออย่างน้อยที่สุดผู้นำประเทศ ข้าราชการระดับต่างๆ มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความเพียร มีความอดทน มีสติ มีปัญญา ทำงานเพื่อส่วนรวมให้ประชาชนมีความสุขแล้ว ปัญหาในโลกก็จะไม่เกิดขึ้นหรือเกิดขึ้นน้อยที่สุด เพราะเมื่อมีผู้นำที่ดียอมนำพาให้สังคมไปสู่ความดีงามได้โดยง่าย

เงื่อนไขคุณธรรม ที่จะต้องเสริมสร้างประกอบด้วย มีความตระหนักในคุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความเพียร และใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต ดังนี้

- **ความซื่อสัตย์สุจริต** เป็นคุณธรรมที่สำคัญข้อแรกที่จะต้องมีความเพราะเป็นการชี้ผิดหรือถูก เป็นการชี้ดำหรือขาว ความซื่อสัตย์สุจริตต้องมาก่อน เพราะถ้าไม่มีความซื่อสัตย์สุจริตก่อให้เกิดโทษให้กับตนเองและผู้อื่น เป็นภัยต่อส่วนรวม จึงต้องได้รับการลงโทษ

- **ความอดทน** การประกอบอาชีพต้องพบกับอุปสรรคมากมาย ทั้งอุปสรรคภายในตัวของเราเอง และอุปสรรคภายนอก การที่จะประสบความสำเร็จได้ ต้องทำให้อุปสรรคภายในไม่มีก่อน ก็จะแก้ปัญหาอุปสรรคภายนอกได้ อุปสรรคภายในที่สำคัญคือ การขาดความอดทน เมื่อขาดความอดทนแล้วก็จะไม่สามารถทำงานให้ประสบความสำเร็จได้ ดังนั้นความอดทนจะต้องมีในทุกคนไม่ว่าจะเป็นใคร อาชีพใด และในสถานะใด

ความอดทน อดกลั้น ยังก่อให้เกิดพลังจิตและพลังกายที่สามารถแก้ปัญหาต่างๆ ในชีวิตได้ เพราะเมื่อมีความอดทน อดกลั้น จิตใจจะไม่หวั่นไหวต่ออุปสรรคที่ขวางหน้า แม้มีอุปสรรคมากเพียงใดก็ไม่อาจขัดขวางความต้องการที่จะเอาชนะได้ ดังนั้นบุคคลเหล่านี้จึงเป็นผู้ที่มีกำลังใจเข้มแข็ง ย่อมประสบความสำเร็จทั้งหน้าที่การงานและชีวิต

- **ความเพียร** เป็นคุณธรรมที่สำคัญมาก เป็นคุณธรรมที่เอาชนะอุปสรรคใดๆ ได้ ความเพียรเป็นความไม่ย่อท้อ สู้ไม่ถอย ไม่ยอมจำนน ผู้ประสบความสำเร็จในชีวิตทุกคน มีความเพียรเป็นหัวใจสำคัญ ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดเจนนั่นคือจอมพลว. พลว. แม้จะตัวเล็ก แต่ด้วยความเพียรสามารถสร้างจอมพลว. ที่มีขนาดใหญ่ขึ้นมาได้ หยดน้ำที่ละหยดสามารถทำให้น้ำเต็มตุ่มได้ฉันใด ความเพียรย่อมสามารถทำให้อุปสรรคใดๆ มลายสิ้นไปได้ฉันนั้น

- **ใช้สติปัญญาและความรอบคอบในการดำเนินชีวิต** เพราะการที่ลงท้ายด้วยสติปัญญาเปรียบเสมือนเข็มทิศนำทางให้เราประสบความสำเร็จในชีวิต หากทำงานโดยไม่มีสติปัญญา งานอาจล้มเหลวหรือไม่เจริญก้าวหน้าเท่าที่ควร ส่วนความรอบคอบเป็นผลที่เกิดขึ้นจากการมีสติและปัญญา

ในขณะที่ ดร.จิรายุ อิศรางกูร ณ อยุธยา และ ดร.ปริยานุช พิบูลสรารุธ (2552 : 14) ได้กล่าวถึงปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการสัมมนาเรื่อง “เศรษฐกิจพอเพียงกับการประยุกต์ใช้ : จากงานวิจัยขยายผลสู่ชุมชน” ดังนี้

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาในการดำเนินชีวิต ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำริชี้แนะแก่พสกนิกรชาวไทยมาโดยตลอด พระองค์ทรงเน้นย้ำแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าว เพื่อให้รอดพ้นวิกฤตและแนวทางการพัฒนาให้ก้าวหน้าอย่างเป็นขั้นตอน บนหลักแนวคิดพึ่งตนเอง มีคุณธรรมกำกับความรู้ เพื่อให้เกิดความพอมี พอกิน พอใช้ และมีความสุข ภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ และการเปลี่ยนแปลงในรูปแบบต่างๆ

เศรษฐกิจพอเพียง เป็นทั้งหลักคิด และแนวทางปฏิบัติตน ของแต่ละบุคคล และองค์กร โดยคำนึงถึง 3 หลักการ ได้แก่ (1) **ความพอประมาณ** กับศักยภาพของตนเอง และสภาวะแวดล้อม ตามความเป็นจริง (2) **ความมีเหตุมีผล** ที่ถูกต้อง และ (3) **การมีภูมิคุ้มกันที่ดี** ในตัวเอง คือ ไม่ประมาทในการดำเนินชีวิต ที่ต้องประสบความสำเร็จเปลี่ยนแปลงต่างๆ ตลอดเวลา โดยการที่จะ คิด พุด ทำ อย่างพอเพียงได้นั้น จำเป็นต้องอาศัยความรู้ต่างๆ อย่างถูกหลักวิชาการ ด้วยความรอบรู้ รอบคอบ และระมัดระวัง ควบคู่ไปกับการมีคุณธรรมเป็นพื้นฐานของจิตใจ และการดำเนินชีวิต คือ สามารถรู้จักแยกแยะผิดชอบชั่วดี ละอายที่จะทำความชั่ว เกรงกลัวต่อผลการกระทำที่ไม่ถูกต้องตามทำนองคลองธรรม ใช้สติ ปัญญา พิจารณาไตร่ตรองอย่างรอบคอบ ในการกระทำอะไรที่ไม่เบียดเบียน หรือ

ก่อโทษให้เกิดกับผู้อื่นหรือสังคม เห็นคุณค่าของการแบ่งปัน ช่วยเหลือ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่แก่ผู้อื่น และชีวิตอื่นๆ เห็นความสำคัญของการร่วมมือปรองดองกันในสังคม ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างสายใยเชื่อมโยงคนในภาคส่วนต่างๆ ของสังคมเข้าด้วยกัน มีความเพียรที่จะร่วมสร้างสรรค์พลังในทางบวก อย่างรู้รัก สามัคคี อันจะนำไปสู่ความเจริญก้าวหน้าที่สุดและยั่งยืน พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ ไม่ว่าจะเป็นการเปลี่ยนแปลงทางด้านวัตถุ เศรษฐกิจ ด้านสังคม ชุมชน ด้านทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม และด้านวัฒนธรรม ความเชื่อ ค่านิยมต่างๆ

หลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง หรือ **หลักพอเพียง** เป็นหลักการดำเนินชีวิตตามแนวทางสายกลางที่ไม่สุดโต่งไปข้างใดข้างหนึ่ง เป็นวิธีการที่เน้นการรักษาความสมดุล ในการปฏิบัติภารกิจต่างๆ บนพื้นฐานของความเป็นจริง ความถูกต้องอย่างเป็นเหตุเป็นผล และไม่ประมาท ไม่เสี่ยง เป็นหลักการที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตดั้งเดิมของสังคมไทย ซึ่งมีพื้นฐานตั้งอยู่บนคำสั่งสอนในพระพุทธศาสนา อันเป็นคำสอนที่เป็นสากล ทนสมัยตลอดเวลา เพราะเป็นคำสอนให้มนุษย์นำไปปฏิบัติ เพื่อให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ และสามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ทุกยุคทุกสมัย แม้ในยุคปัจจุบันในการปฏิบัติตนของประชาชนทุกระดับ ในทุกมิติชีวิต ทุกภาคส่วนและทุกด้านของการพัฒนา เพื่อสังคมส่วนรวมจะได้อยู่ร่วมกัน อย่างสันติสุข และเจริญก้าวหน้าอย่างมั่นคงและยั่งยืน ซึ่งการจะใช้ชีวิตตามหลักพอเพียง หรือ **ชีวิตพอเพียง** นั้น หากมีความเข้าใจองค์ประกอบพื้นฐานของหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอย่างถูกต้อง และชัดเจน ก็จะสามารถนำไปปรับใช้ได้ ในสถานการณ์ต่างๆ เพื่อให้เกิดประโยชน์ และความสุขได้

คณะทำงานจัดทำหนังสือเรียนรู้หลักการทรงงานในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (2554 : http://www.nesdb.go.th/Md/book/learn_suff.pdf) กล่าวถึงองค์ประกอบหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ดังนี้

ความพอประมาณ หมายถึง ความพอดีต่อความจำเป็นและเหมาะสมกับฐานะของตนเอง สังคม สิ่งแวดล้อม รวมทั้งวัฒนธรรมในแต่ละท้องถิ่นไม่มากเกินไป ไม่น้อยเกินไป และต้องไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น

ความมีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจดำเนินการอย่างมีเหตุผลตามหลักวิชาการ หลักกฎหมาย หลักคุณธรรมและวัฒนธรรมที่ดีงาม โดยคำนึงถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องอย่างถ้วนถี่ “รู้จักอ่อนจุดแข็ง โอกาส อุปสรรค” และคาดการณ์ผลที่จะเกิดขึ้นอย่างรอบคอบ “รู้เขา รู้เรา รู้จักเลือกนำสิ่งที่ดีและเหมาะสมมาประยุกต์ใช้”

การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากทั้งในและต่างประเทศ เพื่อให้สามารถบริหารความเสี่ยง ปรับตัวและรับมือได้อย่างทันท่วงที การปฏิบัติเพื่อให้เกิดความพอเพียงนั้น จะต้องเสริมสร้างให้คนในชาติมีพื้นฐานจิตใจในการปฏิบัติตน ดังนี้

มีคุณธรรม ทั้งนี้ บุคคล ครอบครัว องค์กร และชุมชน ที่จะนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ ต้องนำระบบคุณธรรมและความซื่อสัตย์สุจริตมาประพฤติดำเนินการปฏิบัติก่อน โดยเริ่มจาก การอบรม

เลี้ยงดูในครอบครัว การศึกษาอบรมในโรงเรียน การสั่งสอน ศีลธรรมจากศาสนา ตลอดจนการฝึกจิต ฝึมใจของตนเอง

ใช้หลักวิชา-ความรู้ โดยนำหลักวิชาและความรู้เทคโนโลยี ที่เหมาะสมมาใช้ ทั้งในชั้นการ วางแผนและปฏิบัติ ด้วยความรู้รอบรู้ รอบคอบ และระมัดระวังอย่างยิ่ง

ดำเนินชีวิตด้วยความเพียร ความอดทน มีสติ ปัญญา และความรอบคอบ

2.4 หลักการพึ่งตนเองตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

พระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวชี้แนวทางให้กับประชาชนไทย

ดำรงชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียงโดยหันกลับมายึดเส้นทางสายกลาง คือ มัชฌิมาปฏิปทา ในการ ดำรงชีวิตให้สามารถพึ่งตนเอง โดยใช้หลักยึดตนเอง 5 ประการ (จตุรงค์ บุญรัตนสุนท และมนัส โกมลทา. 2552 : 49 – 51 และทองทิพภา วิริยะพันธุ์. 2550 : 14 - 15) ดังนี้

1. ด้านจิตใจ ทำตนให้เป็นที่พึ่งของตนเอง มีจิตใจที่เข้มแข็ง มีจิตสำนึกที่ดี สร้างสรรค์ให้ตนเองและประเทศชาติโดยรวม มีจิตเมตตา เอื้ออาทร ประณีประนอม ซื่อสัตย์สุจริต เห็นประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้ง รู้รักสามัคคี ดังกระแสพระราชดำรัสในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เกี่ยวกับการพัฒนาคนความว่า

“...บุคคลต้องมีรากทางจิตใจที่ดี คือ ความหนักแน่นมั่นคงในสุจริตธรรม และความมุ่งมั่นที่จะปฏิบัติหน้าที่ให้จนสำเร็จ ทั้งต้องมีกุศโลบายหรือวิธีการอันแยบยลในการปฏิบัติงาน ประกอบพร้อมด้วยจึงจะสัมฤทธิ์ผลที่แน่นอน และบังเกิดประโยชน์อันยั่งยืนแก่ตนเองและแผ่นดิน...”

2. ด้านสังคมและวัฒนธรรม แต่ละชุมชนต้องช่วยเหลือเกื้อกูลกัน รู้รัก สามัคคี เสริมสร้างความเข้มแข็งให้ครอบครัวและชุมชน รักษา เอกลักษณ์ ภาษา ภูมิปัญญา และวัฒนธรรม ไทย ดังกระแสพระราชดำรัสความว่า

“...เพื่อให้งานเราดูหน้าไปพร้อมเพื่อกัน ไม่ลดหลั่น จึงขอให้ทุกคนพยายามที่จะทำงานในหน้าที่อย่างเต็มที่ และให้มีการประชาสัมพันธ์กันให้ดี เพื่อให้งานทั้งหมดเป็นงานที่เกื้อกูลสนับสนุน กัน”

3. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้ใช้และจัดการอย่างฉลาด พร้อมทั้ง การเพิ่มมูลค่าโดยให้ยึดหลักการของความยั่งยืนและเกิดประโยชน์สูงสุด ดังกระแสพระราชดำรัส ความว่า

“...ถ้ารักษาสิ่งแวดล้อมให้เหมาะสม นึกว่าอยู่ได้อีกหลายร้อยปี ถึงเวลานั้น ลูกหลานของเรา ก็อาจหาวิธีแก้ปัญหาต่อไปได้ เป็นเรื่องของเขา ไม่ใช่เรื่องของเร แต่เราก็ทำได้ ด้รักษาสิ่งแวดล้อมไว้ ให้พอสมควร...”

4. ด้านเทคโนโลยี จากสภาพแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เทคโนโลยีที่ เข้ามาใหม่ มีทั้งดีและไม่ดี จึงต้องแยกแยะบนพื้นฐานของภูมิปัญญาชาวบ้านและเลือกใช้เฉพาะที่

สอดคล้องกับความต้องการของสภาพแวดล้อม ภูมิประเทศสังคมไทย และควรพัฒนาเทคโนโลยีจาก ภูมิปัญญาชาวบ้านของเราเอง ดังกระแสพระราชดำริที่ว่า

“...การเสริมสร้างสิ่งที่ชาวบ้านชนบทขาดแคลนและต้องการคือ ความรู้ในด้านเกษตรกรรม โดยใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่เป็นสิ่งที่เหมาะสม...”

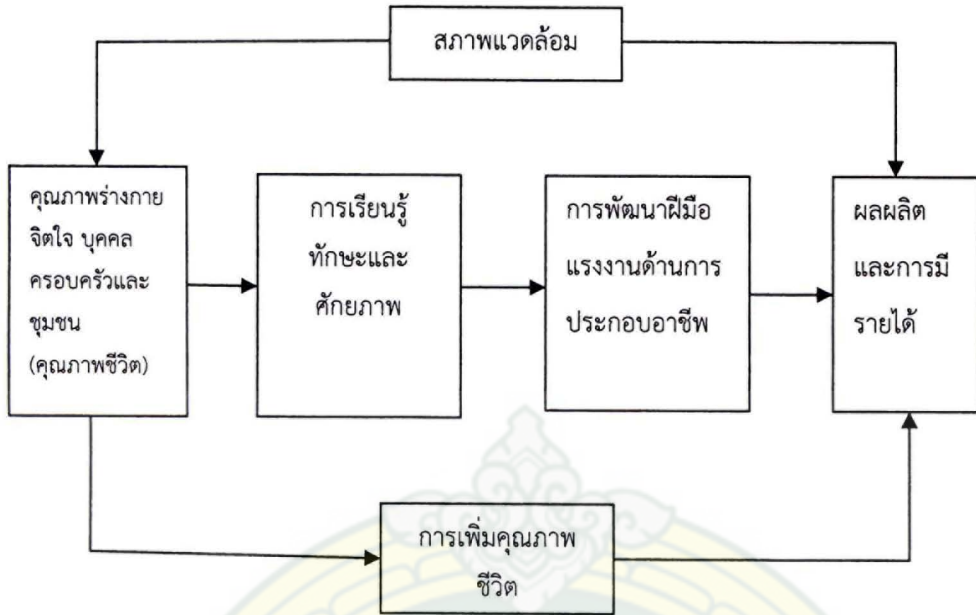
“...การใช้เทคโนโลยีอย่างใหญ่โต เต็มรูปหรือเต็มขนาดในงานอาชีพหลักของประเทศย่อมจะมีปัญหา...”

5. ด้านเศรษฐกิจ แต่เดิมนักพัฒนามักมุ่งที่การเพิ่มรายได้ และไม่มีการมุ่งที่การลดรายจ่าย ในเวลาเช่นนี้ จะต้องมีการปรับทิศทางใหม่ คือ จะต้องมุ่งลดรายจ่ายก่อนเป็นสำคัญ และยึดหลัก พออยู่ พอกิน พอใช้ และสามารถอยู่ได้ด้วยตนเองในระดับเบื้องต้น ดังกระแสพระราชดำริส ความว่า

“...การที่ต้องการให้ทุกคนพยายามที่จะหาความรู้และสร้างตนเองให้มั่นคงนี้ เพื่อที่จะให้ตนเองมีความเป็นอยู่ที่ก้าวหน้า มีความสุข พอมี พอกินเป็นขั้นหนึ่งและขั้นต่อไป ก็คือให้มีเกียรติว่า ยืนได้ด้วยตนเอง...”

“...หากพวกเราร่วมมือร่วมใจกันทำสักเศษหนึ่งส่วนสี่ ประเทศชาติของเรา ก็สามารถรอดพ้นจากวิกฤติได้...”

จะเห็นว่า เศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมิได้เน้น การพัฒนาด้านใดด้านหนึ่งโดยเฉพาะ แต่ทรงให้ความสำคัญและเน้นการพัฒนาทุกด้านอย่างสัมพันธ์ กันทั้งการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยี รวมทั้งอนุรักษ์และรักษาทรัพยากรธรรมชาติ เพื่อ ก่อให้เกิดการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน โดยให้ความสำคัญแก่การพัฒนาคุณภาพชีวิตของ “คนไทย” (ทองทิพภา วิริยะพันธุ์. 2550 : 15) ในรูปของแผนภูมิของการพัฒนาอย่างยั่งยืน (ปรีชา อุบโยคิน. 2543 : 36) รายละเอียดตามภาพ 2

ภาพ 2 การพัฒนาอย่างยั่งยืน

ที่มา : ปรีชา อุบโยสิน. การเพิ่มคุณภาพชีวิตตามรอยพระยุคลบาท. การประชุมวิชาการ ประเพณี กองทัพเรือ- มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วันที่ 24 – 25 สิงหาคม 2543 : 36)

แนวคิดดังกล่าว นับว่าเป็นการวางรากฐานในการพัฒนา “คน” ให้มีคุณภาพ โดยผ่านกระบวนการเรียนรู้เพื่อเพิ่มทักษะและศักยภาพในการประกอบอาชีพให้ดียิ่งขึ้น ทำให้ผลผลิตเพิ่มขึ้น ซึ่งส่งผลให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตดีขึ้น ทำให้ชุมชนเข้มแข็ง มีอิสระและพึ่งพาตนเองได้ จึงเป็นการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมอย่างยั่งยืน

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เมื่อนำมาใช้แก้ไขปัญหาของเกษตรกรซึ่งกำลังเผชิญกับวิกฤตหนี้สินที่ดินทำกิน จะช่วยให้เกษตรกรมีงานทำ มีรายได้ ขณะเดียวกันก็จะช่วยสร้างรากฐานของชนบทให้แข็งแรงเพียงพอที่จะสามารถพึ่งตนเองได้ในระยะยาว

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับเกษตรกร ตามแนวพระราชดำริตั้งอยู่บนพื้นฐานของหลักการ “ทฤษฎีใหม่” สามขั้น คือ

ขั้นที่หนึ่ง มีความพอเพียงเลี้ยงตนเองได้บนพื้นฐานของความประหยัด ขจัดการใช้จ่าย

ขั้นที่สอง รวมพลังกันในรูปกลุ่ม เพื่อทำการผลิต การตลาด การจัดการรวมทั้งด้านสวัสดิการ การศึกษา การพัฒนาสังคม ฯลฯ

ขั้นที่สาม สร้างเครือข่ายกลุ่มอาชีพและขยายกิจกรรมทางเศรษฐกิจให้หลากหลาย โดยประสานความร่วมมือกับภาครัฐ ภาคองค์กรพัฒนาเอกชนและภาคราชการในด้านเงิน ทุน การตลาด การผลิต การจัดการ และข่าวสารข้อมูล

2.5 การน้อมนำ“ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”สู่การปฏิบัติ

ทุกคนสามารถน้อมนำหลักปรัชญาฯ มาเป็นหลักปฏิบัติในการดำเนินชีวิตได้ โดยต้อง “ระเบิดจากข้างใน” คือการเกิดจิตสำนึก มีความศรัทธา เชื่อมั่น เห็นคุณค่า และนำไปปฏิบัติด้วยตนเอง แล้วจึงขยายไปสู่ครอบครัว ชุมชน องค์กร สังคม และประเทศชาติต่อไป

(สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.). 2542 : www.nesdb.go.th/Md/book/learn_suff.pdf)

1. ความพอเพียงระดับบุคคลและครอบครัว แนวทางปฏิบัติ โดยเริ่มจากตัวเองก่อน ด้วยการฝึกจิต ช่มใจตนเอง และอบรมเลี้ยงดูคนในครอบครัวให้มีคุณธรรม กินอยู่ตามอัตภาพ พึ่งพาตนเองอย่างเต็มความสามารถ ไม่ทำอะไรเกินตัว ไม่ลงทุนเกินขนาด ดำเนินชีวิตโดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น ใฝ่รู้ ใฝ่ศึกษา และมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อความมั่นคงในอนาคต และเป็นที่พึ่งให้ผู้อื่นได้ในที่สุด เช่น การหาปัจจัยสี่มาเลี้ยงตนเองและครอบครัว จากการประกอบสัมมาชีพ การจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย ประหยัด แต่ไม่ใช่ตระหนี่ ลด ละ เลิกอบายมุข รู้จักคุณค่า รู้จักใช้ รู้จักออมเงิน และสิ่งของเครื่องใช้ ดูแลรักษาสุขภาพให้แข็งแรง มีการแบ่งปัน ภายในครอบครัว ชุมชน และสังคมรอบข้าง รวมถึงการรักษาวัฒนธรรม ประเพณี และการอยู่ร่วมกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้อย่างเหมาะสม รวมทั้งบริหารความเสี่ยงด้วยการสร้างภูมิคุ้มกัน ด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม

2. ความพอเพียงในสถานศึกษา แนวทางปฏิบัติ เริ่มจาก ครู และผู้บริหารสถานศึกษา เล็งเห็นความสำคัญและน้อมนำปรัชญาฯ มาปฏิบัติให้เป็นตัวอย่าง เป็นแม่พิมพ์/พ่อพิมพ์ที่ดีทั้งในด้านการดำเนินชีวิตโดยยึดหลักคุณธรรม อาทิ ขยัน อดทน ไม่ยุ่งเกี่ยวกับการพนันและอบายมุข ไม่ฟุ้งเฟ้อ ฯลฯ และพัฒนาระบบการเรียนการสอน อาทิ ตั้งใจสอน หมั่นหาความรู้เพิ่มเติม เปิดโอกาสให้เด็กแสดงความคิดเห็น เพื่อแลกเปลี่ยน เรียนรู้ระหว่างครูกับนักเรียน กระตุ้นให้เด็กรักการเรียน คิดเป็น ทำเป็นและปลูกฝังคุณธรรมเพื่อเป็นการสร้างคนดี คนเก่ง ให้แก่สังคม

สำหรับนักเรียน นักศึกษา ต้องรู้จักแบ่งเวลาเรียน เล่น และดำเนินชีวิตอย่างเหมาะสมและพอประมาณกับตนเอง ใฝ่หาความรู้ ใช้หลักวิชาและความรู้จริงในการตัดสินใจลงมือทำสิ่งต่างๆ คบเพื่อนเป็นกัลยาณมิตร รู้ รัก สามัคคี ขยันหมั่นเพียร ซื่อสัตย์ แบ่งปัน กตัญญู รู้จักใช้จ่ายเงินอย่างมีเหตุผลและรอบคอบ รวมทั้งสร้างภูมิคุ้มกันทางศีลธรรมให้แก่ตนเอง อาทิ ไม่ลักขโมย ไม่พูดปด ไม่สูบบุหรี่ และไม่ดื่มสุรา

3. ความพอเพียงในชุมชน แนวทางปฏิบัติ คนในชุมชนมีการรวมกลุ่มกันทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม ช่วยเหลือเกื้อกูลกันภายในชุมชนบนหลักของความรู้ รัก สามัคคี สร้างเป็นเครือข่ายเชื่อมโยงกันในชุมชนและนอกชุมชน ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เช่น การรวมกลุ่มอาชีพ กลุ่มออมทรัพย์หรือองค์กรการเงินชุมชน สวัสดิการชุมชน การช่วยดูแลรักษาความสงบ ความสะอาด ความเป็นระเบียบเรียบร้อย รวมทั้งการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นและทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในชุมชนมาสร้างประโยชน์สุขได้อย่างเหมาะสม

4. ความพอเพียงในภาคธุรกิจเอกชน แนวทางปฏิบัติ เริ่มจากความมุ่งมั่นในการดำเนินธุรกิจที่หวังผลประโยชน์หรือกำไรในระยะยาวมากกว่าระยะสั้น แสวงหาผลตอบแทนบนพื้นฐานของการแบ่งปัน มุ่งให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้รับประโยชน์อย่างเหมาะสมและเป็นธรรม ทั้งลูกค้า คู่ค้า ผู้ถือหุ้น และพนักงาน ด้านการขยายธุรกิจต้องทำอย่างค่อยเป็นค่อยไป ไม่ค้ำกำไรเกินควร ไม่ลงทุนเกินขนาด ไม่กู้เงินเกินตัว รวมทั้งต้องมีความรู้และเข้าใจธุรกิจของตนเอง รู้จักลูกค้า ศึกษาคู่แข่ง และเรียนรู้การตลาดอย่างถ่องแท้ ผลิดในสิ่งที่ถนัด และทำตามกำลัง สร้างเอกลักษณ์ที่แตกต่างและพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์อย่างต่อเนื่อง มีการเตรียมความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงที่อาจเกิดขึ้น มีความซื่อสัตย์ รับผิดชอบต่อสังคมและป้องกันผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ที่สำคัญต้องสร้างเสริมความรู้ และจัดสวัสดิการให้แก่พนักงานอย่างเหมาะสม

5. ความพอเพียงในองค์กรภาครัฐ แนวทางปฏิบัติ ยึดมั่นในจรรยาบรรณข้าราชการที่ดี โดยระดับองค์กรหรือผู้บริหารบริหารงานอย่างมีธรรมาภิบาล โปร่งใส มีคุณธรรม ประหยัด คำนึงค่า มีการบริหารความเสี่ยง ไม่ทำโครงการที่เกินตัว ปรับขนาดองค์กรให้เหมาะสม และจัดกำลังคนตามสมรรถนะ ความรู้ ความสามารถ ถ่ายทอดความรู้ในการปฏิบัติงาน มีการพัฒนาทีมงาน และสร้างผู้สืบทอดที่ดี เก่ง ยึดประโยชน์สุขของส่วนรวมเป็นที่ตั้ง

ระดับเจ้าหน้าที่ ควรปรับวิถีและใช้ชีวิตแบบพอเพียง รู้จักพอประมาณและมีเหตุผล ซื่อสัตย์ สุจริต ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ รอบรู้ รอบคอบ ระมัดระวัง ใช้จ่ายอย่างคุ้มค่า เหมาะสมกับรายได้พัฒนาตนเองและความรู้อยู่เสมอ หลีกเลี่ยงอบายมุข รักษาวัฒนธรรมไทย ยึดประโยชน์สุขของส่วนรวม รู้ รัก สามัคคี แบ่งปัน ให้บริการและช่วยเหลือประชาชนด้วยน้ำใจไมตรี อย่างรวดเร็ว เสมอภาค และสัมฤทธิ์ผล

6. ความพอเพียงระดับประเทศ แนวทางปฏิบัติ เน้นการบริหารจัดการประเทศ โดยเริ่มจากการวางรากฐานให้ประชาชนส่วนใหญ่อยู่อย่างพอมีพอกิน และพึ่งตนเองได้ มีความรู้และคุณธรรมในการดำเนินชีวิต มีการรวมกลุ่มของชุมชนหลายๆ แห่งเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ สืบทอดภูมิปัญญา และร่วมกันพัฒนาตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงอย่างรู้ รัก สามัคคี เสริมสร้างเครือข่ายเชื่อมโยง ระหว่างชุมชนให้เกิดความพอเพียง นำสู่ “สังคมอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน” อย่างเข้มแข็ง มั่นคง และยั่งยืนสืบไป

3. ข้อมูลพื้นฐานเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร

3.1 สภาพทั่วไปของเขตพระนคร

เขตพระนคร เป็นเขตชั้นในเขตหนึ่งของกรุงเทพมหานครที่มีความสำคัญทั้งในด้านเศรษฐกิจ และการปกครอง นอกจากนี้ยังเป็นที่ตั้งโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัฒนธรรมที่สำคัญของชาติที่สร้างอย่างประณีตบรรจง บ่งบอกเอกลักษณ์ ศิลปะของชาติไทยเป็นอย่างยิ่ง อีกทั้งเป็นศูนย์กลางของการศึกษา การค้า เศรษฐกิจ ฯลฯ แต่ปัญหาต่าง ๆ ก็ตามมา เช่น ปัญหาการจราจร ปัญหาน้ำเน่าเสีย ปัญหาทางเท้าชำรุด แม้กระทั่งปัญหาการหลงไหลของแรงงานอพยพจากถิ่นต่าง ๆ เหล่านี้

ล้วนมีผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมและคุณภาพชีวิตของประชาชนเป็นอย่างมาก (สำนักงานเขต
พระนคร. 2553)

3.2 สภาพทางภูมิศาสตร์

เขตพระนคร มีอาณาบริเวณติดต่อ ดังนี้

ทิศเหนือ	จรด คลองผดุงกรุงเกษม ติดต่อกับเขตดุสิต
ทิศตะวันออก	จรด เขตป้อมปราบศัตรูพ่ายและเขตสัมพันธวงศ์
ทิศตะวันตก	จรด แม่น้ำเจ้าพระยา ติดต่อกับเขตบางพลัด เขตบางกอกใหญ่ เขตบางกอกน้อย เขตธนบุรี
ทิศใต้	จรด แม่น้ำเจ้าพระยา ติดต่อกับเขตคลองสาน

3.3 ประวัติข้อมูลทั่วไปของเขตพระนคร

ปี พ.ศ. 2471 พระนคร เป็นอำเภอหนึ่งของจังหวัดกรุงเทพมหานคร ต่อมาปี พ.ศ. 2515
เปลี่ยนฐานะเป็นเขตพระนคร เมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม 2517 ย้ายที่ทำการมาที่ซอยวัดสามพระยาถึง
ปัจจุบัน (อาคารเดิมเป็นบ้านของพระยาอมเรศร์สมบัติ สร้างขึ้นเมื่อประมาณ ปี พ.ศ. 2457
มีเนื้อที่ดินประมาณ 1 ไร่ 1 งาน 7 ตารางวา) จนกระทั่ง เมื่อวันที่ 26 กันยายน 2540 ได้จัดซื้อที่ดิน
ต่อเนื่อง ขยายพื้นที่เขตเพิ่มขึ้นอีก 2 ไร่ 79 ตารางวา

เขตพระนครมีชุมชนที่ได้รับการจัดตั้งตามระเบียบกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยการจัดตั้ง
คณะกรรมการชุมชน พ.ศ. 2534 รวมจำนวน 21 ชุมชน ได้แก่ ชุมชนท่าวัง ชุมชนมัสยิดจักรพงษ์
ชุมชนวัดอินทรวีหาร ชุมชนวัดนราถ ชุมชนวัดสังเวชวิศยาราม ชุมชนวัดสามพระยา ชุมชนท่าเตียน
ชุมชนตรอกเฟื่องทอง-ตรอกวิสูตร ชุมชนราชบพิธพัฒนา ชุมชนวัดเทพธิดาราม ชุมชนวังกรมพระ
สมมตอมรพันธุ์ ชุมชนแพร่งภูธร ชุมชนตรอกศิลป์ – ตรอกตึกดิน ชุมชนโบสถ์พราหมณ์ ชุมชนบวร
รังษี ชุมชนมัสยิดบ้านตึกดิน ชุมชนหลังวัดราชนัคดา ชุมชนตรอกเขียนนิวาสน์-ตรอกไก่แจ้ ชุมชน
ตรอกบ้านพานถม ชุมชนวัดใหม่อมตรส ชุมชนสามยอด แต่ปัจจุบันมีจำนวน 20 ชุมชน เนื่องจาก
ชุมชนสามยอด เกิดไฟไหม้ ปัจจุบันก่อสร้างเป็นแฟลต และยังไม่ได้มีการรวมตัวเป็นคณะกรรมการ
ชุมชนใหม่ ชุมชนในเขตพระนครส่วนใหญ่มีสภาพแวดล้อมทางกายภาพและคุณภาพชีวิตของผู้อยู่
อาศัยในชุมชนอยู่ในเกณฑ์ดี สภาพบ้านเรือนไม่มีความแออัดมากนัก และผู้อาศัยส่วนใหญ่เป็น
เจ้าของกรรมสิทธิ์ในบ้านพักของตนเอง ประกอบกับชุมชน ส่วนใหญ่เป็นชุมชนเก่าแก่ที่มีวัฒนธรรม
ขนบธรรมเนียมประเพณีที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวและยังคงสืบทอดมาถึงทุกวันนี้ (สำนักเขต
พระนคร. 2553.)

3.4 ข้อมูลชุมชนในเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร

ชุมชนในเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร มีทั้งหมด 20 ชุมชน นำเสนอรายละเอียด (สำนักงานเขตพระนคร. 2545. 1-51) ดังนี้

1. ชุมชนท่าวัง

1. อาณาเขตและที่ตั้ง

ชุมชนท่าวังตั้งอยู่ในแขวงพระบรมมหาราชวัง เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร

อาณาเขต	ทิศเหนือ	ติดกับถนนมหาราช
	ทิศใต้	ติดกับแม่น้ำเจ้าพระยา
	ทิศตะวันออก	ติดกับท่าช้าง
	ทิศตะวันตก	ติดกับพลตทหาร

2. ประวัติความเป็นมา

ชุมชนท่าวัง เดิมเป็นที่พักของข้าราชการและข้าราชการบริพาร ที่ทำงานใน พระบรมมหาราชวังและเคยเป็นท่าเรือและตลาดสำหรับนำพืชผลทางการเกษตรมาค้าขาย ปัจจุบัน กรรมสิทธิ์ที่ดินเป็นของมหาวิทยาลัยศิลปากร และสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ มีเนื้อที่ ประมาณ 1.7 ไร่

3. สภาพทั่วไป

การปลูกสร้างส่วนใหญ่เป็นบ้านชั้นเดียวแบบชั่วคราว ปลูกแบบง่ายๆ ไม่เป็นระเบียบ เรียบร้อย ถนนและทางเดินเท้าคับแคบน้ำท่วมตลอดปี พัดพาขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลเข้ามา หมักหมม เฉพาะในส่วนของสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ ได้ทำการปรับปรุงเมื่อปี พ.ศ. 2530 ในส่วนของมหาวิทยาลัยศิลปากร ไม่อนุญาตให้ปรับปรุง จึงยังมีน้ำท่วมขังและชำรุดอยู่

4. ข้อมูลด้านประชากร

การประกอบอาชีพ	อาชีพรับจ้าง	มากที่สุด
	อาชีพส่วนตัว	รองลงมา
	อาชีพรับราชการและรับวิสาหกิจ	น้อยที่สุด

5. ศาสนา ประชากรส่วนมากนับถือศาสนาพุทธ

6. ประเพณีและวัฒนธรรม มีการทำบุญวันปีใหม่ วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

7. การศึกษา	จบการศึกษาภาคบังคับ	มากที่สุด
	จบการศึกษามัธยมศึกษาและอาชีวศึกษา	รองลงมา
	จบการศึกษาระดับปริญญา	น้อยที่สุด

8. หน่วยงานที่ดำเนินงานในชุมชน

8.1 สำนักงานเขตพระนคร

8.2 สำนักพัฒนาชุมชน กรุงเทพมหานคร

9. ปัญหาที่พบภายในชุมชน

- 9.1 ประชาชนไม่มีที่ดินเป็นของตนเอง
- 9.2 ทางเข้าชุมชนคับแคบ
- 9.3 เวลาฝนตกหนักน้ำจะทะลักเข้ามาในชุมชน เกิดน้ำท่วมขังตลอดปี

10. ของดีชุมชน

ผลิตภัณฑ์ปloom ตุ๊กตาแต่งตั้ง

2. ชุมชนตรอกเขียนนิवासน์-ตรอกไก่อ๊

1. อาณาเขตและที่ตั้ง

ชุมชนตรอกเขียนนิवासน์-ตรอกไก่อ๊ ตั้งอยู่ในแขวงพระบรมมหาราชวัง เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร

อาณาเขต	ทิศเหนือ	ติดกับป้อมพระสุเมรุ
	ทิศใต้	ติดกับชุมชนมัสยิดจักรพงษ์
	ทิศตะวันออก	ติดกับถนนพระสุเมรุ
	ทิศตะวันตก	ติดกับถนนพระอาทิตย์

2. ประวัติความเป็นมา

ชุมชนตรอกเขียนนิवासน์-ตรอกไก่อ๊ทำวัง กรรมสิทธิ์ที่ดินส่วนใหญ่เป็นของสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ ดังนั้นสภาพการอยู่อาศัยของครอบครัวมีลักษณะเช่าที่ดินจากสำนักงานทรัพย์สินฯ ปลุกบ้านอยู่อาศัย อายุของชุมชนประมาณ 80 ปี

3. สภาพทั่วไป

การปลูกสร้างบ้านเรือนมีลักษณะเป็นบ้านไม้ชั้นเดียวและสองชั้น มีสภาพมั่นคงแข็งแรง ระดับที่ดินสูง ไม่มีน้ำท่วมขัง สภาพโดยทั่วไปในชุมชนสะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อย มีประปาและไฟฟ้าใช้ทุกครัวเรือน

4. ข้อมูลด้านประชากร

การประกอบอาชีพ	อาชีพรับจ้าง ค้าขาย มากที่สุด
	อาชีพรับราชการ รัฐวิสาหกิจ รองลงมา
	อาชีพส่วนตัว น้อยที่สุด

5. ศาสนา ประชากรส่วนมากนับถือศาสนาพุทธ

6. ประเพณีวัฒนธรรม

มีการประกอบกิจกรรมร่วมกันในเทศกาลต่างๆ เช่น เทศกาลวันขึ้นปีใหม่ วันสงกรานต์ วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

7. การศึกษา จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาและอุดมศึกษา รองลงมา
จบการศึกษาระดับปริญญา น้อยที่สุด

8. หน่วยงานที่ดำเนินงานในชุมชน

- 8.1 สำนักงานเขตพระนคร
8.2 สำนักพัฒนาชุมชน กรุงเทพมหานคร

9. ปัญหาที่พบภายในชุมชน

- 9.1 ต้องการให้ติดตั้งประปาหัวแดงไว้ในชุมชน
9.2 ต้องการปรับถนนทางเท้า
9.3 ไฟฟ้าส่องสว่างยังไม่เพียงพอ

10. ของดีชุมชน

โรตีมะตะปะ ร้านอาหารครัววนพรัตน์ ก๋วยเตี๋ยวตาโช้ว

3. ชุมชนมัสยิดจักรพงษ์

1. อาณาเขตและที่ตั้ง

ชุมชนมัสยิดจักรพงษ์ ตั้งอยู่ในแขวงพระบรมมหาราชวัง เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร

อาณาเขต	ทิศเหนือ	ติดกับถนนพระสุเมรุ
	ทิศใต้	ติดกับวัดชนะสงคราม
	ทิศตะวันออก	ติดกับถนนจักรพงษ์
	ทิศตะวันตก	ติดกับตรอกไก่แจ้

2. ประวัติความเป็นมา

ชุมชนมัสยิดจักรพงษ์ เดิมประกอบด้วยชุมชนที่อยู่รอบๆ มัสยิดจักรพงษ์ เป็นที่ดินของเอกชน ซึ่งอยู่กันมานาน 30 ปีแล้ว ประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม ที่ดินส่วนหนึ่งเป็นที่ดินสาธารณะ เนื่องจากเป็นแหล่งชุมชนย่านใจกลางเมือง ประกอบด้วยเจ้าของที่ดินปลูกบ้านเป็นห้องแบ่งให้เช่า จึงมีผู้เข้ามาอยู่อาศัยในบริเวณดังกล่าวอย่างหนาแน่น

3. สภาพทั่วไป

เป็นชุมชนที่ปลูกบ้านเรือนอยู่ติดกัน มีลักษณะอาคารเป็นบ้านไม้ 2 ชั้น และบ้านครึ่งตึกครึ่งไม้ 2 ชั้น เรียงติดกันอย่างหนาแน่นและอยู่กันมานานไม่ต่ำกว่า 30 ปีแล้ว ทางเข้าชุมชนนี้มีทางเป็นทางเดินคอนกรีต เกือบทั้งหมดขนาดแคบๆ มีไฟฟ้า ประปาใช้ทุกบ้านภายในชุมชนบางส่วนยังไม่มีท่อน้ำระบายน้ำ แต่ก็เป็นส่วนน้อย

4. ข้อมูลด้านประชากร

การประกอบอาชีพ ค้าขาย มากที่สุด
 รับจ้าง เช่น ทำทอง รองลงมา
 รับราชการ น้อยที่สุด

5. ศาสนา ประชากรเกือบทั้งหมดนับถือศาสนาอิสลาม

6. ประเพณีวัฒนธรรม มีการประกอบอาชีพทางศาสนาอิสลามเป็นประจำทุกปี

7. การศึกษา จบการศึกษามัธยมศึกษา มากที่สุด
 จบการศึกษาระดับอาชีวะ รองลงมา
 จบการศึกษาระดับอุดมศึกษา น้อยที่สุด

8. หน่วยงานที่ดำเนินงานในชุมชน

- 8.1 สำนักงานเขตพระนคร
- 8.2 สำนักพัฒนาชุมชน กรุงเทพมหานคร
- 8.3 สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร

9. ปัญหาที่พบภายในชุมชน

ปัญหาที่เกิดจากเสียงรบกวนของยวดยานพาหนะที่สัญจรไปตามตรอกภายในชุมชน

10. ของดีชุมชน

- 10.1 การทำทองสมัยโบราณ
- 10.2 โรตีส
- 10.3 ชาแขก

4. ชุมชนวัดสามพระยา

1. อาณาเขตและที่ตั้ง

ชุมชนวัดสามพระยาดังอยู่ในแขวงวัดสามพระยา เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร

อาณาเขต	ทิศเหนือ	ติดกับถนนพายัพ
	ทิศใต้	ติดกับถนนสามเสน
	ทิศตะวันออก	ติดกับวัดสามพระยา
	ทิศตะวันตก	ติดกับแม่น้ำเจ้าพระยา

2. ประวัติความเป็นมา

ชุมชนวัดสามพระยา เป็นชุมชนที่เกิดขึ้นพร้อมๆ กับวัดสามพระยา มีอายุประมาณ 200 ปี เดิมเป็นชุมชนของขุนนาง ขางอุปถัมภ์วัดสามพระยา ประชาชนเช่าที่ปลูกบ้านโดยทำสัญญาเป็นรายปี ส่วนมากปลูกบ้านเพื่ออยู่อาศัย มีบางหลังที่ปลูกเพื่อให้เช่า

3. สภาพทั่วไป

ชุมชนนี้มีลักษณะเป็นไม้สองชั้น สภาพมั่นคงแข็งแรง ทางเดินเท้าคอนกรีตอยู่ในสภาพดีมาก การกำจัดขยะของชุมชนจะมีภาชนะรองรับทุกหลังคาเรือน และใช้บริการเก็บขยะของ กรุงเทพมหานคร มีไฟฟ้าและประปาครบทุกหลังคาเรือน

4. ข้อมูลด้านประชากร

การประกอบอาชีพ	อาชีพรับจ้าง	ค้าขาย	มากที่สุด
	อาชีพส่วนตัว		รองลงมา
	อาชีพรับราชการ		น้อยที่สุด

5. ศาสนา ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ รองลงมานับถือศาสนาอิสลาม

6. ประเพณีวัฒนธรรม เทศกาลปีใหม่ มีการตักบาตรร่วมกันและมีการเล่นที่บริเวณถนน พายัพ เทศกาลสงกรานต์ มีการทำบุญเพื่อรำลึกถึงบรรพบุรุษทุกปี วันเฉลิมพระชนมพรรษา 5 ธันวาคม มีการตักบาตรร่วมกันที่ศาลาอบรมสงฆ์ วัดสามพระยา

7. การศึกษา	จบการศึกษามัธยมศึกษา	มากที่สุด
	จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา	รองลงมา
	จบการศึกษาระดับอุดมศึกษา	น้อยที่สุด

8. หน่วยงานที่ดำเนินงานในชุมชน

- 8.1 สำนักงานเขตพระนคร
- 8.2 สำนักพัฒนาชุมชน กรุงเทพมหานคร
- 8.3 สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร
- 8.4 สำนักสวัสดิการสังคม

9. ปัญหาที่พบภายในชุมชน

เขื่อนกันแม่น้ำเจ้าพระยามีรอยร้าวทางด้านล่างทำให้น้ำทะเลลักเข้ามาในชุมชนบางสวน

10. ของดีชุมชน เป็นที่ตั้งของวัดสามพระยา ศิลปประดิษฐ์

5. ชุมชนตรอกบ้านพานถม

1. อาณาเขตและที่ตั้ง

ชุมชนตรอกบ้านพานถม ตั้งอยู่ในแขวงบ้านพานถม เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร

อาณาเขต	ทิศเหนือ	ติดกับโรงเรียนวัดปริณายก
	ทิศใต้	ติดกับถนนประชาธิปไตย, สะพานเฉลิมวันชาติ
	ทิศตะวันออก	ติดกับคลองบางลำพู
	ทิศตะวันตก	ติดกับถนนวิสุทธิกษัตริย์

2. ประวัติความเป็นมา

ชุมชนตรอกบ้านพานถม เป็นชุมชนอยู่มีเนื้อที่ประมาณ 10 ไร่ 2 งาน มีอายุของชุมชนประมาณ 150 ปี ส่วนการถือครองที่ดินนั้น เป็นมรดกตกทอดกันมา 3 ชั่วคนแล้ว โดยแต่เดิมนั้นที่ดินเหล่านี้เคยเป็นส่วนท้องร่อนมาก่อน ต่อมาเจ้าของที่ดินเพื่อสร้างบ้านเรือนอยู่อาศัย จึงมีลักษณะบ้านและที่ดินเป็นของตนเองเป็นส่วนใหญ่ และมีบางส่วนที่เจ้าของที่ดินให้เช่าที่ปลูกบ้าน

3. สภาพทั่วไป

ชุมชนนี้มีลักษณะบ้านเรือนปลูกเป็นหลังๆ ขนานกับทางเท้าซึ่งเป็นซอยทั้งหมด 7 ซอย ลักษณะบ้านส่วนใหญ่เป็นสองชั้น บางบ้านจะมีรั้วล้อมเป็นบริเวณของตนเอง ลักษณะการอยู่อาศัยของประชาชนค่อนข้างหนาแน่น ส่วนทางเข้าของชุมชนสามารถเข้าได้หลายทาง เช่น เข้าทางทิศเหนือ ทางด้านถนนราชดำเนิน โรงเรียนวัดปริณายก หรือทางเข้าทางทิศใต้ทางด้านสะพานเฉลิมวันชาติ ส่วนไฟฟ้าและประปามีครบทุกบ้าน

4. ข้อมูลด้านประชากร

การประกอบอาชีพ	อาชีพรับจ้าง	ค้าขาย	มากที่สุด
	อาชีพรับจ้างทั่วไป		รองลงมา

5. ศาสนา ประชากรส่วนมากนับถือศาสนาพุทธ

6. ประเพณีวัฒนธรรม มีการประกอบกิจกรรมร่วมกันในเทศกาลต่างๆ เช่น เทศกาลวันขึ้นปีใหม่ งานสงกรานต์วิสาขบูชา

7. การศึกษา	จบการศึกษาภาคบังคับ	มากที่สุด
	จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา	รองลงมา
	จบการศึกษาระดับปริญญา	น้อยที่สุด

8. หน่วยงานที่ดำเนินงานในชุมชน

8.1 สำนักงานเขตพระนคร

8.2 สำนักงานพัฒนาชุมชน กรุงเทพมหานคร

8.3 สำนักงานมัย กรุงเทพมหานคร

9. ปัญหาที่พบภายในชุมชน

9.1 ถึงขยะในชุมชนมีไม่เพียงพอกับปริมาณขยะ

9.2 ทางเท้าชำรุด ตามบริเวณต่างๆ

9.3 ทางระบายน้ำไม่เพียงพอและอุดตันบ่อยครั้ง

9.4 ประชาชนส่วนใหญ่อยังขาดการรวมตัวเพื่อผลประโยชน์ของส่วนรวม ทั้งนี้ อาจ

เนื่องจากลักษณะการอยู่อาศัยแบบต่างคนต่างอยู่

10. ของดีชุมชน การดิ้นลงหิน

6. ชุมชนวัดใหม่อมตรส

1. อาณาเขตและที่ตั้ง

ชุมชนวัดใหม่อมตรส ตั้งอยู่ในแขวงบ้านพานถม เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร

อาณาเขต	ทิศเหนือ	ติดกับถนนวิสุทธิกษัตริย์
	ทิศใต้	ติดกับซอยสามเสน 6
	ทิศตะวันออก	ติดกับซอยวรพงษ์
	ทิศตะวันตก	ติดกับถนนสามเสน

2. ประวัติความเป็นมา

ชุมชนวัดใหม่อมตรสเป็นชุมชนซึ่งมีเนื้อที่ประมาณ 30 ไร่ บริเวณวัดใหม่อมตรสมีตระกูลเก่าแก่ที่อยู่มานานนับร้อยปีขึ้นไป ปกติทำบุญสุนทานกันเป็นประจำที่วัดใหม่อมตรส มีการรวมตัวกันในงานบุญต่างๆ เช่น งานสงฆ์น้ำพระในวันสงกรานต์ ร่วมทำบุญตักบาตรวันขึ้นปีใหม่ ในกรณีผู้ถึงแก่กรรมเป็นคนในชุมชน จะร่วมกันเป็นเจ้าภาพสวดอภิธรรม พิธีถวายพระพรพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และพระบรมราชินีนาถในวันพระเฉลิมพระชนมพรรษา งานนี้ทางวัดใหม่อมตรสจัดร่วมกับชุมชนในพระอุโบสถวัดใหม่อมตรส เป็นต้น

3. สภาพทั่วไป

ลักษณะบ้านเป็นบ้านไม้ ครึ่งตึกครึ่งไม้ มีทางเดินเท้าเป็นคอนกรีตทั้งหมด ทางเข้าชุมชนสามารถเข้าได้หลายทาง ลักษณะการอยู่อาศัยของประชาชนค่อนข้างหนาแน่น ส่วนไฟฟ้าและน้ำประปามีใช้ครบทุกบ้าน มีกิจการโรงแรมชั้นสองอยู่ 4 แห่ง เป็นของคนในชุมชน 1 แห่ง

4. ข้อมูลด้านประชากร

การประกอบอาชีพ	อาชีพค้าขาย	มากที่สุด
	อาชีพข้าราชการและรัฐวิสาหกิจ	รองลงมา

5. ศาสนา

ประชากรส่วนมากนับถือศาสนาพุทธ

6. ประเพณีวัฒนธรรม มีการประกอบกิจกรรมร่วมกันทำบุญซึ่งสอดคล้องกับพระพุทธศาสนา คือ มีการทำบุญเลี้ยงพระ ทอดกฐิน ทอดผ้าสามัคคี และประเพณีไทยอื่นๆ

7. การศึกษา	จบการศึกษามัธยมศึกษา	มากที่สุด
	จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา	รองลงมา
	จบการศึกษาระดับปริญญา	น้อยที่สุด

8. หน่วยงานที่ดำเนินงานในชุมชน

- 8.1 สำนักงานเขตพระนคร
- 8.2 สำนักพัฒนาชุมชน กรุงเทพมหานคร
- 8.3 สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร

9. ปัญหาที่พบภายในชุมชน

9.1 เสียง มีรถมอเตอร์ไซด์และรถสามล้อเครื่องแล่นผ่านไปออกถนนวิสุทธิกษัตริย์ ทำให้เกิดเสียงดัง โดยเฉพาะในยามวิกาล

9.2 ร้านค้าและแผงลอยตั้งกีดขวางทางสัญจร

10. ของดีชุมชน

10.1 แหงหยวก

10.2 ศิลปะประดิษฐ์บุหงารำไป

7. ชุมชนมัสยิดบ้านตึกดิน

1. อาณาเขตและที่ตั้ง

ชุมชนมัสยิดบ้านตึกดิน ตั้งอยู่ในแขวงบวรนิเวศ เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร

อาณาเขต	ทิศเหนือ	ติดกับชุมชนตรอกบวรรังสี
	ทิศใต้	ติดกับซอยไพบูลย์ราชดำเนิน
	ทิศตะวันออก	ติดกับโรงเรียนสตรีวิทยา
	ทิศตะวันตก	ติดกับถนนตะนาว

2. ประวัติความเป็นมา

ชุมชนมัสยิดบ้านตึกดิน เป็นชุมชนดั้งเดิม มีอายุกว่า 80 ปี เนื้อที่ประมาณ 4.3 ไร่ ที่ดินเป็นของเอกชน และที่สาธารณะโดยเฉพาะบริเวณที่ดินที่เป็นที่สาธารณะมีโครงการจะทำถนนตามโครงการเชื่อมถนนตะนาวกับถนนประชาธิปไตย

3. สภาพทั่วไป

สภาพบ้านเรือนของประชาชน โดยทั่วไปอยู่ในเกณฑ์ดี มีปัญหาเรื่องทางเท้าแคบและชำรุด ท่อระบายน้ำอุดตันบ่อย ปัญหาที่เก็บบขยะไม่เพียงพอและปัญหาความมั่นคงในชีวิตและทรัพย์สิน เพราะมีการลักทรัพย์เกิดขึ้นบ่อย

4. ข้อมูลด้านประชากร

การประกอบอาชีพ	อาชีพรับจ้าง	ค้าขาย	มากที่สุด
	อาชีพรับราชการและรัฐวิสาหกิจ	รองลงมา	

5. ศาสนา ประชากรส่วนมากนับถือศาสนาอิสลามรองลงมาคือศาสนาพุทธ

6. ประเพณีวัฒนธรรม ประชาชนจะรวมตัวกันจัดประเพณีต่างๆ เช่น ปีใหม่ สงกรานต์ และวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา งานการกุศล มุสลิมบ้านตึกดิน และวันสำคัญต่างๆ

7. การศึกษา	จบการศึกษาภาคบังคับ	มากที่สุด
	จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา	รองลงมา
	จบการศึกษาระดับปริญญา	น้อยที่สุด

8. หน่วยงานที่ดำเนินงานในชุมชน

- 8.1 สำนักงานเขตพระนคร
- 8.2 สำนักพัฒนาชุมชน กรุงเทพมหานคร
- 8.3 สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร

9. ปัญหาที่พบภายในชุมชน

- 9.1 ทางเท้าชำรุดและแคบ
- 9.2 ท่อระบายน้ำอุดตัน
- 9.3 ถึงขยะไม่เพียงพอ
- 9.4 ต้องการเครื่องขยายเสียงแบบเสียงตามสาย เพื่อให้ประชาชนได้รับข่าวสาร

10. ของดีชุมชน มีการตีทองปิดพระ (แบบโบราณ)

8. ชุมชนหลังวัดราชนั้ดดา

1. อาณาเขตและที่ตั้ง

ชุมชนหลังวัดราชนั้ดดา ตั้งอยู่ในแขวงบวรนิเวศ เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร

อาณาเขต	ทิศเหนือ	ติดกับธนาคารทหารไทย
	ทิศใต้	ติดกับคลองวัดราชนั้ดดา
	ทิศตะวันออก	ติดกับวัดราชนั้ดดา
	ทิศตะวันตก	ติดกับถนนดินสอ

2. ประวัติความเป็นมา

ชุมชนหลังวัดราชนั้ดดา เป็นชุมชนเก่า ซึ่งเนื้อที่ประมาณ 5 ไร่ 3 งาน มีอายุของชุมชนประมาณ 80 ปี ลักษณะการถือครองที่ดินในบริเวณชุมชนหลังวัดราชนั้ดดา ส่วนมากจะมีบ้านและที่ดินเป็นของตนเอง ส่วนหนึ่งจะเป็นของวัด และทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์

3. สภาพทั่วไป

บ้านเรือนส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์ดี เป็นระเบียบเรียบร้อย ประชาชนส่วนใหญ่จะอาศัยอยู่เป็นเวลานานสิบปี ทางเดินเท้าชุมชนอยู่ในสภาพดี แต่ยังมีปัญหาในเรื่องการระบายน้ำเนื่องจากท่อระบายน้ำอุดตันบ่อย และยังมีปัญหาในด้านความปลอดภัย ในด้านชีวิตและทรัพย์สิน มีการลักทรัพย์ และวิ่งราวทรัพย์บ่อยครั้ง

4. ข้อมูลด้านประชากร

การประกอบอาชีพ	อาชีพรับจ้าง	ค้าขาย	มากที่สุด
	อาชีพส่วนตัว	รองลงมา	
	อาชีพรับราชการ	รัฐวิสาหกิจ	น้อยที่สุด

5. ศาสนา ประชากรส่วนมากนับถือศาสนาพุทธ

6. ประเพณีและวัฒนธรรม มีการประกอบกิจกรรมร่วมกันในประเพณี วัฒนธรรมต่างๆ

7. การศึกษา	จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา	มากที่สุด
	จบการศึกษาระดับปริญญา	รองลงมา
	จบการศึกษาระดับปริญญา	น้อยที่สุด

8. หน่วยงานที่ดำเนินงานในชุมชน

- 8.1 สำนักงานเขตพระนคร
- 8.2 สำนักพัฒนาชุมชน กรุงเทพมหานคร
- 8.3 สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร

9. ปัญหาที่พบภายในชุมชน

- 9.1 ท่อระบายน้ำอุดตันบ่อย
- 9.2 ต้องการเสียงตามสายเพื่อใช้ในการพัฒนาชุมชน
- 9.3 มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

10. ของดีชุมชน

- 10.1 เป็นที่ตั้งวัดราชันดดา โลหะปราสาท
- 10.2 เป็นตลาดเช้าพระที่มีชื่อเสียง

9. ชุมชนวัดเทพธิดาราม

1. อาณาเขตและที่ตั้ง

ชุมชนวัดเทพธิดา ตั้งอยู่ในแขวงสำราญราษฎร์ เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร

อาณาเขต	ทิศเหนือ	ติดกับคลองเขื่อน
	ทิศใต้	ติดกับซอยสำราญราษฎร์
	ทิศตะวันออก	ติดกับถนนมหาไชย
	ทิศตะวันตก	ติดศาลาว่าการกรุงเทพมหานคร

2. ประวัติความเป็นมา

ชุมชนวัดเทพธิดาราม เป็นบ้านและที่ดินของเอกชนหลายเจ้าของอยู่ในชุมชนแห่งนี้ ซึ่งส่วนใหญ่ได้รับมรดกตกทอดติดต่อกันมาเป็นช่วงๆ จนถึงลูกหลาน เหลน เจ้าของให้ผู้อื่นเช่าช่วงต่อ แต่ก็ยังมีลูกหลานเจ้าของเดิมยังอาศัยอยู่เป็นบางราย

ส่วนด้านที่ติดกับกำแพงวัดเทพธิดารามนั้น ผู้อยู่อาศัยมีบ้านของตนเอง แต่ได้เช่าที่ของวัดอยู่เป็นเวลานานด้วยเช่นกัน

3. สภาพทั่วไป

ชุมชนวัดเทพธิดาราม มีเนื้อที่ประมาณ 3 ไร่ 1 งาน 36 ตารางวา ประกอบด้วย ที่ดินส่วนหนึ่งเป็นของวัดเทพธิดารามอีกส่วนหนึ่งเป็นของเอกชน

4. ข้อมูลด้านประชากร

การประกอบอาชีพ อาชีพรับจ้าง ค้าขาย มากที่สุด
อาชีพรับราชการ รัฐวิสาหกิจ รองลงมา

5. ศาสนา ประชากรส่วนมากนับถือศาสนาพุทธ

6. ประเพณีและวัฒนธรรม มีการประกอบกิจกรรมร่วมกันในประเพณีและวัฒนธรรมทางศาสนา

7. การศึกษา จบการศึกษามัธยมศึกษา มากที่สุด
จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา รองลงมา
จบการศึกษาระดับปริญญา น้อยที่สุด

8. หน่วยงานที่ดำเนินงานในชุมชน

- 8.1 สำนักงานเขตพระนคร
- 8.2 สำนักพัฒนาชุมชน กรุงเทพมหานคร
- 8.3 สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร

9. ปัญหาที่พบภายในชุมชน

- 9.1 ขาดไฟฟ้าทางเท้า
- 9.2 ทางเท้าชำรุด ตามบริเวณซอยต่างๆ
- 9.3 ทางระบายน้ำไม่เพียงพอและอุดตันบ่อยครั้ง
- 9.4 ประชาชนส่วนใหญ่ยังขาดการรวมตัวเพื่อผลประโยชน์ของส่วนรวม ทั้งนี้

อาจเนื่องมาจากลักษณะการอยู่อาศัยแบบต่างคนต่างอยู่

10. ของดีชุมชน เป็นที่ตั้งวัดเทพธิดาราม

10. ชุมชนวังกรมพระสมมตอมรพันธ์

1. อาณาเขตและที่ตั้ง

ชุมชนวังกรมพระสมมตอมรพันธ์ ตั้งอยู่ในแขวงสำราญราษฎร์ กรุงเทพมหานคร

อาณาเขต	ทิศเหนือ	ติดกับซอยสำราญราษฎร์
	ทิศใต้	ติดกับถนนบำรุงเมือง
	ทิศตะวันออก	ติดกับตลาดสำราญราษฎร์
	ตะวันตก	ติดกับโรงเรียนเทเวศร์วิทยาลัย

2. ประวัติความเป็นมา

ชุมชนวังกรมสมมตอมรพันธ์ มีเนื้อที่ประมาณ 1 ไร่ ที่ดินส่วนใหญ่เดิมเป็นบริเวณวังของกรมพระสมมตอมรพันธ์ ท่านได้สร้างห้องแถวขึ้นเพื่อให้เป็นที่อยู่ของบริวารที่รับใช้อยู่ในวังได้อยู่อาศัย ต่อมาเมื่อกรมพระสมมตอมรพันธ์สิ้นพระชนม์ลงแล้ว ที่ดินได้ตกทอดมาเป็นของสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ ซึ่งสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ก็ยังคงให้ประชาชนเช่าอาศัยห้อง

แถวเหล่านี้อยู่จนถึงปัจจุบัน ส่วนที่ดินด้านหน้าของชุมชนนั้นเป็นของเอกชนส่วนหนึ่งและวัดเทพธิดารามส่วนหนึ่ง

3. สภาพทั่วไป

ชุมชนนี้มีลักษณะบ้านเรือนเป็นห้องแถวอาคารไม้สองชั้น ปลุกติดต่อกันเป็นแนวยาวขนานกับทางเท้าเดิม ทางเข้า-ออกของชุมชนนี้มี 2 ทาง คือ ทางด้านทิศเหนือ ขอยสำราญราษฎร์ และทางด้านทิศใต้ ถนนบำรุงเมือง มีไฟฟ้าและน้ำประปาใช้ครบทุกบ้าน

4. ข้อมูลด้านประชากร

การประกอบอาชีพ	อาชีพรับจ้าง	ค้าขาย	มากที่สุด
	อาชีพรับจ้างทั่วไป		รองลงมา

5. ศาสนา ประชากรส่วนมากนับถือศาสนาพุทธ

6. ประเพณีและวัฒนธรรม ประชาชนในชุมชนร่วมใจกันจัดงานในโอกาสพิเศษต่างๆ เช่น งานปีใหม่ วันสงกรานต์ และงานวันไหว้ครูซึ่งจัดขึ้นเป็นประจำทุกปี ในช่วงต้นเดือนเมษายน โดยมีการทำพิธีรำทรงเสด็จพ่อ 3 ท่าน คือ เสด็จพ่อขวัญเมือง เสด็จพ่อแก้วฟ้า และเสด็จพ่อมิ่งเมือง ซึ่งเป็นที่นับถือของประชาชนภายในชุมชนตลอดมาเป็นเวลานาน

7. การศึกษา	จบการศึกษาภาคบังคับ	มากที่สุด
	จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา	รองลงมา
	จบการศึกษาระดับปริญญา	น้อยที่สุด

8. หน่วยงานที่ดำเนินงานภายในชุมชน

- 8.1 สำนักเขตพระนคร
- 8.2 สำนักพัฒนาชุมชน กรุงเทพมหานคร
- 8.3 สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร

9. ปัญหาที่พบภายในชุมชน ทางเข้าชุมชนคับแคบเพราะมีร้านค้ากีดขวาง

10. ของดีชุมชน

- 10.1 เป็นที่ตั้งวังกรมพระสมมตอมรินทร์
- 10.2 จำหน่ายเครื่องสังฆภัณฑ์

11. ชุมชนวัดอินทวิหาร

1. อาณาเขตและที่ตั้ง

ชุมชนวัดอินทวิหาร ตั้งอยู่ในแขวงบางขุนพรหม เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร

อาณาเขต	ทิศเหนือ	ติดกับอาคารพาณิชย์
	ทิศใต้	ติดกับถนนวิสุทธิกษัตริย์
	ทิศตะวันออก	ติดกับซอยเทเวศร์ 1
	ทิศตะวันตก	ติดกับถนนสามเสน

2. ประวัติความเป็นมา

ชุมชนวัดอินทรวีหาร เป็นชุมชนที่เกิดขึ้นพร้อมๆ กับวัดอินทรวีหาร มีอายุประมาณ 200 ปี ที่ประมาณ 10.50 ไร่ เดิมประชาชนมีอาชีพทำสวนเพราะมีคูคลองล้อมรอบบริเวณชุมชน ต่อมาคู คลองนี้ ถูกถมเพื่อปลูกสร้างบ้านเรือน เมื่อชุมชนเริ่มหนาแน่นขึ้นประมาณ 70 ปีที่แล้ว ส่วนการถือ ครองที่ดินของวัดอินทรวีหาร ประชาชนเช่าที่ปลูกบ้านโดยทำสัญญาเป็นรายปี ส่วนมากปลูกบ้านเพื่อ อยู่อาศัย มีหลังปลูกเพื่อให้เช่า

3. สภาพทั่วไป

การปลูกสร้างมีลักษณะเป็นบ้านไม้ชั้นเดียวและสองชั้น สภาพมั่นคงแข็งแรงทางเดินเท้า คอนกรีตสภาพดี พอใช้ ระดับที่ดินสูง มีประปาและไฟฟ้าใช้ครบทุกบ้าน มีภาชนะรองรับขยะ มี บริการเก็บขยะของกรุงเทพมหานคร

4. ข้อมูลด้านประชากร

การประกอบอาชีพ	อาชีพรับจ้าง	มากที่สุด
	อาชีพส่วนตัว	รองลงมา
	อาชีพรับราชการ	น้อยที่สุด

5. ศาสนา ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ

6. ประเพณีวัฒนธรรม มีการประกอบกิจกรรมร่วมกันในเทศกาลต่างๆ เช่น เทศกาล ปีใหม่ เทศกาลสงกรานต์ งานฉลองหลวงพ่อโต ระหว่างวันที่ 1 – 10 มีนาคม ของทุกปี

7. การศึกษา	จบการศึกษาภาคบังคับ	มากที่สุด
	จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา	รองลงมา
	จบการศึกษาระดับปริญญา	น้อยที่สุด

8. หน่วยงานที่ดำเนินงานในชุมชน

- 8.1 สำนักงานเขตพระนคร
- 8.2 สำนักงานมัย กรุงเทพมหานคร โดยศูนย์บริการสาธารณสุข 9

9. ปัญหาที่พบภายในชุมชน

- 9.1 สภาพทั่วไปไม่สะอาดเท่าที่ควร
- 9.2 ยากเสพติด
- 9.3 พื้นที่บางส่วนไม่มีท่อระบายน้ำ

10. ของดีชุมชน

- 10.1 เป็นที่ประดิษฐานหลวงพ่อโต (วัดอินทรวีหาร)
- 10.2 มีบ่อน้ำพระพุทธมนต์ที่ศักดิ์สิทธิ์ยิ่ง ซึ่งตั้งอยู่วัดอินทรวีหาร
- 10.3 มีสถานที่ฝึกอาชีพ

12. ชุมชนตรอกบวรรังสี

1. อาณาเขตและที่ตั้ง

ชุมชนตรอกบวรรังสี ตั้งอยู่ในแขวงบวรนิเวศ เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร

อาณาเขต	ทิศเหนือ	ติดกับวัดบวรนิเวศ
	ทิศใต้	ติดกับชุมชนมัสยิดบ้านตึกดิน
	ทิศตะวันออก	ติดกับถนนดินสอ
	ทิศตะวันตก	ติดกับถนนตะนาว

2. ประวัติความเป็นมา

ชุมชนตรอกบวรรังสี เป็นชุมชนที่มีเนื้อที่ประมาณ 6 ไร่ มีอายุของชุมชนประมาณ 100 กว่าปี โดยเริ่มให้เข้ามาประมาณ 60 ปี เจ้าของที่ดินคือวัดบวรนิเวศโดยคิดค่าเช่า 3 บาท/เดือน/ตารางวา เคยทำสัญญาระบุเป็นรายปี ประชาชนเช่าที่ดินปลูกบ้านประมาณ 92 หลัง นอกนั้นเป็นบ้านปลูกให้เช่า ส่วนปัญหาการไล่รื้อนั้น ไม่มีแต่ชาวบ้านได้ทำสัญญาให้ความยินยอมในการรื้อย้ายออกไปเมื่อทางวัดมีความจำเป็นในการใช้ที่ โดยระบุไว้ท้ายสัญญาเช่า

3. สภาพทั่วไป

ชุมชนนี้มีลักษณะบ้านเรือนส่วนใหญ่เป็นบ้านไม้สองชั้น ทางเดินเท้าหลักอยู่ในสภาพที่ดี แต่ทางเดินเท้าอยู่ในสภาพทรุดโทรม แต่กำลังจะได้รับการปรับปรุง ทางระบายน้ำไม่ดีเท่าที่ควร ในขณะนี้มีการเปลี่ยนแปลงบ้านให้เป็นเกสต์เฮาส์

4. ข้อมูลด้านประชากร

การประกอบอาชีพ	อาชีพค้าขาย	มากที่สุด
	อาชีพส่วนตัว	รองลงมา
	ข้าราชการและรัฐวิสาหกิจ	น้อยที่สุด

5. ศาสนา ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ

6. ประเพณีวัฒนธรรม

ประชาชนในชุมชนร่วมใจกันจัดงานในโอกาสพิเศษต่างๆ เช่น งานปีใหม่ วันสงกรานต์ และงานวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

7. การศึกษา	จบการศึกษาภาคบังคับ	มากที่สุด
	จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา	รองลงมา
	จบการศึกษาระดับปริญญา	น้อยที่สุด

8. หน่วยงานที่ดำเนินในชุมชน

8.1 สำนักงานเขตพระนคร

8.2 สำนักงานมัย กรุงเทพมหานคร

9. ปัญหาที่พบภายในชุมชน มีร้านค้าข้างทางเดินชุมชนทำให้การสัญจรไม่สะดวก

10. ของดีชุมชน ขนมหวานแม่อุดม

13. ชุมชนตรอกศิลป์ – ตรอกตึกดิน

1. อาณาเขตและที่ตั้ง

ชุมชนตรอกศิลป์ – ตรอกตึกดิน ตั้งอยู่ในแขวงเสาชิงช้าและวัดบวรนิเวศ เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร

อาณาเขต	ทิศเหนือ	ติดกับถนนราชดำเนินกลาง
	ทิศใต้	ติดกับถนนมหารณพ
	ทิศตะวันออก	ติดกับศาลาว่าการกรุงเทพมหานคร
	ทิศตะวันตก	ติดกับวัดมหารณพาราม

2. ประวัติความเป็นมา

ตรอกศิลป์ ที่ดินส่วนใหญ่เป็นของเอกชน และปลูกบ้านอยู่อาศัยเอง ลักษณะของบ้านอยู่ในเกณฑ์ดี อายุของชุมชนประมาณ 70 ปี

ตรอกตึกดิน ที่ดินเป็นที่เช่ามีสัญญาระบุเป็นปีต่อกับกรมการศาสนา และเคยมีไฟไหม้ เมื่อปี 2519 - 2520 ลักษณะบ้านเป็นบ้านไม้ชั้นเดียว

ชุมชนตรอกศิลป์-ตรอกตึกดิน มีเนื้อที่รวมกันประมาณ 1 ไร่ 28 ตารางวา

3. สภาพทั่วไป

ชุมชนตรอกศิลป์-ตรอกตึกดิน ส่วนใหญ่จะเป็นบ้านใหม่ สภาพทั่วไปอยู่ในเกณฑ์พอใช้ ทางเดินเท้ามีทั้งที่เป็นคอนกรีตเสริมเหล็ก และถนนลาดยาง ทางระบายน้ำดี อยู่ติดกับคลองวัดเทพธิดาราม

4. ข้อมูลด้านประชากร

การประกอบอาชีพ	อาชีพรับจ้าง	ค้าขาย มากที่สุด
	อาชีพรับราชการ	รัฐวิสาหกิจ รองลงมา
	อาชีพส่วนตัว	น้อยที่สุด

5. ศาสนา ประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ

6. ประเพณีและวัฒนธรรม มีการร่วมกันทำบุญในวันสำคัญๆ เช่น วันขึ้นปีใหม่ วันสงกรานต์ โดยจะออกร่วมกันกับกรุงเทพมหานคร ณ ลายเอกนกประสงค์

7. การศึกษา	จบการศึกษามัธยมศึกษา	มากที่สุด
	จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา	รองลงมา
	จบการศึกษาระดับปริญญาตรี	น้อยที่สุด

8. หน่วยงานที่ดำเนินงานในชุมชน

- 8.1 สำนักงานเขตพระนคร
- 8.2 สำนักพัฒนาชุมชน กรุงเทพมหานคร
- 8.3 สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร

9. ปัญหาที่พบภายในชุมชน

- 9.1 ถังขยะไม่เพียงพอ
- 9.2 แสงสว่างไม่เพียงพอ
- 9.3 ปรับปรุงทางเท้า

10. ของดีชุมชน

- 10.1 บ้านโบราณ (บ้านขนมปังขิง)
- 10.2 ร้านมลนมสด
- 10.3 ร้านขายข้าวหมูแดงอร่อย
- 10.4 เกี้ยวเตี้ยลูกชิ้นปลา

14. ชุมชนราชบพิธพัฒนา

1. อาณาเขตและที่ตั้ง

ชุมชนราชบพิธพัฒนา ตั้งอยู่ในแขวงราชบพิธ เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร

อาณาเขต	ทิศเหนือ	ติดกับถนนบำรุงเมือง
	ทิศใต้	ติดกับถนนราชบพิธ
	ทิศตะวันออก	ติดกับตีทอง
	ทิศตะวันตก	ติดกับถนนเฟื่องทอง

สถานที่ใกล้เคียง สมาคมพ่อค้าไทย ศึกษาภัณฑ์ราชบพิธ กระทรวงมหาดไทย

2. ประวัติความเป็นมา

ชุมชนราชบพิธพัฒนาที่ดินส่วนใหญ่เป็นของสำนักงานส่วนทรัพย์สินพระมหากษัตริย์และเอกชน อยู่อาศัยมาประมาณ 50 ปีเศษ

3. สภาพทั่วไป

เป็นชุมชนที่ปลูกบ้านเป็นเรือนแถว ครึ่งตึกครึ่งไม้ เรือนแถวไม้ ตึกแถวบางส่วนทางเข้าของชุมชนมีหลายทาง เพราะชุมชนอยู่ติดถนน ทางเข้าเป็นถนนคอนกรีต ไฟฟ้า น้ำประปามีใช้ทุกครัวเรือน

4. ข้อมูลด้านประชากร

การประกอบอาชีพ	อาชีพรับจ้าง ค้าขาย	มากที่สุด
	อาชีพรับราชการ	รองลงมา
	อุตสาหกรรมภายในครอบครัว	น้อยที่สุด

5. ศาสนา ประชาชนส่วนมากนับถือศาสนาพุทธ

6. ประเพณีและวัฒนธรรม ประชาชนในชุมชนจะร่วมกันทำบุญในวันสงกรานต์ งานประจำปีของชุมชน (งานศาลเจ้าพ่อลันด้า)

7. การศึกษา	จบการศึกษาภาคบังคับ	มากที่สุด
	จบการศึกษาระดับอาชีว	รองลงมา
	จบการศึกษาระดับปริญญา	น้อยที่สุด

8. หน่วยงานที่ดำเนินงานในชุมชน

- 8.1 สำนักงานเขตพระนคร
- 8.2 สำนักงานพัฒนาชุมชน กรุงเทพมหานคร
- 8.3 สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร
- 8.4 อปพร. หน่วยราชบพิข (เทศา)

9. ปัญหาที่พบภายในชุมชน

- 9.1 มีการลักขโมยของในชุมชน
- 9.2 ท่อระบายน้ำในชุมชนอุดตัน

10. ของดีชุมชน ขายอุปกรณ์เครื่องแบบพลเรือน ตำรวจ ทหาร

15. ชุมชนวัดนรนาถ

1. อาณาเขตและที่ตั้ง

ชุมชนวัดนรนาถ ตั้งอยู่ในแขวงวัดสามพระยา เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร

อาณาเขต	ทิศเหนือ	ติดกับถนนกรุงเกษม
	ทิศใต้	ติดกับกรมตำรวจบัญชาสภกรณ์
	ทิศตะวันออก	ติดกับวัดนรนาถสุนทริการาม
	ทิศตะวันตก	ติดกับกรมส่งเสริมสภกรณ์

2. ประวัติความเป็นมา

ชุมชนวัดนรนาถ มีเนื้อที่ประมาณ 1 ไร่เศษ อาชชุมชนประมาณ 90 ปี ส่วนการถือครองที่ดิน เป็นที่ของวัดนรนาถสุนทริการาม ประชาชนเช่าที่สำหรับปลูกบ้านเพื่ออยู่อาศัยและปลูกเพื่อให้เช่า

3. สภาพทั่วไป

การปลูกสร้างมีลักษณะเป็นบ้านไม้ชั้นเดียวและสองชั้น สภาพมั่นคงแข็งแรง ทางเดินเท้าคอกริตมีสภาพดี พอใช้ ระดับที่ดินสูงไม่มีน้ำท่วม มีประปาและไฟฟ้าใช้ทุกครอบครัว ประชาชนใช้บริการเก็บขยะของกรุงเทพมหานคร

4. ข้อมูลด้านประชากร

การประกอบอาชีพ	อาชีพรับจ้าง ค้าขาย	มากที่สุด
	อาชีพส่วนตัว	รองลงมา
	รับราชการ	น้อยที่สุด

5. ศาสนา ประชากรส่วนมากนับถือศาสนาพุทธ

6. ประเพณีและวัฒนธรรม ประชาชนในชุมชนมีการรวมตัวกันในงานพิธีกรรมต่างๆ เช่น งานทำบุญวันสงกรานต์ มีการทำบุญตักบาตรร่วมกันของชาวชุมชน

7. การศึกษา	จบการศึกษาภาคบังคับ	มากที่สุด
	จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา	รองลงมา
	จบการศึกษาระดับปริญญา	น้อยที่สุด

8. หน่วยงานที่ดำเนินงานในชุมชน

8.1 สำนักงานเขตพระนคร

8.2 สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร โดยศูนย์บริการสาธารณสุข 9

8.3 สมาคมวางแผนครอบครัวแห่งประเทศไทย

9. ปัญหาที่พบภายในชุมชน

9.1 มีความเป็นอยู่แบบต่างคนต่างอยู่

9.2 ขาดความร่วมมือในการเข้ามาดำเนินงานในชุมชนของหน่วยงานต่างๆ

10. ของดีชุมชน เป็นที่ตั้งของวัดนรนาถสุนทริการาม

16. ชุมชนหลังโบสถ์พราหมณ์

1. อาณาเขตและที่ตั้ง

ชุมชนหลังโบสถ์พราหมณ์ ตั้งอยู่ในแขวงเสาชิงช้า เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร

อาณาเขต	ทิศเหนือ	ติดกับถนนมหารณพ แขวงตึกดิน
	ทิศใต้	ติดกับถนนบำรุงเมือง แขวงราชพิช
	ทิศตะวันออก	ติดกับถนนดินสอ แขวงสำราญราษฎร์
	ทิศตะวันตก	ติดกับถนนตะนาว แขวงศาลเจ้าพ่อเสือ

2. ประวัติความเป็นมา

ชุมชนหลังโบสถ์พราหมณ์ เดิมเป็นแหล่งเสื่อมโทรมมีสลัมอยู่มากมาย ภายหลังทางเทศบาลนครกรุงเทพมหานครในสมัยนั้นได้ตัดถนนจากตรอกซอกซอยออกเป็นถนนกว้างขวาง แหล่งดังกล่าวก็หมดไป มาบัดนี้เป็นตึกแถว อาคารพาณิชย์ เป็นส่วนใหญ่ จะมีบ้านเล็กบ้านน้อยอยู่เพียงเล็กน้อยเท่านั้น

3. สภาพทั่วไป

ภายหลังจากทางราชการได้กำจัดแหล่งเสื่อมโทรม ซึ่งอุดมไปด้วยช่องโศกภัยอันลือชื่อ ดังกล่าวหมดสิ้นไปแล้ว สภาพของชุมชนเป็นชุมชนใหม่ มีอาชีพใหม่เป็นสามอาชีพ อาทิ พ่อค้า นักธุรกิจ ผู้อาศัย คนรับจ้างทั่วไป

4. ข้อมูลด้านประชากร

การประกอบอาชีพ	อาชีพรับจ้าง ค้าขาย	มากที่สุด
	อาชีพทำเครื่องเงิน ทำรองเท้า	รองลงมา

5. ศาสนา ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ

6. ประเพณีและวัฒนธรรม ประชาชนในชุมชนจะรวมตัวกันทำบุญในเทศกาลที่สำคัญของไทย เช่น ทำบุญวันปีใหม่ วันสงกรานต์

7. การศึกษา	จบการศึกษาระดับมัธยม อาชีวศึกษา	มากที่สุด
	จบการศึกษาระดับปริญญา	รองลงมา

8. หน่วยงานที่ดำเนินงานในชุมชน

- 8.1 สำนักงานเขตพระนคร
- 8.2 สำนักพัฒนาชุมชน กรุงเทพมหานคร
- 8.3 สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร

9. ปัญหาที่พบ ท่อระบายน้ำอุดตันบ่อยครั้ง

10. ของดีชุมชน

- 10.1 เป็นที่ตั้งของโบสถ์พราหมณ์
- 10.2 เป็นแหล่งประดิษฐ์พระพุทธรูปขนาดเล็กและขนาดใหญ่เพื่อจำหน่ายบูชา
- 10.3 เป็นแหล่งขายเครื่องสังฆภัณฑ์

17. ชุมชนวัดสังเวชวิศยาราม

1. อาณาเขตและที่ตั้ง

ชุมชนวัดสังเวชวิศยาราม ตั้งอยู่ในแขวงวัดสามพระยา เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร

อาณาเขต	ทิศเหนือ	ติดกับซอยสามเสน 3
	ทิศใต้	ติดกับคลองบางลำพู
	ทิศตะวันออก	ติดกับถนนสามเสน
	ทิศตะวันตก	ติดกับแม่น้ำเจ้าพระยา

2. ประวัติความเป็นมา

ชุมชนวัดสังเวชวิศยาราม เป็นชุมชนที่มีเนื้อที่ 5.5 ไร่ กรรมสิทธิ์ที่ดินเป็นของสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์กรมศาสนา และของเอกชน ชุมชนวัดสังเวชวิศยารามได้มีการรวมตัวกันขึ้นเป็นชุมชน ประมาณ 25 ปี มาแล้ว จากการทำกิจกรรมศาสนาร่วมกัน

3. สภาพทั่วไป

การปลูกสร้างส่วนใหญ่เป็นอาคารพาณิชย์ และบ้านไม้สองชั้น ถนนและทางเดินเท้าคับแคบ
ค่อนข้างสปรก

4. ข้อมูลด้านประชากร

การประกอบอาชีพ	อาชีพรับราชการ	มากที่สุด
	อาชีพค้าขาย	รองลงมา

5. ศาสนา ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ และอิสลาม

6. การศึกษา	จบการศึกษาระดับมัธยม	มากที่สุด
	จบการศึกษาระดับอาชีวศึกษา	รองลงมา
	จบการศึกษาระดับปริญญา	น้อยที่สุด

7. หน่วยงานที่ดำเนินงานในชุมชน

- 7.1 สำนักงานเขตพระนคร
- 7.2 สำนักพัฒนาชุมชน กรุงเทพมหานคร
- 7.3 สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร

8. ปัญหาที่พบภายในชุมชน

- 8.1 มีน้ำท่วมขังชุมชนบางส่วนในฤดูน้ำหลากเสมอๆ
- 8.2 ทางเท้าสกปรกเนื่องจากมีสุนัขจรจัดมากมาย

9. ของดีชุมชน

- 9.1 เป็นที่ตั้งวัดสังเวชวิศยาราม
- 9.2 บ้านดุริยประณีต

18. ตรอกเพ็ญทอง – ตรอกวิสูตร

1. อาณาเขตและที่ตั้ง

ตรอกเพ็ญทอง – ตรอกวิสูตร ตั้งอยู่ในแขวงบูรพาภิรมย์ และแขวงวัดบพิธ เขตพระนคร
กรุงเทพมหานคร

อาณาเขต	ทิศเหนือ	ติดกับสมาคมพ่อค้าไทย ถนนราชพิธ
	ทิศใต้	ติดกับถนนเจริญกรุง
	ทิศตะวันออก	ติดกับถนนเพ็ญทอง
	ทิศตะวันตก	ติดกับถนนตีทอง

2. ประวัติความเป็นมา

ตรอกเฟื่องทอง – ตรอกวิสูตร มีเนื้อที่ประมาณ 3 ไร่ กรรมสิทธิ์ของที่ดินเป็นของสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์และเอกชน

3. สภาพทั่วไป

การปลูกสร้างส่วนใหญ่เป็นตึกแถวอาคารพาณิชย์และเฟลตที่พักอาศัย เว้นถนนและทางเดินเป็นที่สาธารณะ มีทางเข้า – ออก ได้หลายทาง

4. ข้อมูลด้านประชากร

การประกอบอาชีพ	อาชีพส่วนตัว	มากที่สุด
	อาชีพค้าขาย ทำทอง ชุบทอง	รองลงมา

5. ศาสนา ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ

6. ประเพณีและวัฒนธรรม ประชาชนในชุมชนได้มีการรวมตัวกันเพื่อประกอบพิธีสำคัญทางพุทธศาสนาเป็นประจำทุกปี

7. การศึกษา	จบการศึกษาภาคบังคับ	มากที่สุด
	จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา	รองลงมา
	จบการศึกษาระดับปริญญา	น้อยที่สุด

8. หน่วยงานที่ดำเนินงานในชุมชน

- 8.1 สำนักงานเขตพระนคร
- 8.2 สำนักพัฒนาชุมชน กรุงเทพมหานคร
- 8.3 สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร

9. ปัญหาที่พบในชุมชน

- 9.1 ทางเข้าชุมชนมีขนาดเล็ก
- 9.2 มีมอเตอร์ไซด์วิ่งสวนกันตลอดทั้งวันด้วยความเร็วสูง

10. ของดีชุมชน

มีการทำทองรูปพรรณ ทำเครื่องหมายข้าราชการพลเรือน ทหาร ตำรวจ ถ้วยรางวัล โล่รางวัล

19. ชุมชนทำเทียน

1. อาณาเขตและที่ตั้ง

ชุมชนทำเทียน ตั้งอยู่ในแขวงพระบรมมหาราชวัง เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร

อาณาเขต	ทิศเหนือ	ติดถนนมหาราช
	ทิศใต้	ติดแม่น้ำเจ้าพระยา
	ทิศตะวันออก	ติดตรอกสหกรณ์
	ทิศตะวันตก	ติดตรอกโรงไม้

2. ประวัติความเป็นมา

ชุมชนท่าเตียน กรรมสิทธิ์ที่ดินเป็นของสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ กรมการศาสนาและเอกชน มีเนื้อที่ประมาณ 3.5 ไร่

3. สภาพทั่วไป

เป็นอาคารพาณิชย์ มีตลาดท่าเตียนซึ่งเป็นอาคารขนาดใหญ่ จำหน่ายสินค้าซึ่งเป็นเครื่องอุปโภคบริโภคมากมาย ทั้งปลีก – ส่ง

4. ข้อมูลด้านประชากร

การประกอบอาชีพ	อาชีพรับจ้าง และค้าขาย	มากที่สุด
	อาชีพส่วนตัว	รองลงมา
	อาชีพรับราชการและรัฐวิสาหกิจ	น้อยที่สุด

5. ศาสนา ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ

6. ประเพณีและวัฒนธรรม มีการทำบุญวันขึ้นปีใหม่ วันสำคัญทางพระพุทธศาสนาไทย

7. การศึกษา	จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา	มากที่สุด
	จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา	รองลงมา
	จบการศึกษาระดับปริญญา	น้อยที่สุด

8. หน่วยงานที่ดำเนินงานในชุมชน

- 8.1 สำนักงานเขตพระนคร
- 8.2 สำนักพัฒนาชุมชน กรุงเทพมหานคร
- 8.3 สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร

9. ปัญหาที่พบภายในชุมชน

- 9.1 ประชาชนไม่มีที่ดินเป็นของตนเอง
- 9.2 มีรถชนสินค้ามาก

10. ของดีชุมชน

เป็นที่ตั้งของวัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม มียาแผนโบราณ และเป็นแหล่งจำหน่ายอาหารแห้ง ทั้งปลีก – ส่ง

20. ชุมชนแพรงกูธร

1. ที่ตั้งและอาณาเขต

ชุมชนแพรงกูธร ตั้งอยู่ในแขวงเจ้าพ่อเสือ เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร

อาณาเขต	ทิศเหนือ	ติดกับถนนแพรงนรา
	ทิศใต้	ติดกับถนนบำรุงเมือง
	ทิศตะวันออก	ติดกับถนนตะนาว
	ทิศตะวันตก	ติดกับถนนอัษฎางค์

2. ประวัติความเป็นมา

ชุมชนแพรงภูธร เดิมเป็นชุมชนค้าขายและทำการค้า ต่างคนต่างอยู่ ต่อมาภายหลังคนรุ่นใหม่ ได้มีความคิดว่าการอยู่ร่วมกันต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน จึงได้จัดกิจกรรมขึ้นในชุมชน ดึงชาวบ้านให้ออกมาร่วมแสดงความคิดเห็น พบปะสังสรรค์แลกเปลี่ยนความคิดเห็น จากนั้นทางชาวบ้านก็คิดจะรวมตัวกันทำเรื่อง การจัดตั้งชุมชนเสนอทางเขตพระนคร เพื่อจัดตั้งชุมชน

3. สภาพทั่วไป

สภาพของชุมชนเป็นย่านการค้า และสถานที่ราชการอยู่บริเวณรอบชุมชน อาทิเช่น กระทรวงกลาโหม กระทรวงมหาดไทย และกระทรวงยุติธรรม จึงทำให้ภายในชุมชนเป็นทั้งย่านทางการค้าและสถานที่จอดรถของข้าราชการ ดึงดูดส่วนใหญ่บริเวณแพรงภูธรนี้ เป็นที่ดินของสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ สถานีกาชาดที่ 2 และเอกชนบางส่วน

4. ข้อมูลด้านประชากร

การประกอบอาชีพ	อาชีพรับจ้าง	ค้าขาย	มากที่สุด
	อาชีพส่วนตัว		รองลงมา

5. ศาสนา ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ

6. ประเพณีวัฒนธรรม มีการประกอบกิจกรรมร่วมกันในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาอยู่เป็นประจำทุกปี

7. การศึกษา	จบการศึกษาภาคบังคับ	มากที่สุด
	จบการศึกษาอาชีวศึกษา	รองลงมา
	จบการศึกษาระดับปริญญา	น้อยที่สุด

8. หน่วยงานที่ดำเนินงานในชุมชน

8.1 สำนักงานเขตพระนคร

8.2 สถานีอนามัย กาชาดที่ 2

9. ปัญหาที่พบภายในชุมชน

9.1 ท่อระบายน้ำอุดตันบ่อยครั้ง

9.2 แสงสว่างไม่เพียงพอที่บริเวณด้านหลังสถานีอนามัยกาชาดที่ 2

10. ของดีชุมชน

10.1 มีร้านอาหารอร่อยขึ้นชื่อหลายร้าน เช่น ร้านสมองหมูเซลล์ชวนชิม ร้านบะหมี่แพรงภูธร ร้าน ก. พานิช ร้านไอศกรีม ญัฐพร ร้านบุญทรง ฯลฯ

10.2 อาคารบ้านเรือน เป็นสถาปัตยกรรมแบบโบราณ ควรค่าแก่การอนุรักษ์

10.3 สถานีกาชาดที่ 2 แพรงภูธร

3.5 จำนวนประชากรพื้นที่ชุมชนเขตพระนคร

จำนวนประชากรในพื้นที่ชุมชนเขตพระนคร ปี พ.ศ. 2556 จำนวน 21,382 คน

(กรุงเทพมหานคร สำนักผังเมือง. 2558 : ภาคผนวก) เขตพระนคร แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 12 แขวง จำนวน 20 ชุมชน มีพื้นที่ 129.78 ไร่ มีจำนวนหลังคาเรือนทั้งสิ้น 3,845 หลัง (สถิติข้อมูล ณ เดือนเมษายน 2558) รายละเอียดตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงพื้นที่ จำนวนประชากร จำนวนบ้าน จำนวนครัวเรือนและกรรมสิทธิ์ที่ดิน เขตพระนคร ปี พ.ศ. 2556 (ที่มา : สำนักผังเมือง 2558 : ภาคผนวก)

ที่	ชื่อชุมชน	สถานที่ตั้ง	แขวง	พื้นที่ (ไร่)	จำนวน ประชากร	จำนวน บ้าน	จำนวน ครัวเรือน	กรรมสิทธิ์ที่ดิน
1	ท่าวัง	ดรอท้าวัง	พระบรมมหาราชวัง	2	292	70	70	สง.ทรัพย์สิน กรมศิลปากร
2	มัสยิดจักรพงษ์	ดรอกลูเห่รำ	ชนะสงคราม	6	755	120	120	เอกชน
3	วัดอิทธิวิหาร	ดรอทวัดอินทวิหาร	บางขุนพรหม	10.5	1,201	205	205	กรมการศาสนา
4	วัดสามพระยา	ใกล้วัดสามพระยา	วัดสามพระยา	4	597	93	93	สง.ทรัพย์สินฯ วัดอินทวิหาร เอกชน
5	ดรอทบ้านพานถม	ซอยปรีณายก 6	บ้านพานถม	11	1,953	250	250	สง.ทรัพย์สินฯ
6	ท่าเตียน	ซอยท่าเตียน	พระบรมมหาราชวัง	3.5	1,557	300	300	สง.ทรัพย์สินฯ กรมการศาสนา เอกชน
7	ดรอทเพื่อทอง-ดรอทวิสูตร	ดรอทเพื่อทอง	วัดราชบพิธ	6	1,800	474	474	สง.ทรัพย์สินฯ เอกชน ราชพัสดุ
8	ราชบพิธพัฒนา	ซอยเทศา	วัดราชบพิธ	3	247	164	164	เอกชน/ทรัพย์สิน
9	วัดเทพธิดาราม	ดรอทไช้	สำราญราษฎร์	1	243	73	73	วัดเทพธิดาราม เอกชน
10	วังกรมพระสมเฑอมรพันธ์	ซอยสำราญราษฎร์	สำราญราษฎร์	5	258	74	74	สง.ทรัพย์สินฯ
11	แฟรงกูธร์	บริเวณแฟรงกูธร์	ศาลเจ้าพ่อเสือ	4	700	215	215	สง.ทรัพย์สินฯ
12	ดรอทศิลปะ-ดรอทตึกดิน	ดรอทตึกดิน	เสาชิงช้า	1.28	699	121	121	เอกชน วัดมพรรณพาราม
13	โบสถ์พรหมห์	ดรอทนกาวา	เสาชิงช้า	10	2,580	300	300	สง.ทรัพย์สินฯ
14	บวรรังษี	ดรอทบวรรังษี	บวรนิเวศ	6	2,580	316	316	เอกชน/วัดบวรนิเวศน์
15	มัสยิดบ้านตึกดิน	ดรอทบวรรังษี	บวรนิเวศ	5	886	63	63	วัดนรนาถสุนทริการาม
16	วัดนรนาถ	ซอยพีระศักดิ์	วัดสามพระยา	3	404	35	35	สง.ทรัพย์สินฯ
17	วัดสังเวชวิศยาราม	ซอยลำพู	วัดสามพระยา	5.5	1,500	300	300	สง.ทรัพย์สินฯ
18	หลังวัดราชนั้ดดา	ดรอทวัดราชนั้ดดา	บวรนิเวศ	5	749	171	171	สง.ทรัพย์สินฯ
19	ดรอทเขียนนิवास-ดรอทไก่อ้แจ้	ดรอทเขียนนิवास	ชนะสงคราม	8	999	231	231	สง.ทรัพย์สิน, ที่ราชพัสดุ
20	วัดใหม่อมตรส	ซอยวรพงษ์	บ้านพานถม	30	1,382	270	270	สง.ทรัพย์สินฯ วัดสามพระยา เอกชน
รวม				129.78	21,382	3,845	3,845	

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นข้อมูล ประกอบแนวทางในการศึกษาการวิจัย ดังนี้

รัฐพงศ์ บุญญานวัตร (2554) ศึกษาเรื่อง *การนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตของประชาชนในชุมชนเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร* ผลการวิจัยพบว่า

1. ประชาชนกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็น เพศหญิง มีอายุอยู่ในช่วง 18 – 28 ปี ระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไปประกอบอาชีพรับจ้างเป็นส่วนใหญ่ มีรายได้อยู่ในช่วง 6,001 - 9,000 บาท และระยะเวลาที่อาศัยในชุมชน 10 ปีขึ้นไป

2. การนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตของประชาชนในชุมชนเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร พบว่า ระดับการปฏิบัติของประชาชนทั้งโดยภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านเงื่อนไขคุณธรรม ด้านการมีเหตุผล ด้านความพอประมาณ ด้านเงื่อนไขความรู้ และด้านการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ตามลำดับ

3. ปัจจัยที่มีผลต่อการนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิตของประชาชนเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ได้แก่ ปัจจัยด้านอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน ส่วนปัจจัยที่ไม่มีผล ได้แก่ เพศ และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน

4. ข้อเสนอแนะแนวทางการนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิตของประชาชนเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ที่สำคัญที่สุดคือ ภาครัฐ หรือมหาวิทยาลัยในเขตบริหารของชุมชน ควรจัดบริหารวิชาการแก่ชุมชนในเรื่องการทำบัญชีการออม และให้ความรู้ด้านแนวทางการหลีกเลี่ยง ความเสี่ยงต่ออายุขัยโดยเฉพาะกลุ่มเยาวชน และคนวัยทำงาน

สิบเอกหญิง สิริกานต์ ปานประสงค์ (2553) ศึกษาเรื่อง *ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ความเข้าใจและทัศนคติกับการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของข้าราชการกรมวิทยาศาสตร์ทหารบก* ผลการศึกษาพบว่า ข้าราชการกรมวิทยาศาสตร์ทหารบก ส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 75.70 มีความรู้ความเข้าใจในหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในระดับปานกลาง มีทัศนคติต่อหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ เงื่อนไขคุณธรรม รองลงมา การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว และเงื่อนไขความรู้ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ความพอประมาณ การดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ เงื่อนไขคุณธรรม รองลงมา ด้านการมีเหตุผล ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ความพอประมาณ สำหรับการเปรียบเทียบการดำเนินชีวิตจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วยเพศ อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลารับราชการ รายได้ พบว่า ข้าราชการกรมวิทยาศาสตร์ทหารบก ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลทั้ง 5 ด้านแตกต่างกัน มีการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไม่แตกต่างกัน ในขณะที่ความรู้ความเข้าใจในหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการ

การดำเนินชีวิต ส่วนทัศนคติที่มีต่อหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ไม่มีความสัมพันธ์กับการนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิต

ชิดชนก ตระกูลทิพย์ (2553) ศึกษาเรื่อง การประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต : กรณีศึกษา เกษตรบ้านจำรุง ตำบลเนินฆ้อ อำเภอแกลง จังหวัดระยอง ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้แทนครัวเรือนส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง อายุ 41 ปีขึ้นไป มีสถานภาพสมรสแล้ว จบการศึกษาระดับประถมศึกษาเป็นส่วนใหญ่ มีสถานภาพทางสังคมเป็นสมาชิกกลุ่ม มีรายได้เท่ากับรายจ่าย มีเงินออม และมีหนี้สิน ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงจากหนังสือพิมพ์ จากโทรทัศน์ จากเพื่อนบ้าน และจากวิทยุ ตามลำดับ และเคยได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

2. ผู้แทนครัวเรือนที่เป็นสมาชิกในชุมชนเกษตรมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาสาระเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับมาก

3. ผู้แทนครัวเรือนที่เป็นสมาชิกในชุมชนเกษตรมีการประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต ระดับปัจเจกและระดับชุมชน อยู่ในระดับกลาง

4. ปัจจัยที่มีผลต่อการประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของผู้แทนครัวเรือนที่เป็นสมาชิกในชุมชนเกษตร ในระดับปัจเจก มีดังนี้ ปัจจัยด้านสถานภาพทางสังคม สถานภาพทางเศรษฐกิจด้านรายได้ สถานภาพทางเศรษฐกิจด้านเงินออม การฝึกอบรม การดูงาน ปัจจัยที่มีผลต่อการประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของผู้แทนครัวเรือนที่เป็นสมาชิกในชุมชนเกษตร ในระดับชุมชน มีดังนี้ ปัจจัยด้านสถานภาพทางสังคม สถานภาพทางเศรษฐกิจด้านเงินออม การฝึกอบรม การดูงาน

สิบลอกหญิง สุวรรณ โปะสุวรรณ (2552) ศึกษาเรื่อง การนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตของข้าราชการกรมสวัสดิการทหารบก ผลการวิจัยพบว่า

การนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตของข้าราชการกรมสวัสดิการทหารบก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากด้านที่มีการนำมาใช้ในการดำเนินชีวิตมากที่สุด ไปหาน้อยที่สุด คือ เงื่อนไขคุณธรรม ด้านการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี เงื่อนไขความรู้ด้านการมีเหตุผล ส่วนด้านที่มีการนำมาใช้น้อยที่สุด คือ ความพอประมาณ อย่างไรก็ตาม ตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ใน การนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตของข้าราชการกรมสวัสดิการทหารบกอยู่ในระดับมากทุกด้าน

การเปรียบเทียบการนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตของข้าราชการกรมสวัสดิการทหารบก จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่าข้าราชการที่มีชั้นยศ ลักษณะงานที่ปฏิบัติ เงินเดือนประจำ และเงินได้อื่น ๆ นอกเหนือจากเงินเดือนแตกต่างกัน มีการนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตแตกต่างกัน ในขณะที่ข้าราชการที่มีระดับ

การศึกษา ที่อยู่อาศัยแตกต่างกัน มีการนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิต ไม่แตกต่างกัน

ศิริภา มานวกุล (2552) ศึกษาเรื่อง การเปิดรับข่าวสาร, ความรู้, ทักษะ, พฤติกรรม การดำเนินชีวิต, ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 18 – 20 ปี กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 2 มากที่สุด กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาต่างจังหวัด มีรายได้ 3,000 – 5,000 บาทต่อเดือน และมีรายได้เฉลี่ยต่อครอบครัวต่อเดือน 30,000 – 50,000 บาท มีการเปิดรับข่าวสารจากสื่อตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จากสื่อวิทยุโทรทัศน์มากที่สุด และมีความรู้ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง คือ ความพอประมาณ คือ ความพอดีที่ไม่น้อยเกินไป และไม่มากเกินไปโดยไม่เบียดเบียนผู้อื่น มีทัศนคติโดยคิดว่า ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นทางแก้ปัญหาเศรษฐกิจในปัจจุบัน และมีพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านรูปแบบความพอด้านจิตใจมากที่สุด

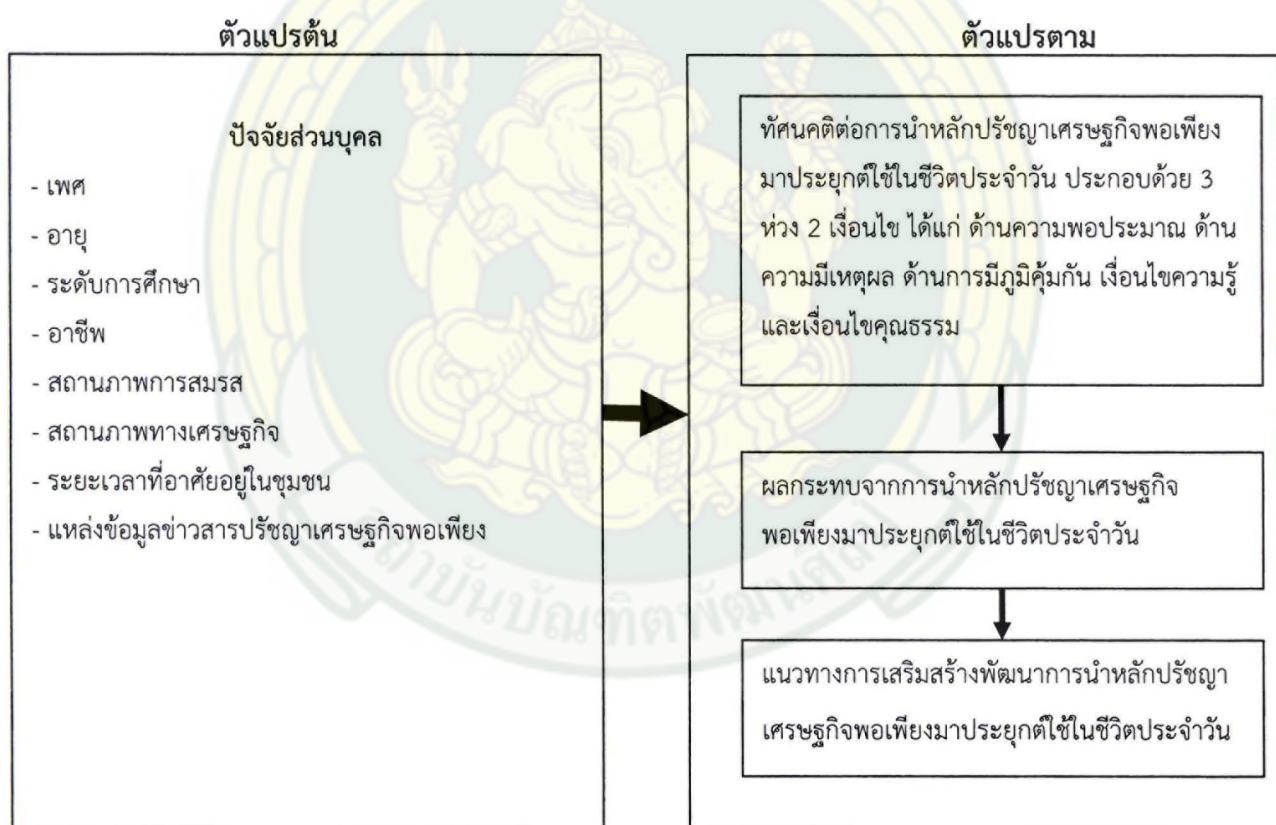
ชุมพลภัทร์ คงธนจารุอนันต์ (2551) ศึกษาเรื่อง การดำเนินชีวิตและคุณภาพชีวิตตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเกษตรกรในหมู่บ้านหนองมะจับ ตำบลแม่แฝก อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 86.9 เป็นเพศชาย โดยมีอายุเฉลี่ย 52 ปี ร้อยละ 100 มีสถานภาพสมรส และมีระดับการศึกษาชั้นประถมศึกษา ร้อยละ 78.4 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 60.1 และร้อยละ 86.9 ประกอบอาชีพหลักในการทำนา มีรายได้รวมในครัวเรือนเฉลี่ย 69,564.05 บาทต่อปี ผลการศึกษาในด้านคุณภาพชีวิต พบว่า เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างมีสุขภาพกายดีมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.73 และมีสุขภาพจิตที่เป็นปกติ คิดเป็นร้อยละ 98.7 การทดสอบสมมุติฐานการวิจัย พบว่า มีตัวแปรด้านปัจจัยส่วนบุคคล มีความสัมพันธ์กับ ปัจจัยด้านการดำเนินชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนั้นยังพบว่า มีตัวแปรในกลุ่มของปัจจัยส่วนบุคคลร่วมกับตัวแปรในด้านการดำเนินชีวิตสามารถทำนายความผันแปรในด้านคุณภาพชีวิตของเกษตรกรได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติอีกด้วย ปัญหา อุปสรรคของเกษตรกรในการดำเนินชีวิตตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเกษตรกร พบว่าร้อยละ 18.36 มีปัญหาในด้านเศรษฐกิจ ร้อยละ 13.77 มีปัญหาในการศึกษาและการเรียนรู้ ร้อยละ 6.12 มีปัญหาในด้านสาธารณสุข ร้อยละ 4.59 มีปัญหาในด้านสิ่งแวดล้อม และ ร้อยละ 3.06 มีปัญหาในด้านสังคมและวัฒนธรรม

การที่เกษตรกรในหมู่บ้านนั้นจะดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้นในหมู่บ้านนั้นจะต้องมีการรวมกลุ่มกันเพื่อเป็นที่ปรึกษาซึ่งกันและกัน และต้องมีผู้นำชุมชนที่เข้มแข็งพร้อมที่จะเสียสละเวลาทุกครั้งเมื่อลูกบ้านในหมู่บ้านมีปัญหาโดยมีการจัดการประชุมหมู่บ้านเป็นประจำทุกเดือน เพื่อเป็นการถามสารทุกข์สุกดิบของเกษตรกรในหมู่บ้านเป็นประจำ

จากงานวิจัยเอกสารที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยพบว่า ข้อมูลปัจจัยพื้นฐานของแต่ละบุคคลที่แตกต่างกันล้วนมีผลต่อสภาพการดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จึงเป็นเรื่องที่จำเป็นต้องศึกษาวิจัยเพื่อให้ประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้องได้ทราบข้อมูลความรู้ ขณะเดียวกันการศึกษาเศรษฐกิจพอเพียงในด้านต่างๆ นั้น เช่น ความรู้ความเข้าใจในหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ความสามารถนำความรู้เข้าใจไปปรับประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตประจำวันของแต่ละบุคคล การพึ่งพาอาศัยกันในชุมชน ก็จะส่งผลให้คุณภาพชีวิตของประชาชนดีขึ้น มีความมั่นคง และสามารถพึ่งพิงตัวเองได้ โดยไม่ต้องรบกวนตนเองและผู้อื่น ตลอดจนสามารถปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลงในยุคโลกาภิวัตน์ได้

5. กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยเกี่ยวกับทัศนคติของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการชีวิตประจำวัน ผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สรุปเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย ดังภาพ 3

ภาพ 3 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ทักษะคิดของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน เป็นการวิจัยเชิงผสมผสาน (Mixed Method) เพราะเกิดขึ้นจากการนำเอาวิธีวิจัยเชิงปริมาณและวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพมารวมกันศึกษาเพื่อหาคำตอบ ผู้วิจัยนำเสนอขั้นตอนการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. วิธีการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร 20 ชุมชน จำนวน 21,382 คน (สำนักผังเมือง กรุงเทพมหานคร. 2558 : ภาคผนวก)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้ดำเนินการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง และวิธีดำเนินการสุ่มตัวอย่าง ตามวิธีการของ ทาโร ยามาเน่ (Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05 ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 393 คน โดยใช้สูตรการคำนวณ ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

โดย n = จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนรวมทั้งหมดของประชากรที่ใช้ในการศึกษา

e = ความผิดพลาดที่ยอมรับได้ (การศึกษาครั้งนี้กำหนดให้เท่ากับ 0.05)

แทนค่า

$$n = \frac{21,382}{1 + 21,382 \times (0.05)^2}$$

$$n = 393 \text{ คน}$$

ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างอยู่ที่ 393 คน

ผู้วิจัยได้เลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified random Sampling) โดยกำหนดชั้นภูมิเป็นชุมชนของเขตพระนคร กรุงเทพมหานครและสุ่มตัวอย่างในแต่ละชุมชนตามสัดส่วนของประชากร ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 รายละเอียดตามตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างแต่ละชุมชน เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร

ที่	ชื่อชุมชน	แขวง	จำนวน ประชากร	จำนวน กลุ่มตัวอย่าง
1	ท่าวัง	พระบรมมหาราชวัง	292	5
2	มัสยิดจักรพงษ์	ชนะสงคราม	755	14
3	วัดอินทรวิหาร	บางขุนพรหม	1,201	22
4	วัดสามพระยา	วัดสามพระยา	597	11
5	ตรอกบ้านพานถม	บ้านพานถม	1,953	36
6	ท่าเตียน	พระบรมมหาราชวัง	1,557	29
7	ตรอกเฟื่องทอง-ตรอกวิสูตร	วัดราชบพิธ	1,800	33
8	ราชบพิธพัฒนา	วัดราชบพิธ	247	5
9	วัดเทพธิดาราม	สำราญราษฎร์	243	5
10	วังกรมพระสมมตอมรพันธ์	สำราญราษฎร์	258	5
11	แพร่งภูธร	ศาลเจ้าพ่อเสือ	700	13
12	ตรอกศิลป์-ตรอกตึกดิน	เสาชิงช้า	699	13
13	โบสถ์พราหมณ์	เสาชิงช้า	2,580	47
14	บวรรังษี	บวรนิเวศ	2,580	47
15	มัสยิดบ้านตึกดิน	บวรนิเวศ	886	16
16	วัดนรนาถ	วัดสามพระยา	404	7
17	วัดสังเวชวิศยาราม	วัดสามพระยา	1,500	28
18	หลังวัดราชนัดดา	บวรนิเวศ	749	14
19	ตรอกเขียนนิवासน์-ตรอกไก่อแจ้	ชนะสงคราม	999	18
20	วัดใหม่อมตรส	บ้านพานถม	1,382	25
รวม			21,382	393

(สำนักผังเมือง กรุงเทพมหานคร. 2558 : ภาคผนวก)

1.3 การสนทนากลุ่ม ใช้กลุ่มตัวอย่างในชุมชนเขตพระนคร จำนวน 16 ชุมชน ได้แก่ จำนวน 16 ชุมชน ได้แก่ ชุมชนท่าวัง ชุมชนวัดอินทวิหาร ชุมชนวัดนรนาถ ชุมชนวัดสังเวชวิศยาราม ชุมชนวัดสามพระยา ชุมชนท่าเตียน ชุมชนตรอกเฟื่องทอง-ตรอกวิสูตร ชุมชนแพร่งภูธร ชุมชนตรอกศิลป์ – ตรอกตึกดิน ชุมชนโบสถ์พราหมณ์ ชุมชนบวรรังษี ชุมชนมัสยิดบ้านตึกดิน ชุมชนหลังวัดราชันดดา ชุมชนตรอกเขียนนิवासน์-ตรอกไก่แจ้ ชุมชนตรอกบ้านพานถม ชุมชนวัดใหม่อมตรส ชุมชนละ 6-10 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามและการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับทัศนคติของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

2.1 เครื่องมือแบบสอบถาม ผู้วิจัยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นการศึกษาปัจจัยคุณสมบัติส่วนบุคคลต่างๆ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ สถานภาพการสมรส สถานภาพทางเศรษฐกิจ ระยะเวลาที่อยู่ในชุมชน ชุมชน แหล่งข้อมูลข่าวสารปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ โดยทำเครื่องหมายลงใน ✓ ลงใน () หน้าข้อความที่เป็นจริงเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับทัศนคติของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคิร์ท (Likert’s Scale) โดยให้ผู้ตอบเลือกตามความคิดเห็น มี 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวนทั้งหมด 35 ข้อ ประกอบด้วย 3 หัว 2 เงื่อนไข ได้แก่ ด้านความพอประมาณ ด้านความมีเหตุผล ด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดี เงื่อนไขความรู้ และเงื่อนไขคุณธรรม

ทั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนในแบบสอบถาม 5 ระดับ ดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้	5	คะแนน
เห็นด้วย	ให้	4	คะแนน
ไม่แน่ใจ	ให้	3	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	ให้	2	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้	1	คะแนน

จากนั้นจึงทำการรวมคะแนน และหาค่าเฉลี่ย (Mean) ของกลุ่มตัวอย่างและทำการแบ่งระดับขั้นระดับทัศนคติ แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ซึ่งมีเกณฑ์การพิจารณาขั้น ดังนี้

คะแนนสูงสุด – คะแนนต่ำสุด

จำนวนขั้น

= 0.80

จากเกณฑ์ดังกล่าวสามารถ แปลความหมายของระดับคะแนน ได้ดังนี้

มีทัศนคติระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง	4.21 – 5.00
มีทัศนคติระดับเห็นด้วย	3.41 – 4.20
มีทัศนคติระดับไม่แน่ใจ	2.61 – 3.40
มีทัศนคติระดับไม่เห็นด้วย	1.81 – 2.60
มีทัศนคติระดับไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1.00 – 1.80

ตอนที่ 3 ผลกระทบที่ได้จากการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันโดยให้ผู้ตอบแบบสอบถาม เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ แต่ไม่เกิน 10 ข้อ

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

2.2 เครื่องมือแบบการสนทนากลุ่ม ใช้การรวบรวมความคิดเห็นกลุ่มเล็กในแต่ละชุมชน ชุมชนละ 6-10 คน เกี่ยวกับเรื่องแนวทางเสริมสร้างพัฒนาหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ในประเด็น 3 หัวข้อ 2 เดือนไข ได้แก่ ด้านความพอประมาณ ด้านความมีเหตุผล ด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดี เดือนไขความรู้ และเดือนไขคุณธรรม

3. วิธีการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือในการวิจัย ดังนี้

3.1 วิธีการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือแบบสอบถาม

1. ศึกษาและค้นคว้าวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และข้อมูลพื้นฐานชุมชนเขตพระนคร
2. นำข้อมูลที่ได้จากเอกสารเผยแพร่ วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องมาสร้างแบบสอบถาม
3. นำเครื่องมือแบบสอบถาม ที่สร้างเสร็จแล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิทดสอบหาความเที่ยงตรง และหาความเชื่อมั่น ดังนี้

3.1 การหาความเที่ยงตรง (Validity) โดยนำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญทางด้านเนื้อหา ด้านการวัดและประเมินผล ด้านระเบียบวิธีการวิจัย เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา หลังจากนั้นนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Object Congruence - - IOC) โดยใช้สูตร (ยุธ ไทยวรรณ. 2545 : 159, 174)

$$IOC = \sum R / N$$

เมื่อ IOC หมายถึง ค่าดัชนีความสอดคล้อง

$\sum R$ หมายถึง ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ โดยที่ค่า +1 หมายความว่าข้อคำถามสามารถนำไปวัดได้อย่างแน่นอน ค่า 0 หมายถึงไม่แน่ใจว่าจะวัดได้

ค่า -1 หมายถึงข้อคำถามไม่สามารถนำไปวัดได้อย่างแน่นอน

N หมายถึง จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ

ทั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกข้อคำถามที่มีค่า IO.C มากกว่า 0.5 ขึ้นไป มาใช้เป็นข้อคำถาม

3.2 การหาความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดสอบ (Try-out) กับกลุ่มตัวอย่าง ในกลุ่มที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มที่จะศึกษา จำนวน 30 คน และหาความเชื่อมั่นด้วยวิธีวัดค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α alpha coefficient) ของ Cronbach

4. ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาอีกครั้ง ก่อนนำไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3.2 วิธีการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือแบบสนทนากลุ่ม

1. สนทนากลุ่ม ชุมชนละ 6 -12 คน จำนวน 16 ชุมชน

2. กลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมสนทนากลุ่ม ผู้นำชุมชนเป็นคนพิจารณาคัดเลือก โดยมีเกณฑ์คือ จะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้และนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 3 ห่วง 2 เงื่อนไข ประกอบด้วย ความพอประมาณ ความมีเหตุผล และความมีภูมิคุ้มกันที่ดี เงื่อนไขรอบรู้ รอบคอบ ระมัดระวัง และเงื่อนไขคุณธรรม จริยธรรม มาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน

3. เอกพันธ์ คือ ลักษณะคล้ายคลึงกันของสมาชิกผู้เข้าร่วมสนทนา อาทิ เพศ เชื้อชาติ อายุ อาชีพ สถานะภาพสมรส

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามระยะที่ 1 และระยะที่ 2 ตามลำดับ ต่อไปนี้

ระยะที่ 1 เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม

1. จัดเตรียมเครื่องมือตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างแต่ละชุมชน

2. ดำเนินการจัดทำหนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูลและจัดกิจกรรมกลุ่ม ระหว่างวันที่ 15 พฤษภาคม – 31 สิงหาคม พ.ศ. 2558 จากคณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

3. นำหนังสือจากคณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์เสนอต่อผู้นำชุมชน เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร จำนวน 20 ชุมชน เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อขออนุญาตแจกแบบสอบถาม เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

4. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยนำแบบสอบถามไปสอบถามกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 20 ชุมชน รวมจำนวน 393 คน ระหว่างวันที่ 15 – 31 พฤษภาคม พ.ศ. 2558

5. นำแบบสอบถามที่ได้มาตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์ก่อนนำมาวิเคราะห์ต่อไป

ระยะที่ 2 เก็บรวบรวมข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม

1. ผู้วิจัยติดต่อประสานงานกับผู้นำแต่ละชุมชน เพื่อกำหนดหมายวัน เวลา สถานที่จัดกิจกรรมสนทนากลุ่ม ระหว่างวันที่ 1 มิถุนายน – 31 สิงหาคม พ.ศ. 2558
2. การเข้าสนามเก็บข้อมูล มีขั้นตอนในการแนะนำและชี้แจง ดังนี้
 - 2.1 ผู้วิจัยแนะนำตัวเอง และชี้แจงกับกลุ่มสนทนาแต่ละชุมชนถึงวัตถุประสงค์การวิจัย ความสำคัญของผู้ให้ข้อมูล และการนำผลของการวิจัยจะนำไปใช้ประโยชน์อะไรได้บ้าง
 - 2.2 ขอให้ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มแนะนำตัว
 - 2.3 สร้างบรรยากาศของความเป็นกันเอง ผู้วิจัยพูดเรื่องต่างๆ ไป เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงต่อการเข้าใจ ใช้ระยะเวลาประมาณ 10 – 15 นาที เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน
 - 2.4 ขออนุญาตบันทึกเสียงการสนทนา
3. เริ่มสนทนากลุ่ม โดยยึดแนวคำถามแนวทางเสริมสร้างพัฒนาหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน โดยพิจารณาความเหมาะสมและยืดหยุ่น มีความครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการ
 4. จบการสนทนาด้วยการเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมสนทนาถามซักถามข้อสงสัย
 5. แสดงคำขอบคุณ
 6. นำข้อมูลที่ได้มาสรุป เรียบเรียงบรรยาย ตรวจสอบความถูกต้อง แล้วนำกลับไปให้ผู้ร่วมสนทนาพิจารณา ปรับปรุงแก้ไขตรงกับแนวคิดในการสนทนากลุ่มของแต่ละชุมชน ก่อนจัดพิมพ์เป็นรูปเล่มต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ตามขั้นตอนดังนี้

5.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

1. นำแบบสอบถามที่ผ่านการประเมินมาตรฐานตรวจสอบความสมบูรณ์ทุกฉบับ แล้วให้รหัส (Coding) เป็นรายชื่อตามเกณฑ์ที่กำหนด
2. บันทึกข้อมูล แล้วตรวจสอบความถูกต้อง และหาค่าสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป
3. นำแบบสอบถาม ตอนที่ 1 มาหาความถี่ และแสดงค่าร้อยละ โดยจำแนกตามข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชน
4. แบบสอบถามตอนที่ 2 หาค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากนั้นสรุปรวมเป็นรายชื่อในแต่ละด้าน ภาพรวมรายด้าน และภาพรวมทุกด้าน

5. เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ทักษะคติของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน จำแนกตามข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล โดยใช้การทดสอบ t-test และ f-test

5.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ การวิเคราะห์ข้อมูลกระทำไปพร้อมๆ กับการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา มีขั้นตอนดังนี้

1. ถอดเทปการสัมภาษณ์การสนทนากลุ่มแบบคำต่อคำ
2. อ่านข้อมูลที่ได้จากการถอดเทปทั้งหมด ทบทวนข้อมูลทั้งหมดและทำความเข้าใจในข้อมูล
3. จัดกลุ่มความหมายแยกเป็นประเด็น (Content Analysis) โดยจัดกลุ่มข้อมูลที่มีลักษณะร่วมหรือที่มีความหมายเหมือนกันเข้าไว้ด้วยกัน จากนั้นให้ความหมายหรือจำแนกตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
4. นำกลุ่มคำข้อความหรือประโยคที่ได้มาตีความหรือให้ความหมาย หากข้อมูลยังไม่มีความชัดเจนจะบันทึกแยกเป็นข้อสังเกตต่างหาก เพื่อสะสมข้อมูลนั้นไว้แล้วนำมาร่วมวิเคราะห์เมื่อได้ข้อมูลมากพอ
5. ทำการวิเคราะห์คุณลักษณะของข้อมูลตามแนวทางเสริมสร้างพัฒนาหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันของประชาชนในชุมชนเขตพระนครในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร
6. ทำการวิเคราะห์ เรียบเรียงบรรยาย ตรวจสอบความถูกต้อง แล้วนำกลับไปให้ผู้นำแต่ละชุมชนพิจารณา ปรับปรุง แก้ไขตรงกับแนวคิดในการสนทนากลุ่มของแต่ละชุมชน ก่อนจัดพิมพ์เป็นรูปเล่มต่อไป

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์คำนวณค่าสถิติด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. การวิเคราะห์สถิติเชิงบรรยาย (descriptive statistics) เพื่อใช้อธิบายข้อมูลทั่วไป โดยใช้สถิติ ดังนี้

1.1 ค่าร้อยละ (percentage)

1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean -- $\bar{X}$)

1.3 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation -- S.D.)

2. สถิติที่ใช้หาคุณภาพของเครื่องมือเพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)

3. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมุติฐาน โดยใช้ระดับนัยสำคัญ 0.05

3.1 ทดสอบสมมุติฐานความแตกต่างเกี่ยวกับทัศนคติของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน จำแนกตามเพศ แหล่งข้อมูลข่าวสารปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้สถิติ t – test (Independent)

3.2 ทดสอบสมมุติฐานความแตกต่างเกี่ยวกับทัศนคติของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ตามอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ สถานภาพการสมรส สถานภาพทางเศรษฐกิจ ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One- way ANOVA (F-test))

3.3 เมื่อพบว่าค่า F ที่ทดสอบแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จะทำการเปรียบเทียบเป็นรายคู่ตามวิธีของเชฟเฟ (Scheffe’s test)

5. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
การวิจัยครั้งนี้ เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์
ดังนี้

n	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
S.D.	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณาในแบบ t – distribution
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพรรณนาแบบ F – distribution
SS	แทน	ผลบวกกำลังสอง
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยกำลังสอง
df	แทน	ชั้นแห่งความเป็นอิสระ
*	แทน	ความมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทัศนคติของประชาชน ต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร นำเสนอตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ระดับทัศนคติของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมุติฐานเปรียบเทียบทัศนคติของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ตามปัจจัยส่วนบุคคล

ตอนที่ 4 ผลกระทบของประชาชนที่เกิดจากทัศนคติของการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ตอนที่ 5 แนวทางเสริมสร้างพัฒนาหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ สถานภาพการสมรส สถานภาพทางเศรษฐกิจ ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน นำเสนอดังนี้ ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

(n = 306)

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	140	35.62
หญิง	253	64.38
อายุ		
ไม่เกิน 35 ปี	112	28.50
36 – 60 ปี	185	47.07
61 ปี ขึ้นไป	96	24.43
การศึกษา		
ประถมศึกษา	85	21.63
มัธยมศึกษาตอนต้น	74	18.83
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	87	22.13
อนุปริญญา/ปวส.	36	9.16
ปริญญาตรี	100	25.45
สูงกว่าปริญญาตรี	7	1.78
กศน.	4	1.02
อาชีพ		
ธุรกิจส่วนตัว	138	35.11
รับจ้าง	105	26.72
ข้าราชการ/ พนักงานราชการ	29	7.38
ลูกจ้างบริษัทเอกชน	30	7.63
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	91	23.16
สถานภาพการสมรส		
โสด	178	45.29
สมรสอยู่ด้วยกัน	177	45.04
สมรสแยกกันอยู่	8	2.04
หม้าย/ หย่าร้าง	30	7.63

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
สถานภาพทางเศรษฐกิจ		
<i>ด้านรายได้ต่อเดือน (บาท)</i>		
ต่ำกว่า 10,000 บาท	166	42.24
10,001 – 30,000 บาท	179	45.55
30,001 บาท ขึ้นไป	48	12.21
<i>ด้านเงินออมต่อเดือน (บาท)</i>		
ไม่มี	2	0.51
น้อยกว่า 3,000 บาท	248	63.10
3,001 – 5,000 บาท	90	22.90
5,001 – 10,000 บาท	36	9.16
10,001 บาท ขึ้นไป	17	4.33
<i>ด้านหนี้สินต่อเดือน (บาท)</i>		
ไม่มีหนี้สิน	197	50.13
ต่ำกว่า 5,000 บาท	116	29.52
5,001 – 10,000 บาท	46	11.70
10,000 บาท ขึ้นไป	34	8.65
ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน		
น้อยกว่า 5 ปี	34	8.65
5-10 ปี	58	14.76
11 ปีขึ้นไป	301	75.59
ทราบข้อมูลข่าวสารหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง		
ทราบ	386	98.22
ไม่ทราบ	7	1.78

จากตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล จำนวน 393 คน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 64.38 มีอายุ 36 – 60 ปี มากที่สุด ร้อยละ 47.07 รองลงมาอายุไม่เกิน 35 ปี และ 61 ปี ขึ้นไป ร้อยละ 28.50, 24.43 ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 25.45 รองลงมาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น อนุปริญญา/ปวส. สูงกว่าระดับปริญญาตรี

และกศน. ตามลำดับ ร้อยละ 21.63, 18.83, 9.16, 1.78 และ 1.02 ตามลำดับ การประกอบอาชีพ ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว ร้อยละ 35.11 รองลงมาประกอบอาชีพรับจ้าง ไม่ได้ประกอบอาชีพ ลูกจ้างบริษัทเอกชน และรับราชการ/พนักงานราชการ ตามลำดับ ร้อยละ 26.72, 23.16, 7.63 และ 7.38 ตามลำดับ มีสถานภาพส่วนใหญ่โสด ร้อยละ 45.29 รองลงมา สมรสอยู่ด้วยกัน หม้าย/อยู่ยาร้าง และสมรสแยกกันอยู่ ตามลำดับ ร้อยละ 45.04, 7.63 และ 2.04 ตามลำดับ และมีสถานภาพทางเศรษฐกิจด้านรายได้ต่อเดือน ส่วนใหญ่มีรายได้ 10,001 – 30,000 บาท ร้อยละ 45.55 รองลงมา มีรายได้ ต่ำกว่า 10,000 บาท และ 30,000 บาท ขึ้นไป ร้อยละ 42.24 และ 12.21 ตามลำดับ ด้านเงินออมต่อเดือน ส่วนใหญ่มีเงินออม น้อยกว่า 3,000 บาท ร้อยละ 63.10 รองลงมา มีเงินออม 3,001 – 5,000 บาท 5,001 – 10,000 บาท 10,001 บาท ขึ้นไป และ ไม่มี ตามลำดับ ร้อยละ 22.90, 9.16, 4.33 และ 0.51 ตามลำดับ ด้านหนี้สินต่อเดือน ส่วนใหญ่ไม่มีหนี้สิน ร้อยละ 50.13 รองลงมา มีหนี้สิน ต่ำกว่า 5,000 บาท 5,001 – 10,000 บาท และ 10,000 บาท ขึ้นไป ตามลำดับ ร้อยละ 29.52, 11.70 และ 8.65 ตามลำดับ และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน ส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในชุมชน 11 ปี ขึ้นไป ร้อยละ 76.56 รองลงมาอาศัยอยู่ในชุมชน 5 – 10 ปี และ น้อยกว่า 5 ปี ตามลำดับ ร้อยละ 14.76 และ 8.65 ตามลำดับ คนในชุมชนทราบเรื่องราวเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มาก่อน ส่วนใหญ่ ร้อยละ 98.22 และไม่ทราบเรื่องราวเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาก่อน ร้อยละ 1.78

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามแหล่งการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

แหล่งการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร	จำนวน	ร้อยละ
ด้านสื่อบุคคล		
บุคคลในครอบครัว	167	35.20
เพื่อนบ้าน	94	19.80
พัฒนาการชุมชน	111	23.40
นักวิชาการ	67	14.10
นักส่งเสริม	31	6.50
อื่นๆ เช่น เพื่อน มหาวิทยาลัย	4	0.80
ด้านสื่อสิ่งพิมพ์		
หนังสือพิมพ์	309	62.20
นิตยสาร/วารสาร	124	24.90
แผ่นพับ	36	7.20
ใบปลิว	27	5.40

ตารางที่ 4 (ต่อ)

แหล่งการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร	จำนวน	ร้อยละ
อื่นๆ เช่น หนังสือวิชาการ	1	0.20
ด้านสื่ออิเล็กทรอนิกส์		
โทรทัศน์	332	57.60
วิทยุ	127	22.00
อินเทอร์เน็ต	117	20.30

จากตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามแหล่งการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) จำนวน 393 คน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่รับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ โทรทัศน์ ร้อยละ 57.60 รองมา วิทยุ, อินเทอร์เน็ต และอื่นๆ ตามลำดับ ร้อยละ 22.00, 20.10 และ 0.20 ตามลำดับ ด้านสื่อสิ่งพิมพ์ ได้แก่ หนังสือพิมพ์ ร้อยละ 62.20 รองมา นิตยสาร/วารสาร, แผ่นพับ, ใบปลิว และอื่นๆ ตามลำดับ ร้อยละ 24.90, 7.20, 5.40 และ 0.20 ตามลำดับ ด้านสื่อบุคคล ได้แก่ บุคคลในครอบครัว ร้อยละ 35.20 รองลงมา พัฒนาการชุมชน, เพื่อนบ้าน, นักวิชาการ, นักส่งเสริม และอื่นๆ ตามลำดับ ร้อยละ 23.40, 19.80, 14.10, 6.50 และ 0.80 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ระดับทัศนคติของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับทัศนคติของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง		$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนคติ
ด้านความพอประมาณ		4.27	0.67	มาก
1	การอยู่อย่างพอประมาณทำให้คนในครอบครัวรู้จักความพอดี ในการใช้จ่ายเพื่อดำเนินชีวิต	4.37	0.61	มาก
2	การวางแผนการใช้จ่ายเงิน ทำให้ มีเงินเก็บออมมาก	4.24	0.71	มาก
3	การจัดกิจกรรมร่วมกันในครอบครัวเพื่อลดค่าใช้จ่าย สามารถทำได้จริง เช่น การประหยัดน้ำ ประหยัดไฟฟ้า	4.19	0.69	มาก
4	ในภาวะปกติเราไม่ควรซื้อสินค้าที่แพงเกินความจำเป็น	4.24	0.72	มาก
5	การจัดสรรเวลาให้กับการทำงานและการใช้ชีวิตส่วนตัวให้สมดุลเป็นเรื่องสำคัญ ทำให้ชีวิตมีความสุข	4.14	0.70	มาก
6	การดำรงชีวิตตามอัตภาพและฐานะ คือ พอควร พออยู่ พอกิน	4.36	0.67	มาก
7	ในการปฏิบัติงานรวมทั้งการดำเนินชีวิตประจำวันควรพยายามพึ่งตนเองให้ได้มากที่สุด	4.37	0.61	มาก
ด้านความมีเหตุผล		4.30	0.64	มาก
1	การแก้ไขปัญหาต่างๆ ต้องใช้สติปัญญาและเหตุผลไตร่ตรองในการตัดสินใจ	4.44	0.69	มาก
2	เมื่อได้ทำการใดๆ ด้วยความประหยัดควรคำนึงถึงความคุ้มค่า แล้วจะสามารถบรรลุผลสำเร็จตามที่ตั้งไว้ได้	4.19	0.70	มาก
3	การลดค่าใช้จ่ายของครอบครัว สามารถทำได้ โดยการใช้ทรัพยากรต่างๆ ที่มีอย่างประหยัดและคุ้มค่า	4.25	0.68	มาก

ตารางที่ 5 (ต่อ)

หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนคติ
ด้านความมีเหตุผล (ต่อ)			
4 การรับประทานอาหารที่บ้านพร้อมครอบครัวมีความสำคัญอย่างยิ่ง นอกจากประหยัดแล้วยังทำให้เกิดความอบอุ่นในครอบครัว	4.45	0.64	มาก
5 การรู้จักคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ แยกแยะว่า สิ่งใดควรทำหรือไม่ควรทำแสดงถึงความมีเหตุผลในการดำเนินชีวิต	4.25	0.62	มาก
6 ควรคำนึงถึงการกระทำและผลกระทบของตนเองต่อสังคมส่วนรวมเสมอ	4.25	0.56	มาก
7 การรู้จักลำดับความสำคัญว่าอะไรควรทำก่อนและอะไรควรทำหลัง แสดงถึงความมีเหตุผล	4.26	0.56	มาก
ด้านความมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี	4.26	0.66	มาก
1 การเก็บออมเงินที่ได้จากการประกอบอาชีพทำให้มีเงินใช้จ่ายยามฉุกเฉิน	4.40	0.68	มาก
2 ผู้ที่มีหลักการหรืออุดมการณ์ชีวิตจะปรับตัวให้สอดคล้องกับกระแสโลกาภิวัตน์หรือความเจริญก้าวหน้าของโลกได้อย่างมีสติ	4.10	0.72	มาก
3 การวางแผนการทำงานจะสามารถป้องกันความผิดพลาด รวมทั้งลดความเสี่ยงจากการปฏิบัติหน้าที่ได้	4.24	0.63	มาก
4 การปรับตัวเพื่อเตรียมความพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคตเป็นเรื่องสำคัญ	4.18	0.65	มาก
5 การฟัง ดู อ่านข่าว ทำให้เป็นบุคคลที่ทันต่อเหตุการณ์และสถานการณ์ที่เกิดขึ้นได้ดี	4.27	0.68	มาก
6 การพึ่งตนเองได้และไม่ทอดทิ้งกันเป็นภูมิคุ้มกันในการพัฒนาชุมชนให้มีความเข้มแข็งตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	4.33	0.62	มาก
7 การใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ โดยการทำอาชีพเสริม เป็นการสร้างรายได้ให้กับครอบครัว ทำให้มีความมั่นคงในชีวิต	4.30	0.63	มาก

ตารางที่ 5 (ต่อ)

หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง		$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนคติ
ด้านเงื่อนไขรอบรู้ รอบคอบ ระมัดระวัง		4.04	0.69	มาก
1	ท่านมีการพูดคุย การสนทนา เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงกับผู้อื่น เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์	3.90	0.77	มาก
2	ท่านปฏิบัติงานต่างๆ โดยการวางแผนในแต่ละขั้นตอนเป็นอย่างดี	3.96	0.67	มาก
3	ท่านมีการนำความรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงที่ได้รับมาเชื่อมโยงกันเพื่อประกอบการวางแผนในการดำเนินชีวิต	4.05	0.65	มาก
4	ท่านมีความรอบคอบในการนำความรู้เศรษฐกิจพอเพียง มาปรับใช้ในการดำเนินชีวิต	4.04	0.67	มาก
5	ท่านมีความวิริยะ เพียรพยายาม อุตสาหะในการปฏิบัติหน้าที่และดำเนินชีวิตอย่างพอเพียง	4.08	0.67	มาก
6	การเลือกซื้อสินค้า/บริการที่เหมาะสมกับประโยชน์ที่จะได้รับ จะทำให้ชีวิตมีความสุข	4.17	0.63	มาก
7	ความรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จะต้องมีความรู้รอบตัว รู้ลึก รู้กว้าง รู้ไกล รู้จริง	4.06	0.77	มาก
ด้านเงื่อนไขคุณธรรม		4.19	0.72	มาก
1	การเป็นอยู่แบบพอมีพอกิน พอใช้ ก็ทำให้ชีวิตเป็นสุขได้	4.32	0.65	มาก
2	การลด ละ เลิก กิจกรรมฟุ่มเฟือย หรือ อบายมุข เช่น การสูบบุหรี่ ดื่มสุรา สามารถลดค่าใช้จ่ายให้กับตนเองได้	4.38	0.67	มาก
3	การประพฤติตนเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ทั้งกับตนเองและสังคมประเทศชาติ โดยรวม คือ คุณธรรมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	4.27	0.65	มาก

ตารางที่ 5 (ต่อ)

หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง		$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนคติ
ด้านเงื่อนไขคุณธรรม (ต่อ)				
4	การประหยัดตามแนวทางหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จะเน้นการใช้จ่าย เท่าที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต และใช้ชีวิตให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคม	4.24	0.67	มาก
5	การทำงานหนักจะทำให้คุณภาพชีวิตดีขึ้น และสามารถช่วยเหลือผู้อื่นได้	3.71	0.94	มาก
6	การดำเนินชีวิตในปัจจุบันคนเก่งควรเป็นผู้มีคุณธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริต	4.10	0.81	มาก
7	ในการดำเนินชีวิตประจำวันของแต่ละบุคคล ควรยึดตามหลักศาสนา เช่น ศีล5	4.32	0.64	มาก

จากตารางที่ 5 ด้านความพอประมาณ พบว่า ประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร มีระดับทัศนคติต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.27$, S.D.=0.67) รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การอยู่อย่างพอประมาณทำให้คนในครอบครัว รู้จักความพอดี ในการใช้จ่ายเพื่อดำเนินชีวิต และในการปฏิบัติงานรวมทั้งการดำเนินชีวิตประจำวันควรพยายามพึ่งตนเองให้ได้มากที่สุด ($\bar{X}=4.37$, S.D.=0.61) รองลงมา ได้แก่ การดำรงชีวิตตามอัตภาพและฐานะ คือ พอควร พออยู่ พอกิน ($\bar{X}=4.36$, S.D.=0.67)

ในด้านความมีเหตุผล พบว่า ประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร มีระดับทัศนคติต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.30$, S.D.=0.64) รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การรับประทานอาหารที่บ้าน พร้อมครอบครัวมีความสำคัญอย่างยิ่ง นอกจากประหยัดแล้วยังทำให้เกิดความอบอุ่นในครอบครัว ($\bar{X}=4.45$, S.D.=0.64) รองลงมา ได้แก่ การแก้ไขปัญหาต่างๆ ต้องใช้สติปัญญาและเหตุผลไตร่ตรองในการตัดสินใจ ($\bar{X}=4.44$, S.D.=0.69)

ในด้านความมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี พบว่า ประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร มีระดับทัศนคติต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.26$, S.D.=0.66) รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การเก็บออมเงินที่ได้จากการประกอบอาชีพทำให้มีเงินใช้จ่ายยามฉุกเฉิน ($\bar{X}=4.40$, S.D.=0.68) รองลงมา ได้แก่ การพึ่งตนเองได้

และไม่ทอดทิ้งกันเป็นภูมิคุ้มกันในการพัฒนาชุมชนให้มีความเข้มแข็งตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{X}=4.33$, S.D.=0.62)

ในด้านเงื่อนไขรอบรู้ รอบคอบ ระมัดระวัง พบว่า ประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร มีระดับทัศนคติต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.04$, S.D.=0.69) รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การเลือกซื้อสินค้า/บริการที่เหมาะสมกับประโยชน์ที่จะได้รับ จะทำให้ชีวิตมีความสุข ($\bar{X}=4.17$, S.D.=0.63) รองลงมา ได้แก่ ท่านมีความวิริยะ เพียรพยายาม อุตสาหะในการปฏิบัติหน้าที่และดำเนินชีวิตอย่างพอเพียง ($\bar{X}=4.08$, S.D.=0.67)

ในด้านเงื่อนไขคุณธรรม พบว่า ประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร มีระดับทัศนคติต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.19$, S.D.=0.72) รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การลด ละ เลิก กิจกรรมฟุ่มเฟือย หรืออบายมุข เช่น การสูบบุหรี่ ดื่มสุรา สามารถลดค่าใช้จ่ายให้กับตนเองได้ ($\bar{X}=4.38$, S.D.=0.67) รองลงมา ได้แก่ การเป็นอยู่แบบพอมีพอกิน พอใช้ ก็ทำให้ชีวิตเป็นสุขได้ และ ในการดำเนินชีวิตประจำวันของแต่ละบุคคล ควรยึดตามหลักศาสนา เช่น ศีล5 ตามลำดับ ($\bar{X}=4.32$, S.D.=0.65)

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับทัศนคติของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน จำแนกตามภาพรวม

หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนคติ
ด้านความพอประมาณ	4.27	0.67	มาก
ด้านความมีเหตุผล	4.30	0.46	มาก
ด้านความมีภูมิคุ้มกัน	4.26	0.66	มาก
เงื่อนไขความรู้	4.04	0.69	มาก
เงื่อนไขคุณธรรม	4.19	0.72	มาก
รวม	4.21	0.64	มาก

จากตารางที่ 6 ระดับทัศนคติของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน จำแนกตามภาพรวม พบว่า ประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร มีความพึงพอใจในภาพรวม ระดับมาก ทุกด้าน ($\bar{X}=4.21$, S.D.=0.64) รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านความมีเหตุผล ($\bar{X}=4.30$, S.D.=0.46) รองลงมา ได้แก่ ด้านความพอประมาณ ($\bar{X}=4.27$, S.D.=0.67) ด้านความมีภูมิคุ้มกัน ($\bar{X}=4.26$,

S.D.=0.66) เจือ้นไขคุณธรรม ($\bar{X}$ =4.19, S.D.=0.72) และเจือ้นไขรอบรู้ รอบคอบ รับผิดชอบ รับผิดชอบ ($\bar{X}$ =4.04, S.D.=0.69) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบทัศนคติของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ตามปัจจัยส่วนบุคคล

สมมติฐาน ประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยเรียงตามปัจจัยส่วนบุคคล ดังนี้

1. ประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ที่มีเพศต่างกัน มีทัศนคติต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 7 การเปรียบเทียบทัศนคติของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig.
ชาย	140	4.19	0.34	-9.57	0.071
หญิง	253	4.23	0.42		

* p < .05

จากตารางที่ 7 ผลการเปรียบเทียบทัศนคติของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน จำแนกตามเพศ พบว่า เพศชาย มีค่าเฉลี่ย 4.19 และเพศหญิงมีค่าเฉลี่ย 4.23 เมื่อทดสอบโดยใช้สถิติ t-test พบว่า ประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ที่มีเพศต่างกัน มีทัศนคติต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

2. ประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ที่มีอายุต่างกัน มีทัศนคติต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 8 วิเคราะห์ความแปรปรวนทัศนคติของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร
ต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	.398	2	.199	1.272	0.281
ภายในกลุ่ม	61.044	390	.157		
รวม	61.442	392			

* $p < .05$

จากตารางที่ 8 วิเคราะห์ความแปรปรวนทัศนคติของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน จำแนกตามอายุ เมื่อทดสอบโดยใช้สถิติ F-test (One-way ANOVA) พบว่าโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

3. ประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีทัศนคติต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 9 วิเคราะห์ความแปรปรวนทัศนคติของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน จำแนกตามระดับการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	.802	6	.134	.851	.531
ภายในกลุ่ม	60.640	386	.157		
รวม	61.442	392			

* $p < .05$

จากตารางที่ 9 วิเคราะห์ความแปรปรวนทัศนคติของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน จำแนกตามระดับการศึกษา เมื่อทดสอบโดยใช้สถิติ F-test (One-way ANOVA) พบว่าโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

4. ประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ที่มีอาชีพต่างกัน มีทัศนคติต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 10 วิเคราะห์ความแปรปรวนทัศนคติของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร
ต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน จำแนกตามอาชีพ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	1.065	4	.266	1.711	.147
ภายในกลุ่ม	60.377	388	.156		
รวม	61.442	392			

* p < .05

จากตารางที่ 10 วิเคราะห์ความแปรปรวนทัศนคติของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน จำแนกตามอาชีพ เมื่อทดสอบโดยใช้สถิติ F-test (One-way ANOVA) พบว่าโดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

5. ประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ที่มีสถานภาพการสมรสต่างกัน มีทัศนคติต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 11 วิเคราะห์ความแปรปรวนทัศนคติของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร
ต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน จำแนกตามสถานภาพการสมรส

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	.619	3	.206	1.320	.267
ภายในกลุ่ม	60.823	389	.156		
รวม	61.442	392			

* p < .05

จากตารางที่ 11 วิเคราะห์ความแปรปรวนทัศนคติของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน จำแนกตามสถานภาพการสมรส เมื่อทดสอบโดยใช้สถิติ F-test (One-way ANOVA) พบว่าโดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

6. ประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจต่างกัน มีทัศนคติต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 12 วิเคราะห์ความแปรปรวนทัศนคติของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร
ต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน จำแนกตามสถานภาพ
ทางเศรษฐกิจ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ด้านรายได้ต่อเดือน (บาท)					
ระหว่างกลุ่ม	.798	2	.399	2.567	.078
ภายในกลุ่ม	60.644	390	.155		
รวม	61.442	392			
ด้านเงินออมต่อเดือน (บาท)					
ระหว่างกลุ่ม	1.903	4	.476	3.100	.016*
ภายในกลุ่ม	59.540	388	.153		
รวม	61.442	392			
ด้านหนี้สินต่อเดือน (บาท)					
ระหว่างกลุ่ม	.128	3	.043	.270	.847
ภายในกลุ่ม	61.315	389	.158		
รวม	61.442	392			

* p < .05

จากตารางที่ 12 วิเคราะห์ความแปรปรวนทัศนคติของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน จำแนกตามสถานภาพทางเศรษฐกิจ เมื่อทดสอบโดยใช้สถิติ F-test (One-way ANOVA) พบว่า ด้านรายได้ต่อเดือน (บาท) และด้านหนี้สินต่อเดือน (บาท) โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ ยกเว้นด้านเงินออมต่อเดือน (บาท) โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 13 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ จำแนกตามสถานภาพทางเศรษฐกิจ ด้านเงินออมต่อเดือน (บาท)

เงินออมต่อเดือน (บาท)		ไม่มี	น้อยกว่า 3,000 บาท	3,001 – 5,000 บาท	5,001 – 10,000 บาท	10,001 บาท ขึ้นไป
	$\bar{X}$	4.43	4.16	4.31	4.21	4.35
ไม่มี	4.43					
น้อยกว่า 3,000 บาท	4.16			*		
3,001 – 5,000 บาท	4.31					
5,001 – 10,000 บาท	4.21					
10,001 บาท ขึ้นไป	4.35					

* $p < .05$

จากตารางที่ 13 เมื่อนำมาทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ่ พบว่า ประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานครที่มีเงินออม น้อยกว่า 3,000 บาท ต่อเดือน ($\bar{X} = 4.16$) มีทัศนคติต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน แตกต่างจาก ประชาชนในชุมชนที่มีเงินออม 3,001 – 5,000 บาท ($\bar{X} = 4.31$) ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

7. ประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ที่มีระยะเวลาอาศัยอยู่ในชุมชนต่างกัน มีทัศนคติต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 14 วิเคราะห์ความแปรปรวนทัศนคติของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน จำแนกตามระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	.092	2	.046	.292	.747
ภายในกลุ่ม	61.350	390	.157		
รวม	61.442	392			

* $p < .05$

จากตารางที่ 14 วิเคราะห์ความแปรปรวนทัศนคติของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน จำแนกตามระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน เมื่อทดสอบโดยใช้สถิติ F-test (One-way ANOVA) พบว่าโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 15 สรุปผลการเปรียบเทียบทัศนคติของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ตามปัจจัยส่วนบุคคล และผลการทดสอบสมมติฐาน

ปัจจัยส่วนบุคคล	สรุปผลการเปรียบเทียบทัศนคติ	ปฏิเสธสมมติฐาน	ยอมรับสมมติฐาน
1. เพศ	ไม่แตกต่างกัน	✓	
2. อายุ	ไม่แตกต่างกัน	✓	
3. ระดับการศึกษา	ไม่แตกต่างกัน	✓	
4. อาชีพ	ไม่แตกต่างกัน	✓	
5. สถานภาพการสมรส	ไม่แตกต่างกัน	✓	
6. สถานภาพทางเศรษฐกิจ	แตกต่างกัน		✓
7. ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน	ไม่แตกต่างกัน	✓	

จากตารางที่ 15 สรุปผลการเปรียบเทียบทัศนคติของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ สถานภาพการสมรส ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน ไม่แตกต่างกัน ยกเว้น สถานภาพทางเศรษฐกิจ ด้านเงินออมต่อเดือน มีทัศนคติแตกต่างกัน ส่วนผลการทดสอบสมมติฐาน ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลปฏิเสธสมมติฐานทุกข้อ ยกเว้น สถานภาพทางเศรษฐกิจ ยอมรับสมมติฐาน

ตอนที่ 4 ผลกระทบของประชาชนที่เกิดจากทัศนคติของการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ผลกระทบของประชาชนที่เกิดจากทัศนคติของการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร สามารถสรุปผลได้ตารางที่ 15

ตารางที่ 16 ผลกระทบของประชาชนที่เกิดจากทัศนคติของการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน (เลือกตอบได้มากกว่า 1 แต่ไม่เกิน 10 ข้อ)

ผลกระทบ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	ลำดับที่
สร้างความอบอุ่นให้กับสมาชิกในครอบครัว	292	10.40	2
เป็นหลักในการชี้แนะในการดำรงชีวิตที่ดี	252	9.00	4
ทำให้รู้จักคิดอย่างมีเหตุผล	276	9.90	3
ทำให้รู้จักประหยัด มีการออม ไม่ฟุ่มเฟือย และ ประมาณตน	323	11.60	1
การทำงานเกิดประสิทธิผล	118	4.20	12
มีข้อผิดพลาดน้อยลง	136	4.90	11
มีความพร้อมในการเปลี่ยนอาชีพที่ดีกว่าเดิม	97	3.50	14
เพื่อลดความเสี่ยงความเสียหายในการทำงานให้มากขึ้น	111	4.00	13
ทำให้สมาชิกในครอบครัวรู้จักการเอื้ออาทร มีการเสียสละ	213	7.60	6
ทำให้มีความรักสามัคคี มีการรวมกลุ่ม มีการทำ กิจกรรมร่วมกัน	197	7.00	8
ทำให้รู้จักใช้ชีวิตพอเพียง	233	8.30	5
ทำให้เป็นคนมีวินัยทางการเงิน มีการวางแผนการใช้จ่าย	199	7.10	7
ทำให้มีอาชีพและฐานะมั่นคง ไม่มีหนี้สินสามารถเลี้ยง ตัวได้	183	6.50	9
ทำให้เป็นคนมีคุณธรรมและมีความซื่อสัตย์สุจริต	166	5.90	10

จากตารางที่ 16 ผลกระทบของประชาชนที่เกิดจากทัศนคติของการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน เรียงตามผลกระทบมากที่สุด ดังนี้

1. ทำให้รู้จักประหยัด มีการออม ไม่ฟุ่มเฟือย และประมาณตน ร้อยละ 11.60
2. สร้างความอบอุ่นให้กับสมาชิกในครอบครัว ร้อยละ 10.40
3. ทำให้รู้จักคิดอย่างมีเหตุผล ร้อยละ 9.90

- 4. เป็นหลักในการชี้นำในการดำรงชีวิตที่ดี ร้อยละ 9
- 5. ทำให้รู้จักใช้ชีวิตพอเพียง ร้อยละ 8.30
- 6. ทำให้สมาชิกในครอบครัวรู้จักการเอื้ออาทร มีการเสียสละ ร้อยละ 7.60
- 7. ทำให้เป็นคนมีวินัยทางการเงิน มีการวางแผนการใช้จ่าย ร้อยละ 7.10
- 8. ทำให้มีความรักสามัคคี มีการรวมกลุ่ม มีการทำกิจกรรมร่วมกัน ร้อยละ 7
- 9. ทำให้มีอาชีพและฐานะมั่นคง ไม่มีหนี้สินสามารถเลี้ยงตัวได้ ร้อยละ 6.50
- 10. ทำให้เป็นคนมีคุณธรรมและมีความซื่อสัตย์สุจริต ร้อยละ 5.90
- 11. มีข้อผิดพลาดน้อยลง ร้อยละ 4.90
- 12. การทำงานเกิดประสิทธิผล ร้อยละ 4.20
- 13. เพื่อลดความเสี่ยงความเสียหายในการทำงานให้มากขึ้น ร้อยละ 4
- 14. มีความพร้อมในการเปลี่ยนอาชีพที่ดีกว่าเดิม ร้อยละ 3.50

ตอนที่ 5 แนวทางเสริมสร้างพัฒนาหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน
ของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร

จากการจัดประชุมสนทนากลุ่ม (Focus Group) ในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร จำนวน 16 ชุมชน ได้แก่ ชุมชนท่าวัง ชุมชนวัดอินทริวิหาร ชุมชนวัดนรนาถ ชุมชนวัดสังเวชวิศยาราม ชุมชนวัดสามพระยา ชุมชนท่าเตียน ชุมชนตรอกเฟื่องทอง-ตรอกวิสูตร ชุมชนแพร่งภูธร ชุมชนตรอก ศิลป์ – ตรอกตึกดิน ชุมชนโบสถ์พราหมณ์ ชุมชนบวรรังษี ชุมชนมัสยิดบ้านตึกดิน ชุมชนหลังวัดราช- นัคตา ชุมชนตรอกเขียนนิवास-ตรอกไก่แจ้ ชุมชนตรอกบ้านพานถม ชุมชนวัดใหม่อมตรส ในหัวข้อ เรื่อง แนวทางเสริมสร้างพัฒนาหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันของ ประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร จากการจัดประชุมสนทนากลุ่ม สรุปผลได้ดังนี้

ตารางที่ 17 แนวทางเสริมสร้างพัฒนาหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน
ของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร

หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	แนวปฏิบัติ
ความพอประมาณ	- ใช้ชีวิตแบบพออยู่พอกิน - ไม่เบียดเบียนกันและกัน - พึ่งพาอาศัยกันและกันในชุมชน - ลงทุนพอดี พอประมาณ ไม่กู้หนี้ยืมสิน - ใช้ปัจจัย 4 ตามอัตภาพ เน้นความสะดวกสบาย แต่ไม่เกินตัว - ซื้อของใช้ภายในชุมชน เพื่อให้เกิดการหมุนเวียนรายได้ - ไม่ซื้อของราคาแพง

ตารางที่ 17 (ต่อ)

หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	แนวปฏิบัติ
ความมีเหตุผล	- การค้าขาย ซื้อวัตถุดิบวันต่อวัน เพื่อให้ได้ของสดใหม่ - สถานที่เลือกซื้อสินค้า มีความสะดวก และมีสินค้าครบตามต้องการ เขียนรายการที่จะซื้อ เพื่อให้ขาดเหลือ รวมถึงไม่ซื้อสินค้ามากักตุน - เลือกซื้อสินค้าที่มีความจำเป็นและคำนึงถึงคุณภาพเป็นหลัก ถูก ประหยัด ปลอดภัย - ส่งเสริมบุตรหลานให้มีการศึกษามากที่สุด - นำสิ่งของที่ใช้แล้ว สามารถนำกลับมาใช้อีกได้ - อบรมบุตรหลานให้รู้จักวิธีการใช้จ่าย รู้จักมัธยัสถ์ และเห็นคุณค่าของเงิน - แต่ละบุคคลมีเหตุผลต่างกัน แต่เมื่อต้องหาข้อยุติต้องคำนึงถึงประชาธิปไตย และแสดงเหตุผลประกอบ - ใช้เหตุผลในการตัดสินใจ ไม่ใช่อารมณ์ - ให้อภัยซึ่งกันและกัน - กรรมการของชุมชนเข้มแข็ง ทำให้เกิดความน่าเชื่อถือ - ความไว้วางใจกันและกัน - ทำงานเต็มที่ เต็มกำลังความสามารถ - พอใจในสิ่งที่ตนมี พอใจในงานที่ทำ - การพูดคุยให้กำลังใจกัน - แฉ่งข้อมูลข่าวสารผ่านวิทยุชุมชน
ความมีภูมิคุ้มกัน	- จัดกิจกรรมป้องกันยาเสพติดภายในชุมชน - วางแผนการดำเนินชีวิตไว้ล่วงหน้า - ประกอบอาหารรับประทานเองภายในครอบครัว เพื่อประหยัดและสร้างความอบอุ่นภายในครอบครัว - จัดทำการออมเงินทุกครอบครัว - มีความสามัคคี จริงใจ ต่อกัน - คนในชุมชนเป็นหูเป็นตาสอดส่องดูแลความปลอดภัย - การมีประสบการณ์ในการใช้ชีวิต - จัดกิจกรรมภายในครอบครัว และชุมชนเสมือนเป็นพี่น้องกัน - การจัดสรรเงินเป็นสัดส่วน

ตารางที่ 17 (ต่อ)

หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	แนวปฏิบัติ
ความมีภูมิคุ้มกัน (ต่อ)	- เมื่อทำผิด ว่ากล่าวตักเตือน - สร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับครอบครัวและชุมชน - ให้โอกาสกับทุกคนในชุมชน - ส่งเสริมให้คนในชุมชนเล่นกีฬา - ส่งเสริมการจัดทำโครงการ แผนผัง เพื่อพัฒนาชุมชน - การแบ่งปันและการถ่ายทอดความรู้ภายในชุมชนและนอกชุมชน - สังเกตพฤติกรรมของผู้ซื้อ - ปลุกฝังให้เด็กๆ ในชุมชนรู้จักการประหยัด - เปิดโอกาสให้เด็กเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง และทำให้ดูเป็นตัวอย่าง - ติดตามข้อมูลข่าวสารตลอดเวลา เพื่อนำมาปรับใช้ในการดำรงชีวิต - ผู้นำมีความรอบรู้ เข้มแข็ง ทำให้ชุมชนได้รับการพัฒนา - ไม่ประมาทในการใช้ชีวิต - มีเวลาอบรมสั่งสอนบุตรหลาน ส่งบุตรหลานเข้าวัดปฏิบัติธรรม - เก็บออมเงินไว้ใช้ในยามจำเป็น - มีความระมัดระวัง ไม่ประมาทในการทำงาน - ทำบัญชีรายรับ – รายจ่ายประจำวัน
เงื่อนไขรอบรู้ รอบคอบ ระมัดระวัง	- จัดสร้างแหล่งเรียนรู้ เช่น ห้องสมุด ศูนย์เรียนรู้ - จัดกิจกรรมสอนภาษาอังกฤษ – จีน ภายในชุมชน - ภูมิปัญญาท้องถิ่นของแต่ละชุมชน - จัดอบรมวิชาชีพทั้งภายในและภายนอกชุมชน - มีการร่วมกับคนในชุมชนให้ช่วยกันสอดส่องเป็นหูเป็นตา และร่วมมือกับสถานีตำรวจในการตรวจสอบระมัดระวังเหตุการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้นทั้งจากคนภายในและภายนอกชุมชน

ตารางที่ 17 (ต่อ)

หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	แนวปฏิบัติ
เงื่อนไขรอบรู้ รอบคอบ ระมัดระวัง (ต่อ)	- มีความรอบรู้ รอบคอบ และประสบการณ์ในการปรับรูปแบบการค้า ให้สอดคล้องกับสถานการณ์บ้านเมือง และเศรษฐกิจในเวลานั้น - มีความรู้ในสิ่งที่ตนทำ - รอบคอบ และระมัดระวังค่าใช้จ่าย - มีศูนย์หรือหน่วยงานภายในชุมชนในการแจ้งเหตุด่วน - ดูแลครอบครัวให้มีความสุข - แลกเปลี่ยนสินค้าจากเดิมให้เป็นสินค้าใหม่และนำไปใช้ได้ - นำความรู้ที่ได้จากประสบการณ์มาใช้ในการดำรงชีวิต และการประกอบอาชีพ
เงื่อนไขคุณธรรม จริยธรรม	- ร่วมกิจกรรมในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา กิจกรรมด้านคุณธรรม เช่น ฟังพระเทศน์ ทำบุญใส่บาตร บวชสามเณรภาคฤดูร้อน วันเด็ก - ซื่อสัตย์ สุจริตทั้งต่อตนเองและผู้อื่น รวมถึงการประกอบอาชีพ ลูกค้า - มีน้ำใจช่วยเหลือซึ่งกันและกัน แบ่งปันกัน - ความกตัญญู เลี้ยงดูพ่อแม่ หรือผู้มีพระคุณ - ความอดทน ความเพียรพยายามในการประกอบอาชีพ - ยึดหลักการเดินทางสายกลาง - ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน - ใช้สติปัญญา ในการดำเนินชีวิต - ความร่วมมือ ร่วมแรง ในการทำงาน - ความเสียสละ มุ่งมั่น อดทน - ไม่เกี่ยวข้องกับอบายมุข - ความเท่าเทียมกันของคน การไม่แบ่งชั้นวรรณะ - ปฏิบัติตาม ศีล 5 และทำบุญ - ค้าขายสินค้าที่ถูกต้องตามหลักกฎหมาย

จากการจัดประชุมสนทนากลุ่ม (Focus Group) ในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร จำนวน 16 ชุมชน ได้แก่ ชุมชนท่าวัง ชุมชนวัดอินทรวีหาร ชุมชนวัดนรนาถ ชุมชนวัดสังเวชวิศยาราม ชุมชนวัดสามพระยา ชุมชนท่าเตียน ชุมชนตรอกเฟื่องทอง-ตรอกวิสูตร ชุมชนแพร่งภูธร ชุมชนตรอกศิลป์ - ตรอกตึกดิน ชุมชนโบสถ์พราหมณ์ ชุมชนบวรรังษี ชุมชนมัสยิดบ้านตึกดิน ชุมชนหลังวัดราชนัดดา ชุมชนตรอกเขียนนิวาสน์-ตรอกไก่แจ้ ชุมชนตรอกบ้านพานถม ชุมชนวัดใหม่อมตรส ในหัวข้อเรื่อง แนวทางเสริมสร้างพัฒนาหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร จากการจัดประชุมสนทนากลุ่ม สรุปผลได้ดังนี้

ด้านความประมาณ หมายถึง ความพอดีที่ไม่น้อยเกินไปและไม่มากเกินไปโดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น เช่น การผลิตและการบริโภคที่อยู่ในระดับพอประมาณ พอประมาณก็คือพอดี ไม่น้อยเกินไป ไม่น้อยเกินไป ไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น ตัวอย่างแนวทางที่ประชาชนในชุมชนเขตพระนครนำมาในการดำรงชีวิต เช่น ใช้ชีวิตแบบพออยู่พอกิน ไม่เบียดเบียนกันและกัน พึ่งพาอาศัยกันและกัน ในชุมชน ลงทุนพอดี พอประมาณ การซื้อของใช้ภายในชุมชน เพื่อให้เกิดการหมุนเวียนรายได้ เป็นต้น

ด้านความมีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับของความพอเพียงนั้น จะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผลโดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้นๆ อย่างรอบคอบ ตัวอย่างแนวทางที่ประชาชนในชุมชนเขตพระนครนำมาในการดำรงชีวิต เช่น การค้าขาย การลงทุน คำนึงถึงผู้บริโภค ไม่เอารัดเอาเปรียบผู้อื่น ใช้เหตุผลในการตัดสินใจ ไม่ใช้อารมณ์ ความไว้วางใจกันและกัน ส่งเสริมบุตรหลานในชุมชนให้ได้รับการศึกษามากที่สุด เท่าที่จะมีกำลังส่ง เป็นต้น

ด้านความมีภูมิคุ้มกัน หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ ที่จะเกิดขึ้น โดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่างๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตทั้งใกล้และไกล ตัวอย่างแนวทางที่ประชาชนในชุมชนเขตพระนครนำมาในการดำรงชีวิต เช่น วางแผนการดำเนินชีวิต การทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายครัวเรือน ให้โอกาสกับทุกคนในชุมชน ติดตามข้อมูลข่าวสารตลอดเวลา เพื่อนำมาปรับใช้ในการดำรงชีวิต มีเวลาอบรมสั่งสอนบุตรหลาน ส่งบุตรหลานเข้าวัดปฏิบัติธรรม เป็นต้น

ด้านเงื่อนไขรอบรู้ รอบคอบ ระมัดระวัง หมายถึง ความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้าน ความรอบคอบที่จะนำเอาความรู้เหล่านั้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงกันเพื่อประกอบการวางแผน และความระมัดระวังในขั้นตอนปฏิบัติ ตัวอย่างแนวทางที่ประชาชนในชุมชนเขตพระนครนำมาในการดำรงชีวิต เช่น จัดสร้างแหล่งเรียนรู้ เช่น ห้องสมุด ศูนย์เรียนรู้ จัดอบรมวิชาชีพทั้งภายในและภายนอกชุมชน มีความรอบรู้ รอบคอบ และประสบการณ์ในการปรับรูปแบบการค้า ให้สอดคล้องกับสถานการณ์บ้านเมือง และเศรษฐกิจในเวลานั้น มีศูนย์หรือหน่วยงานภายในชุมชนในการแจ้งเหตุด่วน มีความรู้ในสิ่งที่ตนทำหรือประกอบอาชีพ เป็นต้น

ด้านเงื่อนไขคุณธรรม หมายถึง มีความตระหนักในคุณธรรม จริยธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต และมีความอดทน มีความเพียร ใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต ดังนี้

- ความซื่อสัตย์สุจริต เป็นคุณธรรมที่สำคัญข้อแรกที่จะต้องมีเพราะเป็นการซื่อสัตย์ หรือถูก เป็นการซื่อสัตย์หรือขาว ความซื่อสัตย์สุจริตต้องมาก่อน เพราะถ้าไม่มีความซื่อสัตย์สุจริต ก่อให้เกิดโทษให้กับตนเองและผู้อื่น เป็นภัยต่อส่วนรวม จึงต้องได้รับการลงโทษ ดังนั้นในการทำงาน ประธานชุมชนต้องมีความซื่อสัตย์ สุจริต ตั้งใจทำงาน เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีแก่สมาชิกในชุมชน

- ความอดทน การประกอบอาชีพต้องพบกับอุปสรรคมากมาย ทั้งอุปสรรคภายในตัวของเราเอง และอุปสรรคภายนอก การที่จะประสบความสำเร็จได้ ความอดทนจะต้องมีในทุกคนไม่ว่าจะเป็นใคร อาชีพใด และในสถานะใด ความอดทนอดกลั้นนี้ประชาชนในชุมชนเขตพระนครมีทุกคน เพราะไม้อย่างนั้นก็ไม่สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข ชีวิตความเป็นอยู่ก็จะลำบาก

- ความเพียร เป็นคุณธรรมที่สำคัญมาก เป็นคุณธรรมที่เอาชนะอุปสรรคใดๆ ได้ ความเพียรเป็นความไม่ย่อท้อ สู้ไม่ถอย ไม่ยอมจำนน ผู้ประสบความสำเร็จในชีวิตทุกคน มีความเพียร เป็นหัวใจสำคัญ ประชาชนในชุมชนเขตพระนครนำมาใช้เป็นหลักในการประกอบอาชีพ การทำงาน การค้าขาย

ตัวอย่างแนวทางที่ประชาชนในชุมชนเขตพระนครนำมาในการดำรงชีวิต เช่น ซื่อสัตย์ สุจริต ทั้งต่อตนเองและผู้อื่น รวมถึงการประกอบอาชีพ ลูกค้า ความอดทน ความเพียรพยายามในการประกอบอาชีพ ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน ใช้สติปัญญา ในการดำเนินชีวิต ความเสียสละ มุ่งมั่น อดทน เป็นต้น

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เพื่อศึกษาระดับทัศนคติของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน (2) เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ตามปัจจัยส่วนบุคคล (3) ศึกษาผลกระทบของประชาชนที่เกิดจากทัศนคติของการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน (4) เพื่อหาแนวทางเสริมสร้างพัฒนาหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร

ประชากรที่ใช้วิจัย คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชน เขตพระนคร จำนวน 20 ชุมชน ได้แก่ ชุมชนท่าวัง ชุมชนมัสยิดจักรพงษ์ ชุมชนวัดอินทรวีหาร ชุมชนวัดนรนาถ ชุมชนวัดสังเวชวิศยาราม ชุมชนวัดสามพระยา ชุมชนท่าเตียน ชุมชนตรอกเฟื่องทอง-ตรอกวิสูตร ชุมชนราชบพิธพัฒนา ชุมชนวัดเทพธิดาราม ชุมชนวังกรมพระสมมตอมรพันธ์ ชุมชนแพร่งภูธร ชุมชนตรอกศิลป์ – ตรอกตึกดิน ชุมชนโบสถ์พราหมณ์ ชุมชนบวรรังษี ชุมชนมัสยิดบ้านตึกดิน ชุมชนหลังวัดราชนัคดา ชุมชนตรอกเขียนนิवासน์-ตรอกไก่อแจ้ ชุมชนตรอกบ้านพานถม ชุมชนวัดใหม่อมตรส จำนวน 393 คน โดยวิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม จากประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชน เขตพระนคร จำนวน 20 ชุมชน และจากการจัดประชุมสนทนากลุ่ม (Focus Group) จากประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชน เขตพระนคร จำนวน 15 ชุมชน ได้แก่ ชุมชนท่าวัง ชุมชนวัดอินทรวีหาร ชุมชนวัดนรนาถ ชุมชน วัดสังเวชวิศยาราม ชุมชนวัดสามพระยา ชุมชนท่าเตียน ชุมชนตรอกเฟื่องทอง-ตรอกวิสูตร ชุมชนแพร่งภูธร ชุมชนตรอกศิลป์ – ตรอกตึกดิน ชุมชนโบสถ์พราหมณ์ ชุมชนบวรรังษี ชุมชนมัสยิด-บ้านตึกดิน ชุมชนหลังวัดราชนัคดา ชุมชนตรอกเขียนนิवासน์-ตรอกไก่อแจ้ ชุมชนวัดใหม่อมตรส

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติค่าที (t – Test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one – way ANOVA) และทำการทดสอบเป็นรายคู่ตามวิธีของเชฟเฟ (Scheffe's test) ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์

สรุปผลการวิจัย

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลทัศนคติของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน สรุปผลได้ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ สถานภาพการสมรส สถานภาพทางเศรษฐกิจ ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน นำเสนอดังนี้ ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 393 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 64.38 มีอายุ 36 – 60 ปี มากที่สุด ร้อยละ 47.07 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 25.45 ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว ร้อยละ 35.11 สถานภาพโสด ร้อยละ 45.29 และสถานภาพทางเศรษฐกิจด้านรายได้ต่อเดือน รายได้ 10,001 – 30,000 บาท ร้อยละ 45.55 ด้านเงินออมต่อเดือน น้อยกว่า 3,000 บาท ร้อยละ 63.10 ด้านหนี้สินต่อเดือน ส่วนใหญ่ไม่มีหนี้สิน ร้อยละ 50.13 ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน 11 ปี ขึ้นไป ร้อยละ 76.56 คนในชุมชนทราบเรื่องราวเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาก่อน ร้อยละ 98.22 และมีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น โทรศัพท์มือถือ ร้อยละ 57.60

2. ระดับทัศนคติของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ระดับทัศนคติของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน แบ่งตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 3 ห่วง 2 เงื่อนไข ดังนี้ ด้านความพอประมาณ ด้านความมีเหตุผล ด้านความมีภูมิคุ้มกันในตัวเอง และเงื่อนไขที่ 1 รอบรู้ รอบคอบ ระมัดระวัง เงื่อนไขที่ 2 คุณธรรม จริยธรรม มีระดับทัศนคติในภาพรวม ระดับมาก ($\bar{X}=4.21$, $SD=0.64$) ทุกรายการ รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านความมีเหตุผล ($\bar{X}=4.30$, $SD=0.46$) รองลงมา ได้แก่ ด้านความพอประมาณ ($\bar{X}=4.27$, $SD=0.67$) ด้านความมีภูมิคุ้มกัน ($\bar{X}=4.26$, $SD=0.66$) เงื่อนไขคุณธรรม ($\bar{X}=4.19$, $SD=0.72$) และเงื่อนไขรอบรู้ รอบคอบ ระมัดระวัง ($\bar{X}=4.04$, $SD=0.69$) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาผลตามรายด้าน สรุปผลดังนี้

1. ด้านความพอประมาณ พบว่า ประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร มีระดับทัศนคติต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.27$, $SD=0.67$) รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การอยู่อย่างพอประมาณทำให้คนในครอบครัว รู้จักความพอดี ในการใช้จ่ายเพื่อดำเนินชีวิต และในการปฏิบัติงานรวมทั้งการดำเนินชีวิตประจำวันควรพยายามพึ่งตนเองให้ได้มากที่สุด ($\bar{X}=4.37$, $SD=0.61$) รองลงมา ได้แก่ การดำรงชีวิตตามอัตภาพและฐานะ คือ พอควร พออยู่ พอกิน ($\bar{X}=4.36$, $SD=0.67$)

2. ด้านความมีเหตุผล พบว่า ประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร มีระดับทัศนคติต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.30$, $SD=0.64$) รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การรับประทานอาหารที่บ้านพร้อมครอบครัวมีความสำคัญอย่างยิ่ง นอกจากประหยัดแล้วยังทำให้เกิดความอบอุ่นในครอบครัว ($\bar{X}=4.45$, $SD=0.64$) รองลงมา ได้แก่ การแก้ไขปัญหาต่างๆ ต้องใช้สติปัญญาและเหตุผลไตร่ตรองในการตัดสินใจ ($\bar{X}=4.44$, $SD=0.69$)

3. ด้านความมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี พบว่า ประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร มีระดับทัศนคติต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.26$, $SD=0.66$) รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การเก็บออมเงินที่ได้จากการประกอบอาชีพทำให้มีเงินใช้จ่ายยามฉุกเฉิน ($\bar{X}=4.40$, $SD=0.68$) รองลงมา ได้แก่ การพึ่งตนเองได้และไม่ทอดทิ้งกันเป็นภูมิคุ้มกันในการพัฒนาชุมชนให้มีความเข้มแข็งตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{X}=4.33$, $SD=0.62$)

4. ด้านเงื่อนไขรอบรู้ รอบคอบ ระมัดระวัง พบว่า ประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร มีระดับทัศนคติต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.04$, $SD=0.69$) รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การเลือกซื้อสินค้า/บริการที่เหมาะสมกับประโยชน์ที่จะได้รับ จะทำให้ชีวิตมีความสุข ($\bar{X}=4.17$, $SD=0.63$) รองลงมา ได้แก่ ท่านมีความวิริยะ เพียรพยายาม อุทิศหาในการปฏิบัติหน้าที่และดำเนินชีวิตอย่างพอเพียง ($\bar{X}=4.08$, $SD=0.67$)

5. ด้านเงื่อนไขคุณธรรม พบว่า ประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร มีระดับทัศนคติต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.19$, $SD=0.72$) รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การลด ละ เลิก กิจกรรมฟุ่มเฟือย หรืออบายมุข เช่น การสูบบุหรี่ ดื่มสุรา สามารถลดค่าใช้จ่ายให้กับตนเองได้ ($\bar{X}=4.38$, $SD=0.67$) รองลงมา ได้แก่ การเป็นอยู่แบบพอมีพอกิน พอใช้ ก็ทำให้ชีวิตเป็นสุขได้ และ ในการดำเนินชีวิตประจำวันของแต่ละบุคคล ควรยึดตามหลักศาสนา เช่น ศีล5 ตามลำดับ ($\bar{X}=4.32$, $SD=0.65$)

3. เปรียบเทียบทัศนคติของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ตามปัจจัยส่วนบุคคล

ผลการเปรียบเทียบทัศนคติของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน โดยเรียงตามปัจจัยส่วนบุคคล ดังนี้

1. เพศ พบว่า ผลการเปรียบเทียบทัศนคติของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน เพศชาย มี

ค่าเฉลี่ย 4.19 และเพชฌัญหามีค่าเฉลี่ย 4.23 เมื่อทดสอบโดยใช้สถิติ t-test พบว่า ประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ที่มีเพศต่างกัน มีทัศนคติต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ไม่แตกต่างกัน

2. อายุ พบว่า วิเคราะห์ความแปรปรวนทัศนคติของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน อายุ เมื่อทดสอบโดยใช้สถิติ F-test (One-way ANOVA) พบว่าโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

3. ระดับการศึกษา พบว่า วิเคราะห์ความแปรปรวนทัศนคติของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน จำแนกตามระดับการศึกษา เมื่อทดสอบโดยใช้สถิติ F-test (One-way ANOVA) พบว่าโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

4. อาชีพ พบว่า วิเคราะห์ความแปรปรวนทัศนคติของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ตามอาชีพ เมื่อทดสอบโดยใช้สถิติ F-test (One-way ANOVA) พบว่าโดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน

5. สถานภาพการสมรส พบว่า วิเคราะห์ความแปรปรวนทัศนคติของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ตามสถานภาพการสมรส เมื่อทดสอบโดยใช้สถิติ F-test (One-way ANOVA) พบว่าโดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน

6. สถานภาพทางเศรษฐกิจ พบว่า วิเคราะห์ความแปรปรวนทัศนคติของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ตามสถานภาพทางเศรษฐกิจ เมื่อทดสอบโดยใช้สถิติ F-test (One-way ANOVA) พบว่า ด้านรายได้ต่อเดือน (บาท) และด้านหนี้สินต่อเดือน (บาท) โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ยกเว้น ด้านเงินออมต่อเดือน (บาท) โดยภาพรวมแตกต่างกัน

เมื่อนำมาทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ่ด้านเงินออมต่อเดือน (บาท) พบว่า ประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ที่มีเงินออม น้อยกว่า 3,000 บาท ต่อเดือน ($\bar{X} = 4.16$) มีทัศนคติต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน แตกต่างจากประชาชนในชุมชนที่มีเงินออม 3,001 – 5,000 บาท ($\bar{X} = 4.31$) ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

7. ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน พบว่า วิเคราะห์ความแปรปรวนทัศนคติของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ตามระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน เมื่อทดสอบโดยใช้สถิติ F-test (One-way ANOVA) พบว่าโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

สรุปผลการเปรียบเทียบทัศนคติของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ

อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ สถานภาพการสมรส ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน ไม่แตกต่างกัน
ยกเว้น สถานภาพทางเศรษฐกิจ ด้านเงินออมต่อเดือน มีทัศนคติแตกต่างกัน ส่วนผลการทดสอบ
สมมติฐาน ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลปฏิเสธสมมติฐานทุกข้อ ยกเว้น สถานภาพทางเศรษฐกิจ ยอมรับ
สมมติฐาน

4. ผลกระทบของประชาชนที่เกิดจากทัศนคติของการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ผลกระทบของประชาชนที่เกิดจากทัศนคติของการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมา
ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน เรียงตามผลกระทบมากที่สุด ดังนี้

1. ทำให้รู้จักประหยัด มีการออม ไม่ฟุ่มเฟือย และประมาณตน ร้อยละ 11.60
2. สร้างความอบอุ่นให้กับสมาชิกในครอบครัว ร้อยละ 10.40
3. ทำให้รู้จักคิดอย่างมีเหตุผล ร้อยละ 9.90
4. เป็นหลักในการชี้แนะในการดำรงชีวิตที่ดี ร้อยละ 9
5. ทำให้รู้จักใช้ชีวิตพอเพียง ร้อยละ 8.30
6. ทำให้สมาชิกในครอบครัวรู้จักการเอื้ออาทร มีการเสียสละ ร้อยละ 7.60
7. ทำให้เป็นคนมีวินัยทางการเงิน มีการวางแผนการใช้จ่าย ร้อยละ 7.10
8. ทำให้มีความรักสามัคคี มีการรวมกลุ่ม มีการทำกิจกรรมร่วมกัน ร้อยละ 7
9. ทำให้มีอาชีพและฐานะมั่นคง ไม่มีหนี้สินสามารถเลี้ยงตัวได้ ร้อยละ 6.50
10. ทำให้เป็นคนมีคุณธรรมและความซื่อสัตย์สุจริต ร้อยละ 5.90
11. มีข้อผิดพลาดน้อยลง ร้อยละ 4.90
12. การทำงานเกิดประสิทธิผล ร้อยละ 4.20
13. เพื่อลดความเสี่ยงความเสียหายในการทำงานให้มากขึ้น ร้อยละ 4
14. มีความพร้อมในการเปลี่ยนอาชีพที่ดีกว่าเดิม ร้อยละ 3.50

5. แนวทางเสริมสร้างพัฒนาหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ ในชีวิตประจำวันของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร

จากการจัดประชุมสนทนากลุ่ม (Focus Group) ในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร
จำนวน 16 ชุมชน ได้แก่ ชุมชนท่าวัง ชุมชนวัดอินทวิหาร ชุมชนวัดนรนาถ ชุมชนวัดสังเวชวิศยาราม
ชุมชนวัดสามพระยา ชุมชนท่าเตียน ชุมชนตรอกเฟื่องทอง-ตรอกวิสูตร ชุมชนแพร่งภูธร ชุมชนตรอก
ศิลป์ – ตรอกตึกดิน ชุมชนโบสถ์พราหมณ์ ชุมชนบวรรังษี ชุมชนมัสยิดบ้านตึกดิน ชุมชนหลังวัดราช
นันทา ชุมชนตรอกเขียนนิवासน์-ตรอกไก่อแจ้ ชุมชนตรอกบ้านพานถม ชุมชนวัดใหม่อมตรส ในหัวข้อ

เรื่อง แนวทางเสริมสร้างพัฒนาหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร จากการจัดประชุมสนทนากลุ่ม สรุปผลได้ดังนี้

ด้านความประมาณ หมายถึง ความพอดีที่ไม่น้อยเกินไปและไม่มากเกินไปโดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น เช่น การผลิตและการบริโภคที่อยู่ในระดับพอประมาณ พอประมาณก็คือพอดี ไม่มาก ไม่น้อยเกินไป ไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น ตัวอย่างแนวทางที่ประชาชนในชุมชนเขตพระนครนำมาในการดำรงชีวิต เช่น ใช้ชีวิตแบบพออยู่พอกิน ไม่เบียดเบียนกันและกัน พึ่งพาอาศัยกันและกัน ในชุมชน ลงทุนพอดี พอประมาณ การซื้อของใช้ภายในชุมชน เพื่อให้เกิดการหมุนเวียนรายได้ เป็นต้น

ด้านความมีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับของความพอเพียงนั้น จะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผลโดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้นๆ อย่างรอบคอบ ตัวอย่างแนวทางที่ประชาชนในชุมชนเขตพระนครนำมาในการดำรงชีวิต เช่น การค้าขาย การลงทุน คำนึงถึงผู้บริโภค ไม่เอารัดเอาเปรียบผู้อื่น ใช้เหตุผลในการตัดสินใจ ไม่ใช่อารมณ์ ความไว้วางใจกันและกัน ส่งเสริมบุตรหลานในชุมชนให้ได้รับการศึกษามากที่สุด เท่าที่จะมีกำลังส่ง เป็นต้น

ด้านความมีภูมิคุ้มกัน หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ ที่จะเกิดขึ้น โดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่างๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตทั้งใกล้และไกล ตัวอย่างแนวทางที่ประชาชนในชุมชนเขตพระนครนำมาในการดำรงชีวิต เช่น วางแผนการดำเนินชีวิต การทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายครัวเรือน ให้โอกาสกับทุกคนในชุมชน ติดตามข้อมูลข่าวสารตลอดเวลา เพื่อนำมาปรับใช้ในการดำรงชีวิต มีเวลาอบรมสั่งสอนบุตรหลาน ส่งบุตรหลานเข้าวัดปฏิบัติธรรม เป็นต้น

ด้านเงื่อนไขรอบรู้ รอบคอบ ระมัดระวัง หมายถึง ความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้าน ความรอบคอบที่จะนำเอาความรู้เหล่านั้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงกันเพื่อประกอบการวางแผน และความระมัดระวังในขั้นตอนปฏิบัติ ตัวอย่างแนวทางที่ประชาชนในชุมชนเขตพระนครนำมาในการดำรงชีวิต เช่น จัดสร้างแหล่งเรียนรู้ เช่น ห้องสมุด ศูนย์เรียนรู้ จัดอบรมวิชาชีพทั้งภายในและภายนอกชุมชน มีความรอบรู้ รอบคอบ และประสบการณ์ในการปรับรูปแบบการค้า ให้สอดคล้องกับสถานการณ์บ้านเมือง และเศรษฐกิจในเวลานั้น มีศูนย์หรือหน่วยงานภายในชุมชนในการแจ้งเหตุด่วน มีความรู้ในสิ่งที่ตนทำหรือประกอบอาชีพ เป็นต้น

ด้านเงื่อนไขคุณธรรม หมายถึง มีความตระหนักในคุณธรรม จริยธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต และมีความอดทน มีความเพียร ใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต ดังนี้

- ความซื่อสัตย์สุจริต เป็นคุณธรรมที่สำคัญข้อแรกที่จะต้องมีเพราะเป็นการซื่อสัตย์ หรือถูก เป็นการซื่อหรือขาว ความซื่อสัตย์สุจริตต้องมาก่อน เพราะถ้าไม่มีความซื่อสัตย์สุจริต ก่อให้เกิดโทษให้กับตนเองและผู้อื่น เป็นภัยต่อส่วนรวม จึงต้องได้รับการลงโทษ ดังนั้นในการทำงาน ประชานชุมชนต้องมีความซื่อสัตย์ สุจริต ตั้งใจทำงาน เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีแก่สมาชิกในชุมชน

- ความอดทน การประกอบอาชีพต้องพบกับอุปสรรคมากมาย ทั้งอุปสรรคภายในตัวของเราเอง และอุปสรรคภายนอก การที่จะประสบความสำเร็จได้ ความอดทนจะต้องมีในทุกคนไม่ว่าจะเป็นใคร อาชีพใด และในสถานะใด ความอดทนอดกลั้นนี้ประชาชนในชุมชนเขตพระนครมีทุกคน เพราะไม่อย่างนั้นก็ไม่สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข ชีวิตความเป็นอยู่ก็จะลำบาก

- ความเพียร เป็นคุณธรรมที่สำคัญมาก เป็นคุณธรรมที่เอาชนะอุปสรรคใดๆ ได้ ความเพียรเป็นความไม่ย่อท้อ สู้ไม่ถอย ไม่ยอมจำนน ผู้ประสบความสำเร็จในชีวิตทุกคน มีความเพียรเป็นหัวใจสำคัญ ประชาชนในชุมชนเขตพระนครนำมาใช้เป็นหลักในการประกอบอาชีพ การทำงาน การค้าขาย

ตัวอย่างแนวทางที่ประชาชนในชุมชนเขตพระนครนำมาในการดำรงชีวิต เช่น ซื่อสัตย์ สุจริต ทั้งต่อตนเองและผู้อื่น รวมถึงการประกอบอาชีพ ลูกค้า ความอดทน ความเพียรพยายามในการประกอบอาชีพ ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน ใช้สติปัญญา ในการดำเนินชีวิต ความเสียสละ มุ่งมั่น อดทน เป็นต้น

การทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐาน ประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันแตกต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ ยกเว้นด้านเงินออมต่อเดือน (บาท) โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

ผลจากการศึกษาเรื่อง ทัศนคติของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน สามารถนำประเด็นที่สำคัญมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ระดับทัศนคติของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน พบว่า ประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ได้แก่ ด้านความพอประมาณ ด้านความมีเหตุผล ด้านความมีภูมิคุ้มกันในตัวเอง ด้านเงื่อนไขรอบรู้ รอบคอบ ระมัดระวัง ด้านเงื่อนไขคุณธรรม จริยธรรม มีระดับทัศนคติในภาพรวม ระดับมาก ทุกรายการ รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านความมีเหตุผล ($\bar{X} = 4.30$, $SD = 0.46$) รองลงมา ได้แก่ ด้านความพอประมาณ ($\bar{X} = 4.27$, $SD = 0.67$) ด้านความมีภูมิคุ้มกัน ($\bar{X} = 4.26$, $SD = 0.66$) เงื่อนไขคุณธรรม ($\bar{X} = 4.19$, $SD = 0.72$) และเงื่อนไข

รอบรู้ รอบคอบ ระมัดระวัง ($\bar{X}=4.04$, $SD=0.69$) ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าประชาชนอาศัยอยู่ในเขตเมือง ได้มีการรับทราบข่าวสารเป็นประจำ ทั้งจากสื่อโทรทัศน์ วิทยุ อินเทอร์เน็ต รวมทั้งหน่วยงานภาครัฐได้มีการเผยแพร่ข่าวสาร ประชาสัมพันธ์ให้ทราบ ทำให้ประชาชนนำไปปฏิบัติและยึดเป็นแนวทางในการดำรงชีวิต ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของรัฐพงศ์ บุญญานุวัตร (2554) ศึกษาวิจัยเรื่อง การนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตของประชาชนในชุมชนเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร พบว่า ประชาชนกลุ่มตัวอย่างนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตของประชาชนในชุมชน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร มีระดับการปฏิบัติของประชาชนทั้งโดยภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับ และสอดคล้องกับงานวิจัย สิบเอกหญิง สุวรรณา โป๊ะสุวรรณ (2552) ศึกษาเรื่อง การนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตของข้าราชการกรมสวัสดิการทหารบก ผลการวิจัยพบว่า การนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตของข้าราชการกรมสวัสดิการทหารบก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัย ชิดชนก ตระกูลทิพย์ (2553) ศึกษาเรื่อง การประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต : กรณีศึกษา เกษตรบ้านจำรุง ตำบลเนินฆ้อ อำเภอแกลง จังหวัดระยอง พบว่า ผู้แทนครัวเรือนที่เป็นสมาชิกในชุมชนเกษตรมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาสาระเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อภิปรายผลได้ดังนี้

1.1 ด้านความมีเหตุผล ทศนคติของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร

กรุงเทพมหานคร ต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สภาพสังคม เศรษฐกิจ การเมือง สิ่งแวดล้อม การศึกษา เทคโนโลยี ต่างๆ มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ทำให้ประชาชนในชุมชนต้องใช้เหตุผลในการตัดสินใจ หรือการกระทำต่างๆ ที่เกิดขึ้น ตามหลักวิชาการ หลักกฎหมาย โดยพิจารณาถึงเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้องอย่างถ้วนถี่ สามารถวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส อุปสรรค ของชุมชนของตนเอง คำนึงถึงผลที่จะตามมาอย่างรอบคอบ รู้เขา รู้เรา รู้จักเลือกนำสิ่งที่ดีและเหมาะสมมาประยุกต์ใช้ บริบทของแต่ละชุมชน ตลอดจน ประชาชนในชุมชนคิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน มีการบูรณาการความคิดร่วมกันภายในชุมชน เช่น การจัดประชุม การจัดประชาพิจารณ์ การระดมความคิดร่วมกันระหว่างประธานชุมชนกับสมาชิกในชุมชน หรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในเรื่องนั้นๆ

1.2 ด้านความพอประมาณ ทศนคติของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร

กรุงเทพมหานคร ต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ประชาชนในชุมชนมีความพอดีไม่น้อยเกินไป และไม่มากเกินไป ไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น เช่น รู้จักความพอมี พอกิน พอใช้ในการใช้จ่ายเพื่อดำเนินชีวิต ไม่ฟุ้งเฟ้อ ดำรงชีวิตตามอัตภาพและฐานะของตนเอง เป็นต้น

1.3 ด้านความมีภูมิคุ้มกัน

ทศนคติของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร

กรุงเทพมหานคร ต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน โดย

ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ประชาชนในชุมชน เตรียมตัวพร้อมรับกับผลกระทบ และการเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ ที่จะเกิดขึ้น โดยคำนึงถึงสถานการณ์ต่างๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตทั้งใกล้และไกล เช่น การเก็บออมเงินที่ได้จากการประกอบอาชีพไว้ใช้จ่ายยามฉุกเฉิน การพึ่งตนเองได้และไม่ทอดทิ้งกันของคนในชุมชนเป็นภูมิคุ้มกันในการพัฒนาชุมชนให้มีความเข้มแข็ง ตลอดจนการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ โดยการทำอาชีพเสริม เป็นการสร้างรายได้ให้กับครอบครัว ทำให้มีความมั่นคงในชีวิตมากขึ้น

1.4 ด้านเงื่อนไขรอบรู้ รอบคอบ ระมัดระวัง ทักษะคติของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าปัจจุบันมีการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารต่างๆ เกิดขึ้นมากมาย ความรู้เกิดขึ้นจำนวนมาก ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารต่างๆ ได้อย่างรวดเร็ว ผ่านระบบเครือข่ายออนไลน์อินเทอร์เน็ต ไม่ว่าประชาชนต้องการจะรู้ข้อมูลข่าวสาร การประกอบอาชีพ การศึกษา วิชาการ สามารถเข้าถึงได้ทันที สะดวก รวดเร็ว ความรู้ที่ได้รับนี้ประชาชนในชุมชน นำมาพิจารณารอบด้าน รอบคอบ ประกอบการวางแผน และมีความระมัดระวังในขั้นตอนการปฏิบัติ นอกจากนี้ประชาชนยังได้รับการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั้งในและนอกชุมชนเพื่อเพิ่มเติมความรู้ เกิดชุมชนเข้มแข็ง เช่น ส่งสมาชิกในชุมชนไปอบรม ศึกษาดูงาน แห่่งเรียนรู้ที่ประสบความสำเร็จนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในชุมชน การจัดกิจกรรมส่งเสริมอาชีพให้กับชุมชนจากสำนักงานทรัพย์สินพระมหากษัตริย์ สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเรียนรู้ตามอัธยาศัย (กศน.) เพื่อสร้างรายได้ให้กับคนในชุมชนและใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ เป็นต้น

1.5 ด้านเงื่อนไขคุณธรรม ทักษะคติของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สภาพสังคมเปลี่ยนไป ประชาชนประสบกับปัญหาต่างๆ มากมาย ทั้งด้านร่างกายและจิตใจ โดยเฉพาะปัญหาทางด้านจิตใจ นั่นคือ กิเลสของคน ดังนั้นประชาชนในชุมชนจึงใช้หลักคุณธรรม จริยธรรม ช่วยยึดเหนี่ยวจิตใจ เพื่อให้มีความสุข ความสบายใจ เช่น ความซื่อสัตย์ สุจริตในการประกอบอาชีพ ความอดทน อดกลั้น มีความเพียร และใช้สติปัญญาในการดำรงชีวิต การปฏิบัติตนตามศีล 5 เข้าวัดฟังธรรมอย่างสม่ำเสมอ แนะนำให้ลูกหลานเข้าวัด ฟังธรรมด้วย

2. เปรียบเทียบทัศนคติของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้ผลดังนี้

2.1 เปรียบเทียบทัศนคติของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน จำแนกตามเพศ พบว่า ประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ที่มีเพศต่างกัน มีทัศนคติต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ประชาชนไม่ว่าเพศหญิง เพศชาย ปัจจุบันต่างมีการรับรู้ ข้อมูลข่าวสารจากแหล่งต่างๆ เท่าเทียมกัน และในปัจจุบันการประกอบอาชีพ เพศหญิงได้ประกอบอาชีพเท่าเทียมกับเพศชาย ซึ่งต่างจากอดีตที่เมื่อก่อน ผู้หญิงที่แต่งงานแล้ว จะต้องอยู่บ้าน ไม่ได้ทำงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สิบเอกหญิง สิริกานต์ ปานประสงค์ (2553) ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจและทัศนคติกับการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของข้าราชการ กรมวิทยาศาสตร์ทหารบก พบว่า เพศแตกต่างกัน มีการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไม่แตกต่างกัน

2.2 เปรียบเทียบทัศนคติของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน จำแนกตามอายุ และอาชีพ พบว่า ประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ที่มีอายุ และอาชีพต่างกัน มีทัศนคติต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ประชาชนในชุมชนเขตพระนคร ส่วนใหญ่มีการรับรู้ข่าวสารจากแหล่งต่างๆ เท่าเทียมกัน หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนที่มีอยู่ทั้งในและนอกเขตชุมชน ก็มีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารอยู่เป็นประจำ ปัจจุบันเป็นโลกยุคข้อมูลข่าวสาร ประชาชนในชุมชนเขตพระนครทุกระดับอายุ อาชีพ ต่างก็มีการติดตามข้อมูลข่าวสาร จากแหล่งต่างๆ เป็นประจำ เพื่อให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของโลก สังเกตได้จากเกือบทุกครัวเรือนมีโทรทัศน์มากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของศิริภา มานวกุล (2552) ศึกษาเรื่อง การเปิดรับข่าวสาร, ความรู้, ทัศนคติ, พฤติกรรม การดำเนินชีวิต, ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า มีการเปิดรับข่าวสารจากสื่อ ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงจากสื่อวิทยุโทรทัศน์มากที่สุด การเข้าถึงสื่อวิทยุ และการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตผ่านโทรศัพท์เคลื่อนที่ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สิบเอกหญิง สิริกานต์ ปานประสงค์ (2553) ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจและทัศนคติกับการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของข้าราชการ กรมวิทยาศาสตร์ทหารบก พบว่า อายุ และอาชีพแตกต่างกัน มีการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไม่แตกต่างกัน

2.3 เปรียบเทียบทัศนคติของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีทัศนคติต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก

กระแสพระราชดำรัส ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่พระราชทานให้แก่พระสภานุรักษ์ชาวไทย เพื่อให้ พสกนิกรมีวิถีการดำเนินชีวิต โดยยึดหลักความดี ซึ่งแนวคิดดังกล่าวได้มีการถ่ายทอดและเผยแพร่ผ่านสื่อต่างๆ อย่างหลากหลาย ประชาชนทุกระดับ ทุกเพศ ทุกวัย สามารถนำไปใช้และปฏิบัติได้จริง ส่งผลให้ประชาชนในชุมชนเขตพระนครที่มีการศึกษาต่างกัน มีทัศนคติของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สิบเอกหญิง สิริกานต์ ปานประสงค์ (2553) ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจและทัศนคติกับการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของข้าราชการ กรมวิทยาศาสตร์ทหารบก และสอดคล้องกับงานวิจัยของสิบเอกหญิง สุวรรณ โปะสุวรรณ (2552) ศึกษาเรื่อง การนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตของข้าราชการกรมสวัสดิการทหารบก พบว่า ระดับการศึกษา แตกต่างกันมีการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไม่แตกต่างกัน

2.4 เปรียบเทียบทัศนคติของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร

ต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน จำแนกตามสถานภาพการสมรส พบว่า ประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ที่มีสถานภาพการสมรสต่างกัน มีทัศนคติต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจาก ประชาชนในชุมชนเขตพระนคร ไม่ว่าจะมียุทธศาสตร์ภาพใดก็ตาม สมรสอยู่ด้วยกัน/แยกกัน อยู่ หนึ่ง/อยู่ร้าง มีการดำรงชีวิตแบบเรียบง่าย และจากการจัดสนทนากลุ่ม ส่วนมากทำกับข้าวกินกัน ที่ดินส่วนใหญ่เป็นของสำนักงานทรัพย์สินพระมหากษัตริย์ บางบ้านปลูกพืช ผักสวนครัวไว้กินเอง ภายในครอบครัว ทำให้ประหยัดค่าใช้จ่าย ดังนั้นประชาชนในชุมชนเขตพระนครที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีทัศนคติ ต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ไม่แตกต่างกัน

2.5 เปรียบเทียบทัศนคติของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร

ต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน จำแนกตามระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน พบว่า ประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ที่มีระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชนต่างกัน มีทัศนคติต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจาก สังคมไทยเป็นสังคมแบบช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีน้ำใจ และอุปถัมภ์กันภายในชุมชน ดังนั้นไม่ว่าใครจะย้ายเข้ามาในชุมชนน้อยกว่า 5 ปี หรือ 6 – 10 หรือ 11 ปี ขึ้นไป ทัศนคติ ต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของสิบเอกหญิง สุวรรณ โปะสุวรรณ (2552) ศึกษาเรื่อง การนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตของข้าราชการกรมสวัสดิการทหารบก พบว่า ระดับการศึกษา แตกต่างกันมีการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไม่แตกต่างกัน

2.6 เปรียบเทียบทัศนคติของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร

ต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน จำแนกตามสถานภาพทางเศรษฐกิจ ด้านรายได้ต่อเดือน (บาท) และ ด้านหนี้สินต่อเดือน (บาท) พบว่า ประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจต่างกัน มีทัศนคติต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก รายได้เท่ากับรายจ่าย จึงมีทัศนคติต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านเงินออมต่อเดือน (บาท) ทัศนคติต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้ที่มีเงินออมมาก มีการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำรงชีวิตมากกว่าผู้ที่มีเงินอมน้อย ส่วนผู้ที่มีเงินอมน้อย อาจจะมีรายได้น้อย มีค่าใช้จ่ายมาก มีภาระที่ต้องดูแลรับผิดชอบ เช่น ค่าเทอม การศึกษา ค่าใช้จ่ายภายในครอบครัว ทำให้ไม่ได้นำหลักปรัชญาเศรษฐกิจมาใช้ในการดำรงชีวิต หรือนำมาใช้น้อย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชิตชนก ตระกูลทิพย์ (2553) ศึกษาเรื่อง การประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต : กรณีศึกษา เกษตรบ้านจำรุง ตำบลเนินฆ้อ อำเภอแกลง จังหวัดระยอง พบว่า สถานภาพทางเศรษฐกิจ เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของผู้แทนครัวเรือนที่เป็นสมาชิกในชุมชนเกษตร ในระดับปัจเจก

3. ผลกระทบของประชาชนที่เกิดจากทัศนคติของการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน เรียงตามผลกระทบมากที่สุด ได้แก่ การทำให้รู้จักประหยัด มีการออม ไม่ฟุ่มเฟือย และประมาณตน สร้างความอบอุ่นให้กับสมาชิกในครอบครัว ทำให้รู้จักคิดอย่างมีเหตุผลตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า เมื่อนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นหลักในการดำรงชีวิต แล้วส่งผลกระทบต่อชีวิต ที่สามารถเข้าใจ นำมาปฏิบัติได้และเป็นรูปธรรมชัดเจน ข้อที่มีผลกระทบต่อการดำรงชีวิตน้อยที่สุด ได้แก่ มีความพร้อมในการเปลี่ยนอาชีพที่ดีกว่าเดิม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ไม่สามารถมองเห็นภาพได้ชัดเจนว่า เมื่อนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นหลักแล้ว จะทำให้สามารถเปลี่ยนงานได้ เพราะปัจจุบันนี้ การประกอบอาชีพต้องการคนที่มีความกระตือรือร้นในการทำงาน พัฒนาตนเองต่อเนื่อง เพื่อมาช่วยพัฒนาหน่วยงานให้ดีขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งนี้

1. จากผลการศึกษาวิจัย พบว่า ประชาชนที่มีทัศนคตินำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน มักจะเป็นผู้ที่มีคุณภาพชีวิตในทางที่ดีขึ้น แต่จากการศึกษาครั้งนี้พบว่า ประชาชนบางคน ที่มีทัศนคติที่ดี ต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ ในชีวิต แต่ ปฏิบัติได้น้อย ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในชุมชน

ตระหนักถึงความสำคัญของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เข้ามาสนับสนุนประชาชนให้นำหลักปรัชญาเศรษฐกิจมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันเพื่อให้มีชีวิตที่ดีขึ้น การไปศึกษาดูงานและการจัดฝึกอบรมให้มากขึ้น ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเข้าไปช่วยดูแลอย่างจริงจัง เข้าเยี่ยมชม เพื่อให้ประชาชนในชุมชนได้รับกำลังใจ ไม่รู้สึกท้อถอย

2. ความรู้ที่เกิดจากการสั่งสมประสบการณ์ จากบรรพบุรุษ ของแต่ละชุมชน เป็นสิ่งที่มีคุณค่า เมื่อนำมาประยุกต์ใช้กับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ดังนั้นควรมีการจัดเก็บองค์ความรู้ให้เป็นระบบ เพื่อที่จะได้เผยแพร่หรือประชาสัมพันธ์ ให้ผู้ที่สนใจศึกษาและนำมาปรับใช้ในการดำรงชีวิต

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1. หน่วยงานของรัฐควรจัดเจ้าหน้าที่เข้าไปส่งเสริม สนับสนุนให้ประชาชนนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิต โดยให้ความช่วยเหลือด้านวัสดุ อุปกรณ์งบประมาณ การอบรม/สัมมนา การให้คำปรึกษา เป็นต้น เพื่อผลักดันให้ประชาชนนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้อย่างจริงจัง

2. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือสถาบันทางการศึกษาในเขตบริการของประชาชน ควรจัดบริการวิชาการแก่ชุมชน เช่น การเห็นความสำคัญของการออม การทำบัญชีรายรับ – รายจ่าย คร่าวเรือน การเห็นโทษของยาเสพติด เป็นต้น

3. ประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร โดยการนำของประธานชุมชนหรือผู้นำชุมชนควรต้องมีการจัดประชุมร่วมกันอย่างน้อยเดือนละ 1- 2 ครั้ง เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ปัญหาอุปสรรค ในการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต และเป็นการสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน

4. ผู้นำชุมชน ทำหน้าที่เป็นแบบอย่างที่ดีแก่สมาชิกในชุมชน ในการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำรงชีวิต และให้ความร่วมมือกับหน่วยงานหรือบุคคลที่เข้ามาศึกษาชุมชนเพื่อพัฒนาชุมชนให้ดีขึ้น

5. ผู้นำร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดอบรมหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้กับเยาวชน เพื่อให้เยาวชนได้เห็นถึงความสำคัญและนำไปปฏิบัติต่อไป

3. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาถึงปัจจัยการบริหารงานประธานชุมชน และบุคคลสำคัญในชุมชน ที่ส่งผลต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน เพราะประธานชุมชนและบุคคลสำคัญในชุมชน ถือได้ว่าเป็นบุคคลตัวอย่างที่จะช่วยทำให้ประชาชนในชุมชนนำปรัชญาเศรษฐกิจมาประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิต

2. ควรมีการศึกษาถึงตัวชี้วัดในเรื่องของความพอเพียงของประชาชนในชุมชน กรุงเทพมหานคร ในการดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อจะได้ทราบว่าตัวชี้วัดใดเหมาะสมกับชุมชน และความพอเพียงของประชาชนระดับใด ถึงเรียกว่าพอเพียง

3. ควรมีการศึกษากระบวนการเรียนรู้และการจัดการความรู้ของชุมชนที่มีต่อปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในเขตพระนคร หรือเขตอื่นๆ กรุงเทพมหานคร เพราะความรู้เป็นสิ่งที่มีความสำคัญ โดยเฉพาะความรู้ที่เกิดจากภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่เกิดขึ้นจากการสังสมประสบการณ์ การถ่ายทอดความรู้จากบรรพบุรุษสู่ลูกหลาน เพื่อให้ความรู้ไม่สูญหายไปกับกาลเวลา ควรมีการศึกษาการจัดการความรู้ในชุมชน

บรรณานุกรม

กรุงเทพมหานคร. เพิ่มศักยภาพนักบริหารเงินออม ร่วมแก้ไขปัญหานี้สินแก่ประชาชน. สืบค้นเมื่อ วันที่ 5 พฤษภาคม 2558. จาก Web site:

<http://www.bangkok.go.th/main/page.php?&43-News&type=detail&id=4560>

_____ . แผนวิสัยทัศน์ของประชาชนเพื่อการพัฒนากรุงเทพมหานคร ระยะ 20 ปี.

สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล กรุงเทพมหานคร, 2556.

การศึกษานาการและการเงินไทย, สมาคมสถาบัน. พฤติกรรมในองค์การ. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วน จำกัด เอราวัณการพิมพ์, 2546.

เขตพระนคร, สำนักงาน. สำนักงานเขตพระนคร. ผู้แต่ง, 2557.

_____, สำนักงานเขตพระนคร. ผู้แต่ง, 2553.

_____. สำนักเขตพระนคร. กรุงเทพฯ : ผู้แต่ง, 2545.

คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงาน. สถิติ 2556 กรุงเทพมหานคร. ผู้แต่ง, 2550.

_____. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่สิบเอ็ด พ.ศ. 2555 – 2559. ผู้แต่ง, 2554.

_____. ประมวลและกลั่นกรองจากพระบรมราโชวาทและพระราชดำรัสเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานในวโรกาสต่างๆ รวมทั้ง พระราชดำรัสอื่นๆ. สืบค้นเมื่อวันที่ 1 เมษายน 2558. จาก Web site:

http://www.nesdb.go.th/Md/book/learn_suff.pdf

_____. แนวคิดและยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 – 2554). กรุงเทพฯ : ผู้แต่ง, 2548.

_____. เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง. สืบค้นเมื่อวันที่ 1 เมษายน 2558. จาก Web site: สืบค้นเมื่อวันที่ 1 เมษายน 2558. จาก Web site:

http://www.nesdb.go.th/Md/book/learn_suff.pdf

คณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ, สำนักงาน. หลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว. สืบค้นเมื่อวันที่ 28 มีนาคม 2558. จาก เว็บ :

<http://www.rdpb.go.th/RDPB/front/king.aspx>

จตุรงค์ บุญรัตนสุนทร และมนัส โกมลทา. “ความสำคัญของการวิเคราะห์จากมุมมองของเศรษฐกิจพอเพียง,” ใน วิเคราะห์นโยบายรัฐในระดับต่างๆ รวมทั้งภาคธุรกิจเอกชนและภาคประชาสังคม จากปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (พ.ศ. 2540 – 2549) เล่มที่ 1. อภิชัย พันธเสน. 44-51. กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนวิจัย, 2552.

จรัส จันทลักษณ์. **ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับความสุขมวลชนและการเกษตรยั่งยืน**. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2549.

จิรายุ อิศรางกูร ณ อยุธยา และปรียานุช พิบูลสราวุธ. “ตามรอยพ่อ : ชีวิตพอเพียง.” ใน **เศรษฐกิจพอเพียงกับการประยุกต์ใช้ : จากงานวิจัยขยายผลสู่ชุมชน**. ภารกิจโครงการและประสานงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช). 14. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช), 2552.

จุฑารัตน์ เอื้ออำนวย. **จิตวิทยาสังคม**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2553.

ชิดชนก ตระกูลทิพย์. **การประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต : กรณีศึกษาเกษตรบ้านจำรุง ตำบลเนินฆ้อ อำเภอแกลง จังหวัดระยอง**. วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2553. อัดสำเนา.

ชุมพลภัทร์ คงจนจารูนันต์. **การดำเนินชีวิตและคุณภาพชีวิตตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเกษตรกรในหมู่บ้านหนองมะจับ ตำบลแม่แฝก อำเภอ สันทราย จังหวัดเชียงใหม่**. วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2551. อัดสำเนา.

ณรัชชอร์ ศรีทอง. **แนวคิด หลักการ และการปฏิบัติตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2556.

ณัฐพันธ์ เขจรนันท์. **พฤติกรรมองค์กร**. กรุงเทพฯ : ซีเอ็ดดูเคชั่น, 2551.

ดาณูภา ไชยพรรณ. **เศรษฐกิจพอเพียง ชีวิตต้องรู้จักพอ ก่อนที่จะไม่มีอะไรเหลือให้พอ**. กรุงเทพฯ : มายิก สำนักพิมพ์, 2555.

ทองทิพภา วิริยะพันธุ์. **เศรษฐกิจพอเพียง : ความพอเพียงมวลรวมในประเทศ**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : G.P. Cyberprint.co., LTD.

ธนวรรธ ตั้งสินทรัพย์ศิริ. **พฤติกรรมองค์กร**. กรุงเทพฯ : บริษัทธนธัชการพิมพ์, 2550.

นิติพล ภูตะโชติ. **พฤติกรรมองค์กร**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2556.

ปรีชา อุบโยสิน. **การเพิ่มคุณภาพชีวิตตามรอยพระยุคลบาท**. การประชุมวิชาการประเพณี กองทัพเรือ- มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วันที่ 24 – 25 สิงหาคม 2543.

ประดินันท์ อุปรมัย. **สร้างพลังทีมงานตามหลักคิดเศรษฐกิจพอเพียง**. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2551.

ประเวส วะสี. **เศรษฐกิจพอเพียงและประชาสังคม แนวทางพลิกฟื้นเศรษฐกิจสังคม**. พิมพ์ครั้งที่ 6 (ฉบับแก้ไขปรับปรุง). กรุงเทพฯ : หมอชาวบ้าน, 2550.

———. **ประชาคมตำบล ยุทธศาสตร์เพื่อเศรษฐกิจพอเพียง ศีลธรรมและสุขภาพ**. กรุงเทพฯ : มติชน, 2541.

ปิยบุตร หล่อไกรเลิศ. **เศรษฐกิจพอเพียง**. กรุงเทพฯ : แม็ค, 2546.

พระดาบส, มูลนิธิ. คำพ่อสอน : ประมวลพระบรมราโชวาทและพระราชดำรัสเกี่ยวกับเศรษฐกิจ

พอเพียง. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : มูลนิธิพระดาบส, 2552.

ภาวิณี เพชรสว่าง. พฤติกรรมองค์การ. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ซีวีแอลการพิมพ์, 2552.

มานิต กิตติจุจิต. ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง วิถีชีวิตแห่งความสมดุล. กรุงเทพฯ : บริษัท
สำนักพิมพ์ กิจอักษร จำกัด, 2555.

ยุทธ ไถยวรรณ. พื้นฐานการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, 2545.

ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ : นานมีบุ๊คส์
พับลิเคชั่นส์, 2546.

รัฐพงศ์ บุญญานุวัตร. การนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตของ
ประชาชน ในชุมชนเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา, 2554.

ลีลาภรณ์ บัวสาย (บรรณาธิการ). เศรษฐกิจพอเพียง ร่วมเรียนรู้สานขยายผล. กรุงเทพฯ :
อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง, 2549.

ศิริภา มานวกุล. การเปิดรับข่าวสาร, ความรู้, ทศนคติ, พฤติกรรม การดำเนินชีวิต, ปรัชญา
เศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร. นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต.
ปทุมธานี : มหาวิทยาลัยรังสิต, 2552. อัดสำเนา.

สุพานี สฤกษ์วานิช. พฤติกรรมองค์การสมัยสมัย : แนวคิดและทฤษฎี. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2552.

สืบเอกหญิง สุวรรณา โปะสุวรรณ. การนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนิน
ชีวิตของข้าราชการกรมสวัสดิการทหารบก. รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัย
ราชภัฏสวนสุนันทา, 2552. อัดสำเนา.

สืบเอกหญิง สิริกานต์ ปานประสงค์. ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจและทัศนคติกับ
การดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของข้าราชการกรมวิทยาศาสตร์
ทหารบก. รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา,
2553. อัดสำเนา.

เสรี พงศ์พิศ. เศรษฐกิจพอเพียงเกิดได้ ถ้าใจปรารถนา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์พลังปัญญา, 2550.

สำนักผังเมือง กรุงเทพมหานคร. รายงานสถิติการเติบโตของชุมชนในเขตกรุงเทพมหานคร ปี พ.ศ.
2556. กรุงเทพฯ : ผู้แต่ง, 2558.

ภาคผนวก

ชื่อชุมชน.....

แบบสอบถามลำดับที่.....

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง

ทัศนคติของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมา
ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

.....

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการทราบทัศนคติของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน และจะนำผลมาใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการเผยแพร่และส่งเสริมการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงต่อไป
2. การวิจัยจะดำเนินการเป็นภาพรวมและไม่มีผลกระทบกระเทือนต่อตัวผู้ตอบแบบสอบถามแต่อย่างใด
3. ขอความกรุณาจากท่านตอบแบบสอบถามอย่างสมบูรณ์ ตรงตามความเป็นจริง และตอบให้ครบทุกข้อ คำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์ในการศึกษาวิจัย แบบสอบถามแบ่งออก 4 ตอน ดังนี้
 - ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับทัศนคติของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน
 - ตอนที่ 3 ผลกระทบที่ได้จากการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน
 - ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือด้วยดี

นางสาวธัญญลักษณ์ ใจเที่ยง

ผู้วิจัย

คณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

ตอนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

(โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () ที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน)

1. เพศ
 - () ชาย
 - () หญิง
2. อายุ
 - () ไม่เกิน 35 ปี
 - () 36 – 60 ปี
 - () 61 ปี ขึ้นไป
3. ระดับการศึกษา
 - () ประถมศึกษา
 - () มัธยมศึกษาตอนต้น
 - () มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.
 - () อนุปริญญา/ปวส.
 - () ปริญญาตรี
 - () สูงกว่าปริญญาตรี
 - () กศน.

4. อาชีพ (ตอบอาชีพหลักเพียง 1 อาชีพ)

- () ธุรกิจส่วนตัว () รับจ้าง () ข้าราชการ/พนักงานราชการ
() ลูกจ้างบริษัทเอกชน () ไม่ได้ประกอบอาชีพ

5. สถานภาพการสมรส

- () โสด () สมรสอยู่ด้วยกัน () สมรสแยกกันอยู่
() หม้าย/ อยู่ยาร้าง

6. สถานภาพทางเศรษฐกิจ

6.1 ด้านรายได้ต่อเดือน (บาท)

- () ต่ำกว่า 10,000 บาท () 10,001 – 30,000 บาท () 30,001 บาท ขึ้นไป

6.2 ด้านเงินออมต่อเดือน (บาท)

- () น้อยกว่า 3,000 บาท () 3,001 – 5,000 บาท () 5,001 – 10,000 บาท
() 10,001 บาท ขึ้นไป

6.3 ด้านหนี้สินต่อเดือน (บาท)

- () ไม่มี () ต่ำกว่า 5,000 บาท () 5,001 – 10,000 บาท () 10,000 บาท ขึ้นไป

7. ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน

- () น้อยกว่า 5 ปี () 5-10 ปี () 11 ปีขึ้นไป

8. ท่านทราบเรื่องราวเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาก่อนหรือไม่

- () ทราบ () ไม่ทราบ

กรณีที่ท่านทราบ ท่านได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงจากแหล่งใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

8.1 ด้านสื่อบุคคล

- () บุคคลในครอบครัว () เพื่อนบ้าน () พัฒนาการชุมชน
() นักวิชาการ () นักส่งเสริม () อื่นๆ (โปรดระบุ).....

8.2 ด้านสื่อสิ่งพิมพ์

- () หนังสือพิมพ์ () นิตยสาร/วารสาร () แผ่นพับ
() ใบปลิว () อื่นๆ (โปรดระบุ).....

8.2 ด้านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

- () โทรศัพท์ () วิทยุ () อินเทอร์เน็ต
() อื่นๆ (โปรดระบุ).....

ตอนที่ 2 ทักษะคติของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

(โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับทักษะคติของท่าน)

5 = เห็นด้วยอย่างยิ่ง 4 = เห็นด้วย 3 = ไม่แน่ใจ 2 = ไม่เห็นด้วย 1 = ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ข้อคำถาม	ระดับทัศนคติ				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1. ด้านความพอประมาณ					
1. การอยู่อย่างพอประมาณทำให้คนในครอบครัว รู้จัก ความพอดี ในการใช้จ่ายเพื่อดำเนินชีวิต					
2. การวางแผนการใช้จ่ายเงิน ทำให้มีเงินเก็บออมมาก					
3. การจัดกิจกรรมร่วมกันในครอบครัวเพื่อลดค่าใช้จ่าย สามารถทำได้จริง เช่น การประหยัดน้ำ ประหยัดไฟฟ้า					
4. ในภาวะปกติเราไม่ควรซื้อสินค้าที่แพงเกิน ความจำเป็น					
5. การจัดสรรเวลาให้กับการปฏิบัติงานและการใช้ชีวิต ส่วนตัวให้สมดุลเป็นเรื่องสำคัญ ทำให้ชีวิตมีความสุข					
6. การดำรงชีวิตตามอัตภาพและฐานะ คือ พอควร พออยู่ พอกิน					
7. ในการปฏิบัติงานรวมทั้งการดำเนินชีวิตประจำวัน ควรพยายามพึ่งตนเองให้ได้มากที่สุด					
2. ด้านความมีเหตุผล					
8. การแก้ไขปัญหาต่างๆ ต้องใช้สติปัญญาและเหตุผล ไตร่ตรองในการตัดสินใจ					
9. เมื่อได้ทำการใดๆ ด้วยความประหยัดควรคำนึงถึง ความคุ้มค่า แล้วจะสามารถบรรลุผลสำเร็จตามที่ตั้งไว้ได้					
10. การลดค่าใช้จ่ายของครอบครัว สามารถทำได้โดยการ ใช้ทรัพยากรต่างๆ ที่มีอย่างประหยัดและคุ้มค่า					
11. การรับประทานอาหารที่บ้านพร้อมครอบครัวมี ความสำคัญอย่างยิ่ง นอกจากประหยัดแล้วยังทำให้เกิด ความอบอุ่นในครอบครัว					
12. การรู้จักคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ แยกแยะว่าสิ่งใด ควรทำหรือไม่ควรทำแสดงถึงความมีเหตุผลในการดำเนิน ชีวิต					

ข้อคำถาม	ระดับทัศนคติ				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
13. ควรคำนึงถึงการกระทำและผลกระทบของตนเองต่อสังคมส่วนรวมเสมอ					
14. การรู้จักลำดับความสำคัญว่าจะอะไรควรทำก่อนและอะไรควรทำหลัง แสดงถึงควมมีเหตุผล					
3. ด้านควมมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี					
15. การเก็บออมเงินที่ได้จากการประกอบอาชีพทำให้มีเงินใช้จ่ายยามฉุกเฉิน					
16. ผู้ที่มีหลักการหรืออุดมการณ์ชีวิตจะปรับตัวให้สอดคล้องกับกระแสโลกาภิวัตน์หรือความเจริญก้าวหน้าของโลกได้อย่างมีสติ					
17. การวางแผนการทำงานจะสามารถป้องกันความผิดพลาด รวมทั้งลดความเสี่ยงจากการปฏิบัติหน้าที่ได้					
18. การปรับตัวเพื่อเตรียมความพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคตเป็นเรื่องสำคัญ					
19. การฟัง ดู อ่านข่าว ทำให้เป็นบุคคลที่ทันต่อเหตุการณ์และสถานการณ์ที่เกิดขึ้นได้ดี					
20. การพึ่งตนเองได้และไม่ทอดทิ้งกันเป็นภูมิคุ้มกันในการพัฒนาชุมชนให้มีความเข้มแข็งตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง					
21. การใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ โดยการทำอาชีพเสริม เป็นการสร้างรายได้ให้กับครอบครัว ทำให้มีความมั่นคงในชีวิต					
4. ด้านเงื่อนไขควมรู้					
22. ท่านมีการพูดคุย การสนทนา เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงกับผู้อื่น เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์					
23. ท่านปฏิบัติงานต่างๆ โดยการวางแผนในแต่ละขั้นตอนเป็นอย่างดี					
24. ท่านมีการนำความรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงที่ได้รับมาเชื่อมโยงกันเพื่อประกอบการวางแผนในการดำเนินชีวิต					
25. ท่านมีความรอบคอบในการนำความรู้เศรษฐกิจพอเพียง มาปรับใช้ในการดำเนินชีวิต					

ข้อคำถาม	ระดับทัศนคติ				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
26. ท่านมีความวิริยะ เพียรพยายาม อุตสาหะในการปฏิบัติหน้าที่และดำเนินชีวิตอย่างพอเพียง					
27. การเลือกซื้อสินค้า/บริการที่เหมาะสมกับประโยชน์ที่จะได้รับ จะทำให้ชีวิตมีความสุข					
28. ความรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จะต้องมีความรู้รอบตัว รู้ลึก รู้กว้าง รู้ไกล รู้จริง					
5. ด้านเงื่อนไขคุณธรรม					
29. การเป็นอยู่แบบพอมีพอกิน พอใช้ ก็ทำให้ชีวิตเป็นสุขได้					
30. การลด ละ เลิก กิจกรรมฟุ่มเฟือย หรืออบายมุข เช่น การสูบบุหรี่ ดื่มสุรา สามารถลดค่าใช้จ่ายให้กับตนเองได้					
31. การประพฤติตนเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ทั้งกับตนเองและสังคมประเทศชาติ โดยรวม คือ คุณธรรมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง					
32. การประหยัดตามแนวทางหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จะเน้นการใช้จ่าย เท่าที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต และใช้ชีวิตให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคม					
33. การทำงานหนักจะทำให้คุณภาพชีวิตดีขึ้น และสามารถช่วยเหลือผู้อื่นได้					
34. การดำเนินชีวิตในปัจจุบันคนเก่งควรเป็นผู้มีคุณธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริต					
35. ในการดำเนินชีวิตประจำวันของแต่ละบุคคล ควรยึดตามหลักศาสนา เช่น ศีล5					

ตอนที่ 3 ผลกระทบที่ได้จากการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

- คำชี้แจง 1. โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () ที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน
2. ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ แต่ไม่เกิน 10 ข้อ

- () สร้างความอบอุ่นให้กับสมาชิกในครอบครัว
- () เป็นหลักในการชี้นำในการดำรงชีวิตที่ดี
- () ทำให้รู้จักคิดอย่างมีเหตุผล
- () ทำให้รู้จักประหยัด มีการออม ไม่ฟุ้งเฟ้อ และประมาณตน
- () การทำงานเกิดประสิทธิผล
- () มีข้อผิดพลาดน้อยลง
- () มีความพร้อมในการเปลี่ยนอาชีพที่ดีกว่าเดิม
- () เพื่อลดความเสี่ยงความเสียหายในการทำงานให้มากขึ้น
- () ทำให้สมาชิกในครอบครัวรู้จักการเอื้ออาทร มีการเสียสละ
- () ทำให้มีความรักสามัคคี มีการรวมกลุ่ม มีการทำกิจกรรมร่วมกัน
- () ทำให้รู้จักใช้ชีวิตพอเพียง
- () ทำให้เป็นคนมีวินัยทางการเงิน มีการวางแผนการใช้จ่าย
- () ทำให้มีอาชีพและฐานะมั่นคง ไม่มีหนี้สินสามารถเลี้ยงตัวได้
- () ทำให้เป็นคนมีคุณธรรมและมีความซื่อสัตย์สุจริต

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่านเป็นอย่างสูง

ที่ วธ ๐๘๐๔/๕๕๗

สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
ถนนราชินี เขตพระนคร
กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๒๙ เมษายน ๒๕๕๘

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธนายุส ธนธิติ

ด้วย นางสาวธัญญาลักษณ์ ใจเที่ยง อาจารย์ประจำภาควิชาศึกษาทั่วไป คณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กำลังทำวิจัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ เรื่อง “ทัศนคติของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน” จำเป็นต้องมีผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม และได้พิจารณาว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ จึงขออนุญาตเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางพิมพ์ภัทร์ ภูมิรักษ์สัตว์)

คณบดีคณะศิลปศึกษา

สำนักงานเลขานุการคณะศิลปศึกษา

โทร. ๐ ๒๒๒๔ ๑๓๗๒, ๐ ๒๒๒๔ ๔๗๐๔ ต่อ ๒๑๖

โทรสาร ๐ ๒๒๒๕ ๒๑๐๔

ที่ รธ ๐๘๐๔/๕๕๘

สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
ถนนราชินี เขตพระนคร
กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๒๙ เมษายน ๒๕๕๘

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม

เรียน ว่าที่ร้อยตรี ดร.ธวัช เต็มญวน

ด้วย นางสาวธัญญาลักษณ์ ใจเที่ยง อาจารย์ประจำภาควิชาศึกษาทั่วไป คณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กำลังทำวิจัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ เรื่อง “ทัศนคติของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน” จำเป็นต้องมีผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม และได้พิจารณาว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ จึงขออนุญาตเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางพิมณภัทร์ ถมังรักษ์สัตว์)

คณบดีคณะศิลปศึกษา

สำนักงานเลขานุการคณะศิลปศึกษา

โทร. ๐ ๒๒๒๔ ๑๓๗๒, ๐ ๒๒๒๔ ๔๗๐๔ ต่อ ๒๑๖

โทรสาร ๐ ๒๒๒๕ ๒๑๐๔

ที่ วธ ๐๘๐๔/๔๔๗

สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
ถนนราชินี เขตพระนคร
กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๒๙ เมษายน ๒๕๕๘

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โพธิพันธ์ พานิช

ด้วย นางสาวธัญญลักษณ์ ใจเที่ยง อาจารย์ประจำภาควิชาศึกษาทั่วไป คณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กำลังทำวิจัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ เรื่อง “ทัศนคติของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน” จำเป็นต้องมีผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม และได้พิจารณาว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ จึงขออนุญาตเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางพิมณภัทร์ มั่งรักษ์สัตว์)

คณบดีคณะศิลปศึกษา

สำนักงานเลขานุการคณะศิลปศึกษา

โทร. ๐ ๒๒๒๔ ๑๓๗๒, ๐ ๒๒๒๔ ๔๗๐๔ ต่อ ๒๑๖

โทรสาร ๐ ๒๒๒๕ ๒๑๐๔

ที่ วธ ๐๘๐๔/๕๖๐

สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
ถนนราชินี เขตพระนคร
กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๒๙ เมษายน ๒๕๕๘

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลและจัดกิจกรรมกลุ่ม

เรียน ผู้นำชุมชนท่าวัง

ด้วย นางสาวธัญญาลักษณ์ ใจเที่ยง อาจารย์ประจำภาควิชาศึกษาทั่วไป คณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กำลังทำวิจัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ เรื่อง “ทัศนคติของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน” จำเป็นต้องเก็บข้อมูลและจัดกิจกรรมกลุ่มกับประชาชนในชุมชนของท่าน ระหว่างวันที่ ๑๕ พฤษภาคม - ๓๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ เพื่อประกอบการทำวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

พิมพ์ พิมพ์

(นางพิมพ์ภัทร์ ถมั่งรักษ์สัตว์)

คณบดีคณะศิลปศึกษา

สำนักงานเลขานุการคณะศิลปศึกษา

โทร. ๐ ๒๒๒๔ ๑๓๗๒, ๐ ๒๒๒๔ ๔๗๐๔ ต่อ ๒๑๖

โทรสาร ๐ ๒๒๒๕ ๒๑๐๔

ที่ วร ๐๘๐๔/๕๖๑

สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
ถนนราชินี เขตพระนคร
กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๒๙ เมษายน ๒๕๕๘

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลและจัดกิจกรรมกลุ่ม

เรียน ผู้นำชุมชนมัสยิดจักรพงษ์

ด้วย นางสาวธัญญาลักษณ์ ใจเที่ยง อาจารย์ประจำภาควิชาศึกษาทั่วไป คณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กำลังทำวิจัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ เรื่อง “ทัศนคติของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน” จำเป็นต้องเก็บข้อมูลและจัดกิจกรรมกลุ่มกับประชาชนในชุมชนของท่าน ระหว่างวันที่ ๑๕ พฤษภาคม - ๓๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ เพื่อประกอบการทำวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางพิมพ์ภัทร ภูมิรักษ์สัตว์)
คณบดีคณะศิลปศึกษา

สำนักงานเลขานุการคณะศิลปศึกษา

โทร. ๐ ๒๒๒๔ ๑๓๗๒, ๐ ๒๒๒๔ ๔๗๐๔ ต่อ ๒๑๖

โทรสาร ๐ ๒๒๒๕ ๒๑๐๔

ที่ รธ ๐๘๐๔/๕๖๒

สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
ถนนราชนิ เขตพระนคร
กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๒๙ เมษายน ๒๕๕๘

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลและจัดกิจกรรมกลุ่ม

เรียน ผู้นำชุมชนวัดอินทริหาร

ด้วย นางสาวธัญญาลักษณ์ ใจเที่ยง อาจารย์ประจำภาควิชาศึกษาทั่วไป คณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กำลังทำวิจัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ เรื่อง “ทัศนคติของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน” จำเป็นต้องเก็บข้อมูลและจัดกิจกรรมกลุ่มกับประชาชนในชุมชนของท่าน ระหว่างวันที่ ๑๕ พฤษภาคม - ๓๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ เพื่อประกอบการทำวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางพิมพ์ภัทร ถมักรักษ์สัตว์)
คณบดีคณะศิลปศึกษา

สำนักงานเลขานุการคณะศิลปศึกษา

โทร. ๐ ๒๒๒๔ ๑๓๗๒, ๐ ๒๒๒๔ ๔๗๐๔ ต่อ ๒๑๖

โทรสาร ๐ ๒๒๒๕ ๒๑๐๔

ที่ รธ ๐๘๐๔/๕๖๓

สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
ถนนราชินี เขตพระนคร
กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๒๙ เมษายน ๒๕๕๘

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลและจัดกิจกรรมกลุ่ม

เรียน ผู้นำชุมชนวัดสามพระยา

ด้วย นางสาวธัญญาลักษณ์ ใจเที่ยง อาจารย์ประจำภาควิชาศึกษาทั่วไป คณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กำลังทำวิจัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ เรื่อง “ทัศนคติของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน” จำเป็นต้องเก็บข้อมูลและจัดกิจกรรมกลุ่มกับประชาชนในชุมชนของท่าน ระหว่างวันที่ ๑๕ พฤษภาคม - ๓๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ เพื่อประกอบการทำวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางพิมณภัทร์ มั่งรักษ์สัตว์)
คณบดีคณะศิลปศึกษา

สำนักงานเลขานุการคณะศิลปศึกษา

โทร. ๐ ๒๒๒๔ ๑๓๗๒, ๐ ๒๒๒๔ ๔๗๐๔ ต่อ ๒๑๖

โทรสาร ๐ ๒๒๒๕ ๒๑๐๔

ที่ วธ ๐๘๐๔/๕๖๔

สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
ถนนราชินี เขตพระนคร
กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๒๙ เมษายน ๒๕๕๘

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลและจัดกิจกรรมกลุ่ม

เรียน ผู้นำชุมชนตรอกบ้านพานถม

ด้วย นางสาวธัญญาลักษณ์ ใจเที่ยง อาจารย์ประจำภาควิชาศึกษาทั่วไป คณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กำลังทำวิจัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ เรื่อง “ทัศนคติของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน” จำเป็นต้องเก็บข้อมูลและจัดกิจกรรมกลุ่มกับประชาชนในชุมชนของท่าน ระหว่างวันที่ ๑๕ พฤษภาคม - ๓๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ เพื่อประกอบการทำวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางพิมณภัทร์ ถมั่งรักษ์สัตว์)

คณบดีคณะศิลปศึกษา

สำนักงานเลขาธิการคณะศิลปศึกษา

โทร. ๐ ๒๒๒๔ ๑๓๗๒, ๐ ๒๒๒๔ ๔๗๐๔ ต่อ ๒๑๖

โทรสาร ๐ ๒๒๒๕ ๒๑๐๔

ที่ วธ ๐๘๐๔/๕๖๕

สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
ถนนราชินี เขตพระนคร
กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๒๙ เมษายน ๒๕๕๘

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลและจัดกิจกรรมกลุ่ม

เรียน ผู้นำชุมชนท่าเตียน

ด้วย นางสาวธัญญาลักษณ์ ใจเที่ยง อาจารย์ประจำภาควิชาศึกษาทั่วไป คณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กำลังทำวิจัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ เรื่อง “ทัศนคติของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน” จำเป็นต้องเก็บข้อมูลและจัดกิจกรรมกลุ่มกับประชาชนในชุมชนของท่าน ระหว่างวันที่ ๑๕ พฤษภาคม - ๓๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ เพื่อประกอบการทำวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางพิมณภัทร์ ฅม้งรักษัตว์)

คณบดีคณะศิลปศึกษา

สำนักงานเลขานุการคณะศิลปศึกษา

โทร. ๐ ๒๒๒๔ ๑๓๗๒, ๐ ๒๒๒๔ ๔๗๐๔ ต่อ ๒๑๖

โทรสาร ๐ ๒๒๒๕ ๒๑๐๔

สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
ถนนราชินี เขตพระนคร
กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

ที่ วธ ๐๘๐๔/๕๖๖

๒๙ เมษายน ๒๕๕๘

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลและจัดกิจกรรมกลุ่ม

เรียน ผู้นำชุมชนตอกรอเฟื่องทอง-ตอกรอวิสูตร

ด้วย นางสาวธัญญาลักษณ์ ใจเที่ยง อาจารย์ประจำภาควิชาศึกษาทั่วไป คณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กำลังทำวิจัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ เรื่อง “ทัศนคติของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน” จำเป็นต้องเก็บข้อมูลและจัดกิจกรรมกลุ่มกับประชาชนในชุมชนของท่าน ระหว่างวันที่ ๑๕ พฤษภาคม – ๓๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ เพื่อประกอบการทำวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางพิมณภัทร์ ถมั่งรักษ์สัตว์)
คณบดีคณะศิลปศึกษา

สำนักงานเลขาธิการคณะศิลปศึกษา

โทร. ๐ ๒๒๒๔ ๑๓๗๒, ๐ ๒๒๒๔ ๔๗๐๔ ต่อ ๒๑๖

โทรสาร ๐ ๒๒๒๕ ๒๑๐๔

ที่ วธ ๐๘๐๔/๕๖๗

สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
ถนนราชินี เขตพระนคร
กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๒๙ เมษายน ๒๕๕๘

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลและจัดกิจกรรมกลุ่ม

เรียน ผู้นำชุมชนราชบุรีพัฒนา

ด้วย นางสาวธัญญาลักษณ์ ใจเที่ยง อาจารย์ประจำภาควิชาศึกษาทั่วไป คณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กำลังทำวิจัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ เรื่อง “ทัศนคติของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน” จำเป็นต้องเก็บข้อมูลและจัดกิจกรรมกลุ่มกับประชาชนในชุมชนของท่าน ระหว่างวันที่ ๑๕ พฤษภาคม – ๓๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ เพื่อประกอบการทำวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

ฝม. นพ

(นางพิมพ์ภัทร์ ถมังรักษ์สัตว์)
คณบดีคณะศิลปศึกษา

สำนักงานเลขานุการคณะศิลปศึกษา

โทร. ๐ ๒๒๒๔ ๑๓๗๒, ๐ ๒๒๒๔ ๔๗๐๔ ต่อ ๒๑๖

โทรสาร ๐ ๒๒๒๕ ๒๑๐๔

ที่ วธ ๐๘๐๔/๕๖๘

สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
ถนนราชินี เขตพระนคร
กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๒๙ เมษายน ๒๕๕๘

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลและจัดกิจกรรมกลุ่ม

เรียน ผู้นำชุมชนวัดเทพธิดาราม

ด้วย นางสาวธัญญาลักษณ์ ใจเที่ยง อาจารย์ประจำภาควิชาศึกษาทั่วไป คณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กำลังทำวิจัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ เรื่อง “ทัศนคติของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน” จำเป็นต้องเก็บข้อมูลและจัดกิจกรรมกลุ่มกับประชาชนในชุมชนของท่าน ระหว่างวันที่ ๑๕ พฤษภาคม - ๓๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ เพื่อประกอบการทำวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางพิมพ์ภัทร์ ฅม้งรักษ์สัตว์)

คณบดีคณะศิลปศึกษา

สำนักงานเลขานุการคณะศิลปศึกษา

โทร. ๐ ๒๒๒๔ ๑๓๗๒, ๐ ๒๒๒๔ ๔๗๐๔ ต่อ ๒๑๖

โทรสาร ๐ ๒๒๒๕ ๒๑๐๔

สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
ถนนราชินี เขตพระนคร
กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

ที่ วธ ๐๘๐๔/๕๖๙

๒๙ เมษายน ๒๕๕๘

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลและจัดกิจกรรมกลุ่ม

เรียน ผู้นำชุมชนวังกรมพระสมมตอมรินทร์

ด้วย นางสาวธัญญาลักษณ์ ใจเที่ยง อาจารย์ประจำภาควิชาศึกษาทั่วไป คณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กำลังทำวิจัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ เรื่อง “ทัศนคติของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน” จำเป็นต้องเก็บข้อมูลและจัดกิจกรรมกลุ่มกับประชาชนในชุมชนของท่าน ระหว่างวันที่ ๑๕ พฤษภาคม - ๓๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ เพื่อประกอบการทำวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางพิมพ์ภัทร์ ถมังรักษ์สัตว์)

คณบดีคณะศิลปศึกษา

สำนักงานเลขานุการคณะศิลปศึกษา

โทร. ๐ ๒๒๒๔ ๑๓๗๒, ๐ ๒๒๒๔ ๔๗๐๔ ต่อ ๒๑๖

โทรสาร ๐ ๒๒๒๕ ๒๑๐๔

ที่ วธ ๐๘๐๔/๔๗๐

สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
ถนนราชินี เขตพระนคร
กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๒๙ เมษายน ๒๕๕๘

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลและจัดกิจกรรมกลุ่ม

เรียน ผู้นำชุมชนแพรงภูธร

ด้วย นางสาวธัญญาลักษณ์ ใจเที่ยง อาจารย์ประจำภาควิชาศึกษาทั่วไป คณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กำลังทำวิจัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ เรื่อง “ทัศนคติของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน” จำเป็นต้องเก็บข้อมูลและจัดกิจกรรมกลุ่มกับประชาชนในชุมชนของท่าน ระหว่างวันที่ ๑๕ พฤษภาคม - ๓๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ เพื่อประกอบการทำวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางพิมณภัทร์ ถมั่งรักษ์สัตว์)
คณบดีคณะศิลปศึกษา

สำนักงานเลขานุการคณะศิลปศึกษา

โทร. ๐ ๒๒๒๔ ๑๓๗๒, ๐ ๒๒๒๔ ๔๗๐๔ ต่อ ๒๑๖

โทรสาร ๐ ๒๒๒๕ ๒๑๐๔

ที่ วธ ๐๘๐๔/๕๗๒

สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
ถนนราชินี เขตพระนคร
กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๒๙ เมษายน ๒๕๕๘

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลและจัดกิจกรรมกลุ่ม

เรียน ผู้นำชุมชนตรอกศิลป์-ตรอกดีกดิน

ด้วย นางสาวธัญญาลักษณ์ ใจเที่ยง อาจารย์ประจำภาควิชาศึกษาทั่วไป คณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กำลังทำวิจัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ เรื่อง “ทัศนคติของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน” จำเป็นต้องเก็บข้อมูลและจัดกิจกรรมกลุ่มกับประชาชนในชุมชนของท่าน ระหว่างวันที่ ๑๕ พฤษภาคม - ๓๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ เพื่อประกอบการทำวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางพิมณภัทร์ ถมังรักษ์สัตว์)

คณบดีคณะศิลปศึกษา

สำนักงานเลขาธิการคณะศิลปศึกษา

โทร. ๐ ๒๒๒๔ ๑๓๗๒, ๐ ๒๒๒๔ ๔๗๐๔ ต่อ ๒๑๖

โทรสาร ๐ ๒๒๒๕ ๒๑๐๔

ที่ วธ ๐๘๐๔/๕๗๒

สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

ถนนราชินี เขตพระนคร

กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๒๙ เมษายน ๒๕๕๘

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลและจัดกิจกรรมกลุ่ม

เรียน ผู้นำชุมชนโบสถ์พราหมณ์

ด้วย นางสาวธัญญาลักษณ์ ใจเที่ยง อาจารย์ประจำภาควิชาศึกษาทั่วไป คณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กำลังทำวิจัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ เรื่อง “ทัศนคติของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน” จำเป็นต้องเก็บข้อมูลและจัดกิจกรรมกลุ่มกับประชาชนในชุมชนของท่าน ระหว่างวันที่ ๑๕ พฤษภาคม - ๓๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ เพื่อประกอบการทำวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

พน ฅน

(นางพิมพ์ภัทร์ ฅม้งรักษ์สัตว์)

คณบดีคณะศิลปศึกษา

สำนักงานเลขานุการคณะศิลปศึกษา

โทร. ๐ ๒๒๒๔ ๑๓๗๒, ๐ ๒๒๒๔ ๔๗๐๔ ต่อ ๒๑๖

โทรสาร ๐ ๒๒๒๕ ๒๑๐๔

ที่ วธ ๐๘๐๔/๕๗/๓

สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
ถนนราชินี เขตพระนคร
กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๒๙ เมษายน ๒๕๕๘

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลและจัดกิจกรรมกลุ่ม

เรียน ผู้นำชุมชนบวรรังษี

ด้วย นางสาวธัญญาลักษณ์ ใจเที่ยง อาจารย์ประจำภาควิชาศึกษาทั่วไป คณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กำลังทำวิจัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ เรื่อง “ทัศนคติของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน” จำเป็นต้องเก็บข้อมูลและจัดกิจกรรมกลุ่มกับประชาชนในชุมชนของท่าน ระหว่างวันที่ ๑๕ พฤษภาคม - ๓๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ เพื่อประกอบการทำวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางพิมพ์ภัทร ฦ่มรงค์สัตว์)

คณบดีคณะศิลปศึกษา

สำนักงานเลขานุการคณะศิลปศึกษา

โทร. ๐ ๒๒๒๔ ๑๓๗๒, ๐ ๒๒๒๔ ๔๗๐๔ ต่อ ๒๑๖

โทรสาร ๐ ๒๒๒๕ ๒๑๐๔

ที่ วธ ๐๘๐๔/๔๗๔

สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
ถนนราชินี เขตพระนคร
กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๒๙ เมษายน ๒๕๕๘

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลและจัดกิจกรรมกลุ่ม

เรียน ผู้นำชุมชนมัสยิดบ้านตึกดิน

ด้วย นางสาวธัญญาลักษณ์ ใจเที่ยง อาจารย์ประจำภาควิชาศึกษาทั่วไป คณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กำลังทำวิจัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ เรื่อง “ทัศนคติของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน” จำเป็นต้องเก็บข้อมูลและจัดกิจกรรมกลุ่มกับประชาชนในชุมชนของท่าน ระหว่างวันที่ ๑๕ พฤษภาคม - ๓๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ เพื่อประกอบการทำวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางพิมณภัทร์ ถมังรักษ์สัตว์)

คณบดีคณะศิลปศึกษา

สำนักงานเลขาธิการคณะศิลปศึกษา

โทร. ๐ ๒๒๒๔ ๑๓๗๒, ๐ ๒๒๒๔ ๔๗๐๔ ต่อ ๒๑๖

โทรสาร ๐ ๒๒๒๕ ๒๑๐๔

ที่ รธ ๐๘๐๔/๕๗๕

สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
ถนนราชินี เขตพระนคร
กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๒๙ เมษายน ๒๕๕๘

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลและจัดกิจกรรมกลุ่ม

เรียน ผู้นำชุมชนวัดนรนาถ

ด้วย นางสาวธัญญาลักษณ์ ใจเที่ยง อาจารย์ประจำภาควิชาศึกษาทั่วไป คณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กำลังทำวิจัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ เรื่อง “ทัศนคติของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน” จำเป็นต้องเก็บข้อมูลและจัดกิจกรรมกลุ่มกับประชาชนในชุมชนของท่าน ระหว่างวันที่ ๑๕ พฤษภาคม – ๓๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ เพื่อประกอบการทำวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางพิมณภัทร์ ถมังรักษ์สัตว์)

คณบดีคณะศิลปศึกษา

สำนักงานเลขานุการคณะศิลปศึกษา

โทร. ๐ ๒๒๒๔ ๑๓๗๒, ๐ ๒๒๒๔ ๔๗๐๔ ต่อ ๒๑๖

โทรสาร ๐ ๒๒๒๕ ๒๑๐๔

ที่ ร ๐๘๐๔/๕๗๖

สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
ถนนราชินี เขตพระนคร
กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๒๙ เมษายน ๒๕๕๘

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลและจัดกิจกรรมกลุ่ม

เรียน ผู้นำชุมชนวัดสังเวชวิศยาราม

ด้วย นางสาวธัญญาลักษณ์ ใจเที่ยง อาจารย์ประจำภาควิชาศึกษาทั่วไป คณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กำลังทำวิจัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ เรื่อง “ทัศนคติของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน” จำเป็นต้องเก็บข้อมูลและจัดกิจกรรมกลุ่มกับประชาชนในชุมชนของท่าน ระหว่างวันที่ ๑๕ พฤษภาคม – ๓๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ เพื่อประกอบการทำวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางพิมณัฏฐ์ ฦ่มังรักษ์สัตว์)

คณบดีคณะศิลปศึกษา

สำนักงานเลขานุการคณะศิลปศึกษา

โทร. ๐ ๒๒๒๔ ๑๓๗๒, ๐ ๒๒๒๔ ๔๗๐๔ ต่อ ๒๑๖

โทรสาร ๐ ๒๒๒๕ ๒๑๐๔

ที่ รธ ๐๘๐๔/๕๗๗

สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
ถนนราชินี เขตพระนคร
กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๒๙ เมษายน ๒๕๕๘

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลและจัดกิจกรรมกลุ่ม

เรียน ผู้นำชุมชนวัดหลังวัดราชนันทดา

ด้วย นางสาวธัญญาลักษณ์ ใจเที่ยง อาจารย์ประจำภาควิชาศึกษาทั่วไป คณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กำลังทำวิจัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ เรื่อง “ทัศนคติของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน” จำเป็นต้องเก็บข้อมูลและจัดกิจกรรมกลุ่มกับประชาชนในชุมชนของท่าน ระหว่างวันที่ ๑๕ พฤษภาคม - ๓๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ เพื่อประกอบการทำวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางพิมณภัทร์ ฅม้งรักษ์สัตว์)

คณบดีคณะศิลปศึกษา

สำนักงานเลขาธิการคณะศิลปศึกษา

โทร. ๐ ๒๒๒๔ ๑๓๗๒, ๐ ๒๒๒๔ ๔๗๐๔ ต่อ ๒๑๖

โทรสาร ๐ ๒๒๒๕ ๒๑๐๔

ที่ ร ๐๘๐๔/๕๗๙

สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

ถนนราชินี เขตพระนคร

กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๒๙ เมษายน ๒๕๕๘

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลและจัดกิจกรรมกลุ่ม

เรียน ผู้นำชุมชนวัดใหม่อมตรส

ด้วย นางสาวธัญญาลักษณ์ ใจเที่ยง อาจารย์ประจำภาควิชาศึกษาทั่วไป คณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กำลังทำวิจัย ประจําปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ เรื่อง “ทัศนคติของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน” จำเป็นต้องเก็บข้อมูลและจัดกิจกรรมกลุ่มกับประชาชนในชุมชนของท่าน ระหว่างวันที่ ๑๕ พฤษภาคม – ๓๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ เพื่อประกอบการทำวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางพิมณัฏฐ์ ถมั่งรักษัตว์)

คณบดีคณะศิลปศึกษา

สำนักงานเลขาธิการคณะศิลปศึกษา

โทร. ๐ ๒๒๒๔ ๑๓๗๒, ๐ ๒๒๒๔ ๔๗๐๔ ต่อ ๒๑๖

โทรสาร ๐ ๒๒๒๕ ๒๑๐๔

ที่ วธ ๐๘๐๔/๔๗๔

สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
ถนนราชินี เขตพระนคร
กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๒๙ เมษายน ๒๕๕๘

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลและจัดกิจกรรมกลุ่ม

เรียน ผู้นำชุมชนตรอกเขียนนิวาสน์-ตรอกไก่แจ้

ด้วย นางสาวธัญญาลักษณ์ ใจเที่ยง อาจารย์ประจำภาควิชาศึกษาทั่วไป คณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กำลังทำวิจัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ เรื่อง “ทัศนคติของประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน” จำเป็นต้องเก็บข้อมูลและจัดกิจกรรมกลุ่มกับประชาชนในชุมชนของท่าน ระหว่างวันที่ ๑๕ พฤษภาคม - ๓๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ เพื่อประกอบการทำวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางพิมณภัทร์ ถมั่งรักษ์สัตว์)

คณบดีคณะศิลปศึกษา

สำนักงานเลขาธิการคณะศิลปศึกษา

โทร. ๐ ๒๒๒๔ ๑๓๗๒, ๐ ๒๒๒๔ ๔๗๐๔. ต่อ ๒๑๖

โทรสาร ๐ ๒๒๒๕ ๒๑๐๔

รายชื่อผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม (Focus Group) ชุมชนพระนคร กรุงเทพมหานคร
หัวข้อ แนวทางเสริมสร้างพัฒนาหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันของ
ประชาชนในชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร

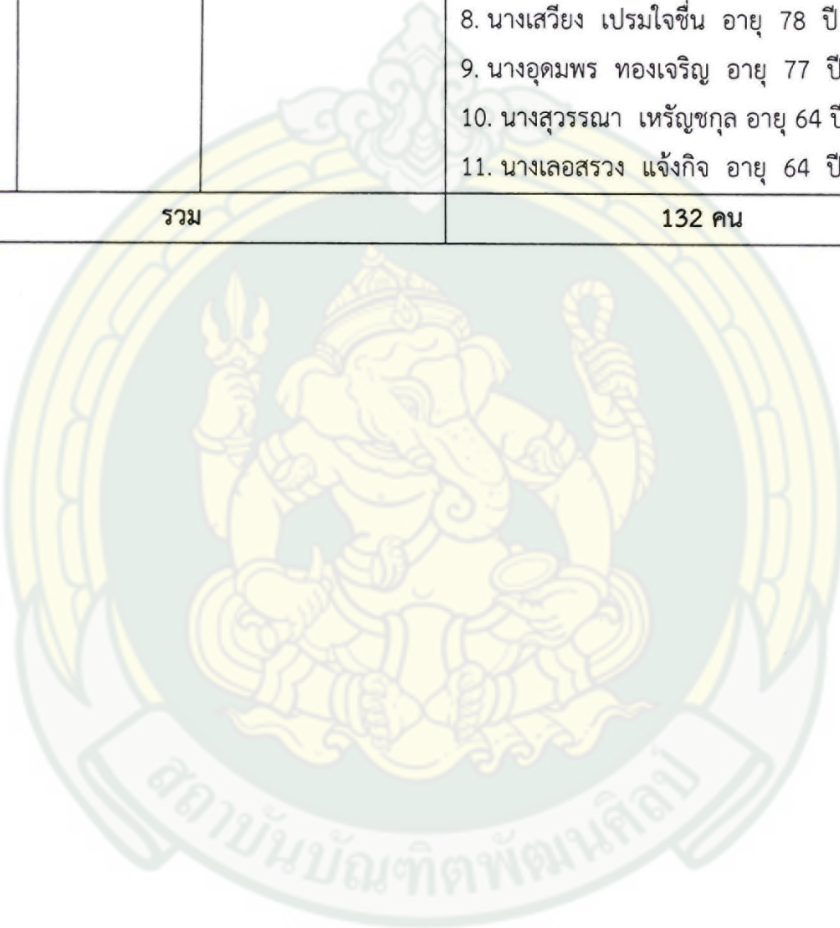
ที่	ชื่อชุมชน	แขวง	ชื่อ - นามสกุล
1	ท่าวัง	พระบรมมหาราชวัง	1. นายสมจอง รองแก้ว อายุ 64 ปี ประธานชุมชน 2. นายพัชระ ลิ้มปิเลชะ อายุ 22 ปี 3. นางสาวรณูช เผ่าโพธิ์ อายุ 52 ปี 4. นางสาวเกื้อกุล จันทรภูติรัตน์ อายุ 65 ปี 5. นายอำพล พลับประสิทธิ์ อายุ 70 ปี 6. นายณัฐ กลิ่นสุหรัย อายุ 20 ปี
2	ท่าเตียน	พระบรมมหาราชวัง	1. นายพจน์ตะวัน ชินนาสวัสดิ์ อายุ 56 ปี รองประธานชุมชน 2. นายชัยวุฒิ ศิลาพันธ์อักษร อายุ 43 ปี 3. นางศรีพรรณ มโนมัยวงศ์ อายุ 70 ปี 4. นางนพพร วรกรไชยวงศ์ อายุ 68 ปี 5. นางปทุม แสงอุไร อายุ 56 ปี 6. นางณิศา โฆษิตจินดา อายุ 43 ปี 7. นายอรรถกร แก้วกรประดิษฐ์ อายุ 33 ปี 8. นายพงวิฑิต แดงนำโชค อายุ 36 ปี 9. นางสาวสมนา ศรีกิตติ อายุ 55 ปี
3	ตรอกเขียน นิवासน์- ตรอกไก่แจ้	ชนะสงคราม	1. คุณกรรณิการ์ นุชพุ่ม อายุ 70 ปี 2. คุณรุ่งทิวา ภคช อายุ 70 ปี 3. คุณวรรณา นิมประเสริฐ อายุ 59 ปี 4. คุณปทุม ยินติน้อย อายุ 78 ปี 5. คุณวิชัย วรรณวิชัย อายุ 79 ปี 6. คุณรัตนะ ปัทมชาติ อายุ 81 ปี 7. คุณประทุม ยินติน้อย อายุ 76 ปี 8. คุณจันทนา ม่วงศรี อายุ 55 ปี 9. คุณพงษ์ศรี นิมประเสริฐ อายุ 87 ปี
4	วัดสามพระยา	วัดสามพระยา	1. นายสมประสงค์ ต่างใจ อายุ 52 ปี ประธานชุมชน 2. นายสมมิตร บุญช่วย อายุ 75 ปี 3. นางปราณี บุญช่วย อายุ 80 ปี 4. นางวรรณา เงินทอง อายุ 68 ปี 5. นางสาวพรสุข สมสนิท อายุ 50 ปี 6. นางเพ็ญ เอื้อศิริ อายุ 55 ปี

ที่	ชื่อชุมชน	แขวง	ชื่อ - นามสกุล
			7. นางสาวลำลี ภูตติรัตน์ อายุ 44 ปี 8. นางปรังทิพย์ เปาบุศก์ อายุ 58 ปี 9. นางปราณี บุญยังค์ อายุ 85 ปี 10. นางพรศิริ พलगู๋ อายุ 62 ปี 11. นางสาวมาลี แสงเชิง อายุ 71 ปี 12. นางสาวนิตดา เขียวพุด อายุ 27 ปี 13. นางสาวประภาภรณ์ เขียวพุด อายุ 47 ปี 14. นางสาวอำพร บุญช่วย อายุ 57 ปี 15. นางสาวนพพร วุฒียล อายุ 54 ปี 16. นายพร้อมพงศ์ วหา อายุ 27 ปี
5	ตรอกบ้านพานถม	บ้านพานถม	1. นางพิมพ์ลรี สุวรรณนคร อายุ 73 ปี ประธานชุมชน 2. นายประสม ศรีกบุตร อายุ 78 ปี 3. นายธำรงค์ ศรีชัยนาท อายุ 69 ปี 4. นางสาวร้อยทอง เสือเพชร อายุ 53 ปี 5. เด็กหญิงพนา เปี้ยเหล่ อายุ 14 ปี 6. เด็กหญิงอรรดา สิงห์ทอง อายุ 13 ปี
6	วัดใหม่อมตรส	บ้านพานถม	1. นางอมรวดี อังคารู อายุ 70 ปี ประธานชุมชน 2. นางเมตตา ศิริพันธ์ อายุ 69 ปี 3. นางสาวนวลจันทร์ ปัทมินทร์ อายุ 56 ปี 4. นางใจ ศุภชัย อายุ 68 ปี 5. นางสาวอัจฉรา ผลจันทร์ อายุ 63 ปี 6. นางสาวสุวรรณี นิรมิตวสุ อายุ 67 ปี 7. นางสาวสลักใจ พูลสุขทวีทรัพย์ อายุ 56 ปี 8. นางสาวอรพิน อินบุญนะ อายุ 62 ปี 9. นางสาวนวนิธ แจ่มนิยม อายุ 63 ปี 10. น.อ. พิระ นุชพุ่ม อายุ 73 ปี
7	ตรอกเฟื่องทอง-ตรอกวิสูตร	วัดราชบพิข	1. นายยุทธศักดิ์ น้อยพยัคฆ์ อายุ 63 ปี ประธานชุมชน 2. นายเจษฎา รักสัจ อายุ 72 ปี 3. นางสาววิมล เดชเลิศไพบูลย์ อายุ 59 ปี 4. นางรุ่งแสง เลิศจินดา อายุ 75 ปี 5. นางสาวละออง สนธิหอม อายุ 59 ปี 6. นางสาวแดง แซ่เฮง อายุ 55 ปี

ที่	ชื่อชุมชน	แขวง	ชื่อ - นามสกุล
8	แพรงภูธร	ศาลเจ้าพ่อเสือ	1. คุณชนิษฐา ชัยสกุลโชคดี อายุ 58 ปี 2. คุณต๋น สิทธิวงศ์ อายุ 65 ปี 3. คุณปลมพ่วงค์ พันธรงค์ อายุ 60 ปี 4. คุณณัฐอร เดชปรีชาพล อายุ 32 ปี 5. คุณบวรเดช อภิวัฒน์เสรี อายุ 36 ปี
9	ตรอกศิลป์- ตรอกตึกดิน	เสาชิงช้า	1. นายสมาน ดีปัญญา อายุ 46 ปี ประธาน ชุมชน 2. นายทวิช ปรนสำราญ อายุ 83 ปี 3. นายประเสริฐ ศิลปรมิตถาวร อายุ 63 ปี 4. นายพลายแก้ว สุวรรณะ อายุ 63 ปี 5. นางรำไพ ปถมพานิชย์ อายุ 53 ปี 6. นางอุไรพร เย็นภักดี อายุ 49 ปี
10	โบสถ์พราหมณ์	เสาชิงช้า	1. คุณรัชดา ทวนนวรรณ์ อายุ 58 ปี 2. คุณธัญญา รุจนรงค์ อายุ 67 ปี 3. คุณบุญมา เหล่าก่อเกียรติ อายุ 66 ปี 4. คุณสุเมธ อันทวาสกุล อายุ 59 ปี 5. คุณอริญญา แซ่พัง อายุ 71 ปี 6. คุณพูนไชย อันทวาสกุล อายุ 65 ปี 7. คุณธวัชชัย รุจนรงค์ อายุ 68 ปี 8. คุณประสิทธิ์ เหมพรหมราช อายุ 60 ปี
11	บวรรังสี	บวรนิเวศ	1. คุณเพิ่มพูน ชิมปานอุทัย ประธานชุมชน 2. คุณระวี ฐิติวัฒนากร 3. คุณพิกุล แต่งไทย อายุ 54 ปี 4. คุณกุลชร ธนาศถาวรรกุล อายุ 57 ปี 5. คุณพัชนี พัววิมล อายุ 57 ปี
12	มัสยิดบ้าน ตึกดิน	บวรนิเวศ	1. นายทำนุ เหล็งขยัน อายุ 57 ปี ประธาน ชุมชน 2. นางเรียม หมดมอญ อายุ 65 ปี 3. นายบุญสืบ รอดรอยทุกข์ อายุ 82 ปี 4. นายสมนึก หมดมอญ อายุ 72 ปี 5. นางด่างอง สีด้า อายุ 46 ปี 6. นางลำภา อนงค์นุช อายุ 67 ปี 7. นางบุญเลื่อน ศิริพันธ์ อายุ 72 ปี 8. นายธวัช สุวินัย อายุ 56 ปี

ที่	ชื่อชุมชน	แขวง	ชื่อ - นามสกุล
13	หลังวัดราช นั้ดดา	บวรนิเวศ	1. นายธนากร สวารักษ์ ประธานชุมชน อายุ 68 ปี 2. นางธนิดา สวารักษ์ อายุ 68 ปี 3. นางปราณี พรหมพา อายุ 49 ปี 4. นายสงกรานต์ อภัยนันท์ อายุ 48 ปี 5. นางอุไรพร เย็นภักดี อายุ 46 ปี 6. นายมานพ พันธุ์มสุต อายุ 40 ปี 7. นางสาวอาภา หนโธสง อายุ 63 ปี
14	วัดนรนาถ	วัดสามพระยา	1. นายเสนาะ ช่างสมบุรณ์ อายุ 74 ปี ประธานชุมชน 2. นางเยาวเนตร ช่างสมบุรณ์ อายุ 73 ปี 3. นางปัทมา โลหาชีวะ อายุ 56 ปี 4. นางรันทม ส่งศรี อายุ 73 ปี 5. นางสาว เรณู ช่างสมบุรณ์ อายุ 66 ปี 6. นางณัฐวรรณ ภิรมรส อายุ 59 ปี 7. นางสาวสุภาพร ชื่นตา อายุ 41ปี 8. นางสาว จินตนา สิริผลา อายุ 41 ปี 9. นางสาว เอื้อม เอมอยู่ อายุ 34 ปี 10. นางนุจพรรณ คงเขียวชาญ อายุ 57 ปี
15	วัดสังเวช วิศยาราม	วัดสามพระยา	1. นายถนอม วงศ์รัตนสุต อายุ 73 ปี ประธานชุมชน 2. นางเพ็ญศรี ภิรมย์คุณ อายุ 48 ปี 3.นายอัวน แฉิงขา อายุ 69 ปี 4. นางสมจิตร แจ่มแจ้ง อายุ 59 ปี 5. นายขุน ก่อเกษมสุข อายุ 77 ปี 6. นายจอม โพธิ์อัมพร อายุ 76 ปี 7. นางสาวเตือนจิตร์ ยิ่งอนุรักษวงศ์ อายุ 67 ปี 9. นางสาวพรทิพย์ แก้วโกมุท อายุ 51 ปี 10. นางสาวธนัษพร รัตนพงศ์ อายุ 60 ปี

ที่	ชื่อชุมชน	แขวง	ชื่อ - นามสกุล
16	วัดอินทรวีหาร	บางขุนพรหม	1. นายศิริชัย เมฆาประพัฒน์กุล อายุ 65 ปี ประธานชุมชน 2. นายวันชัย แพทย์สาสดี อายุ 65 ปี 3. นางเบญจภรณ์ อติศรณราช อายุ 52 ปี 4. นางสมพร พิทักษ์วงศ์ อายุ 48 ปี 5. นางสาวเปรี๊ยะ แสนทรัพย์ อายุ 22 ปี 6. นายกิตติชัย เมฆาประพัฒน์กุล อายุ 42 ปี 7. นางวิมลรัตน์ ตันสิริ อายุ 55 ปี 8. นางเสวียง เปรมใจชื่น อายุ 78 ปี 9. นางอุดมพร ทองเจริญ อายุ 77 ปี 10. นางสาวรรณา เหมัญกุล อายุ 64 ปี 11. นางเลอสรวง แจ้งกิจ อายุ 64 ปี
รวม			132 คน

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ - นามสกุล นางสาวธัญญาลักษณ์ ใจเที่ยง
Miss. THUNYALUK JAITHANG

วัน เดือน ปีเกิด 3 ตุลาคม 2523

ประวัติการศึกษา

ปริญญาตรี สาขาสารสนเทศศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
ปีสำเร็จ 2545

ปริญญาโท สาขาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ปีสำเร็จการศึกษา 2553

ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์ประจำ คณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

สถานที่ทำงาน คณะศิลปศึกษา
สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
เลขที่ 2 ถนนราชินี แขวงพระบรมมหาราชวัง เขตพระนคร
กรุงเทพฯ 10200
โทรศัพท์ 086 261 1899